

@267A ཨོཾ། །རྒྱ་ལ་རྒྱ་དུ། ལྷ་ལྷ་སྒྲ་ཏི་ཀི་བཏི་ཏ། །པོད་རྒྱ་དུ། ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །མདོར་བསྟུས་དེ་ཉིད་ངེས་པའི་  
ཕྱིར། །ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་གསུང་བ་གང་། །དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བདུན་ཅུ་པར། །བསྟན་དོན་བདག་

གིས་ཡང་དག་དགྱེ། །འདིར་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བརྩམས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི།  
གཞུང་དང་དོན་དག་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་རབ་རྒྱད་རྣམས་བྱ་བར་ངེས་པ་འདི་

ལ་ཀྱན་ནས་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པ་དང་། །འཛིན་པ་དང་། །ཉེ་བར་སེམས་པས་འཇིགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཤེས་རབ་  
དང་ཐབས་དང་བརྩེ་བའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་ཅུས་ཀྱང་བྱུང་།

པར་དུ་འཕགས་པ་དོན་གྲུབ་པར་གཟིགས་ནས། །མདོར་བསྟུས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྩམས་སོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟུས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་  
ངེས་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེན་པོ་ཡང་གནས་པ་དང་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་

འཇིག་རྟེན་པས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནི་ས་ལོག་པའི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་  
པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་པོར་ཉེ་བར་བརྟགས་ལ། དེའི་

དབང་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་ལྷན་པ་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་འརྱུག་པ་དག་ལས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གྱང་མི་རྟོག་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་  
ལས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱང་ན། འདི་ལྟར་ལས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་

བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེས་པར་སྐྱེ་བ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན། གང་ཞིག་དང་དྲག་ཅིང་རྒྱན་རིང་བའི་མཚོག་ཏུ་འཇིན་པ་དང་། ཁོན་དུ་འཇིན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་  
པའི་དབང་ལྷན་གིས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་།

@267B ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་སྲིད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་  
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོའོ། །གནས་པ་འདི་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་

འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པས་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་ལྟོས་ལ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་གནས་  
པའི་སྒོ་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་འཆད་པར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་

དཔུང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་མགུ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་དོ། །གཞན་ཡང་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདི་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉི་བར་བསྟན་བཞིན་པའམ་བཟུང་  
བཞིན་པ་དག་མཚན་གཞི་ལ་ལྟོས་པ་ཁོ་ནས་གནས་ལ། མཚན་གཞི་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་

ན་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་མཚན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་པན་རྩལ་བརྟེན་པས་བསྐྱུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དག་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པར་མཚན་  
གཞིར་གྱུར་པ་གང་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟེན་འགྲུབ་པར་གཤམ་

འགྱུར། །གནས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོ་  
མེད་པའི་རང་བཞིན་གཤམ་ཡོད། དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཅི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

དམིགས་པ་ཡོད་དམ། དམིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བར་ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉིན་མེད་པས་  
ན་མེད་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅུད་ནས་ཕྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ལས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་

ཡིན་ནོ། །ལས་མེད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྤར་སྐྱེས་པའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཟད་པས་ཉིར་ལེན་མེད་དེ། དེས་པར་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཟྱ་  
ངན་ལས་འདས་པའི་སྣོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལས། གང་གི་རྣམ་

@268A ༄༅། །ཤེས་དེ་ཉིད་དང་། །གནས་པ་ལ་སོགས་རྣམ་ཤེས་པ། །དེ་ཆོ་སྒོ་ལྡན་ཉིན་མོངས་ལ། །རྣམ་ཡང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གནས་པ་  
ལ་སོགས་པ་མེད་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་ཞིག་འདི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མ་རིག་པ་མ་

ལུས་པ་བྲལ་བས་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ། དག་སྟོང་དག་འདུས་བུས་ནི་སྐྱེ་བར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འགག་པར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གནས་པ་ལས་  
གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་གསུང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི་བདེན་ལ། འདི་དག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩུ་མཚན་  
ཅིས་ན་གང་གི་ཕྱིར། །གནས་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་མེད་དམ། །དམན་པའམ་མཉམ་

པའམ་བྱད་པར་ཅན། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྟེད་དབང་གིས། །གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་དབང་གིས་མིན། །འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པའི་དབང་  
གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཕགས་པས་

ཐ་སྟད་མཛད་ལ། འཕགས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོན་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཐ་སྟད་  
བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་སྤང་ལ་སྟོ་བཏགས་པའི་དོན་རིགས་པར་ཐ་

སྟད་བྱེད་པ་ལ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའོ་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་དོ། །གང་དུ་བདེན་པའི་དོན་མི་སྤང་བ་མ་ཡིན་ལ་སྟོ་མ་བཏགས་པའི་དོན་རིག་པའི་ཐ་སྟད་ལ། དེ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པ་ཁོན་འོ་ཞེས་རྣམ་  
པར་འཛོག་གོ། །རེ་ཞིག་གང་ལ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་དེ་ལ་མི་བདེན་པའི་དོན་

འཇིག་རྟེན་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་ལ་བསམ་པ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཚེ་བ་གྱི་  
བདེན་པར་བཞེད་དེ། མེད་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་

@268B བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དེ།  
དེ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དཔེས་མ་གྲགས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་

འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཀྱན་ཚེ་བ་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱན་ཚེ་བ་གྱི་སྒྲ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་  
ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཚེ་བ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དེ་ནི་རྣམ་པ་

གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་ཐ་སྙད་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཀྱན་ཚེ་བ་གྱི་སྒྲ་ས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདིའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཀྱན་ཚེ་བ་གྱི་སྒྲ་ས་  
བཟོད་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གནག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཚེ་བ་སྟེ།

དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པར་རིགས་ལ། ཐ་སྙད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་དག་གྲང་རྣམ་གྲངས་ཉིད་དེ། དེ་ལ་སྒྲོན་མེད་དོ། །དེ་སྒྲད་དུ་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་  
བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྲིད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡི་གེ་དང་སྒྲད་གྱིས་སྟོན་པའོ།།

ཞེས་སོ། །ཡང་ན་ཅི་ཞིག་ལ་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བྱད་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་  
བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་

དབང་པོ་ཉམས་པའི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པའོ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཡང་འདིར་  
འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི། ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཚད་

མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་གྱི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ནས་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཚོགས་པ་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་རྟོག་པ་  
འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཅས་བརྗོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དེ་

@269A ༄། ་འཇིག་རྟེན་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་པན་ཚུན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ལ་བཟོད་བྱ་ཚོད་བྱེད་  
གྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཏུས་

གཞན་དུ་ཡང་ཐ་སྟད་གྱི་གདམས་པ་མི་འཆད་པའི་དོན་དུ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོད་བྱེད་དང་བཟོད་བྱ་དང་། ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་  
བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཐ་སྟད་ཅས་བཟོད་གྱི། བྱེད་པ་པོའི་ཚོགས་པ་གཅིག་དང་འབྲེལ་པ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཅིག་གོ། ་རེ་ཞིག་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་པ་སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པའི་དབང་  
ལས་བདེན་པ་ལ། སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དབང་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

སྒྲུབ་ཡང་ཅི་དེ་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན། གང་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་བྱེད་པའོ། ་ཡང་ཅི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཇི་  
ལྟར་གནས་པའི་ཚོས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པའོ། ་སྒྲུབ་ཡང་ཅི་འདི་ནི་ཚོས་

ནམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན། །མ་བྱས་པ་འོ། །ཡང་ཅི་མ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་འོ། །འདི་ནི་བདར་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་ནམ་ཅི་མ་  
ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཐ་སྙད་དམིགས་པ་ན་འདིའི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་བྱས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འོ་ཞེས་སྒྲ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་  
དམིགས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་བྱས་པ་འོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་

དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀྱང་བསྐྱུ་བར་སོ་སོར་  
སྒྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཉི་བར་དམིགས་

@269B པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་བྱས་པ་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཞོག་ཤིག་ཅེན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་  
མེད་ལ་གང་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་མིང་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། ཇི་ལྟར་གནས་

པའི་རང་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་གང་ན། དེ་ཡང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་ཡུལ་མེད་པས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་སྒོ་  
འདོགས། གང་ཡང་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་སྒོ་བཏགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་

ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་རྗེད་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་མ་དོ་  
ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གོ་

རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་བཏགས་ནས་  
བརྗོད་ན་དེའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་

མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་རིགས་པར་འགྱུར་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟར་  
འདས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཐུས་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་བསྟན།

གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བཞིན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ལས་འདས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་དེ་གནས་ལ་  
སོགས་པ་ཉི་བར་དམིགས་ཤིང་། ཁོ་བོ་ཅག་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་

འགགས་པར་བྱེད་པ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལུང་གིས་བརྩེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་སེལ་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་  
སྟོན་གྱི་དབང་གིས་བཞེད་པ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་

@270A ༄། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅན་སེལ་བ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བཞེད་པ་ནི། གང་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ད་ལྟར་  
བའི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སམ། འདུས་བྱས་

རྣམས་སོ། །མེད་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་གང་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ན་གནས་  
པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སེལ་བར་འགྱུར། དེ་སྐད་དུ་

ཡང་ཅུ་བའི་རབ་བྱེད་བདུན་པར། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་ཡི། །འདུས་བྱས་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །འདུས་བྱས་རབ་རྩ་མ་གྲུབ་ན། །འདུས་མ་བྱས་དེ་ཇི་ལྟར་འདོད། །ཅིས་བྱ་སྟེ།  
འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་དུས་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་ལ་འདུས་བྱས་

མེད་ན་དུས་གསུམ་ག་ལ་ཞིག། །དེ་ལ་ད་ལྟར་བའི་དུས་མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་ལ། །འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་གཉིས་  
ཀྱང་གནས་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དབང་གིས་གསུངས་

སོ། །ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དོ། །དེ་ལ་དམན་པ་ནི་བྱུང་པར་ཅན་  
མ་ཡིན་པ་སྟེ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་འོ། །བྱུང་པར་ཅན་ནི་དགོ་བ་སྟེ། །འདི་

ལྟ་སྟེ་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །མཉམ་པ་ནི་བར་མ་སྟེ་ལྷུང་དུ་མ་བསྐྱལ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །འདི་དག་ནི་ཉི་བར་བསྐྱལ་པ་ཙམ་སྟེ། །འདི་ལྟར་བྱུང་པར་  
ཐམས་ཅད་འདིར་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་

ཅུད་པར་བྱ་བ་ཐ་སྟད་གྱི་དབང་གིས་བཟོད་པས་ལུང་གི་གཞོད་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །ངང་གི་སྤྱི་དོན་ལ་འཇམ་གྱི་སྤྱའོ། །དེ་ཡང་མ་སྟོས་པ་རྣམས་སྤྱད་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་  
ཐམས་ཅད་དགག་པ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའི་སྟོན་ས་

@270B གསུངས་པ་ལ། ལུང་གིས་གཞོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་པས་སྤང་བར་བྱོས་ཤིག །སྤྱང་ཡང་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་གྱི་ངོར་འཇིག་པས་མཛད་པའི་  
དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགོས་པ་ཆེ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ཁས་མ་བླངས་ན་འཇིག་རྟེན་

པ་དང་མི་མཐུན་པས་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོག་རྟོགས་ལས་བསྐྱོག་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་གྲོ་བཞིན་ནོ། །གྲུ་གྲོ་འཕགས་པའི་སྐད་མི་ཤེས་པ་ལ་འཕགས་པའི་སྐད་འགའ་ཞིག་ལས་  
བསྐྱོག་པར་མི་རྒྱས་ལ། གྲུ་གྲོའི་སྐད་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་བདེ་བླག་ཏུ་བསྐྱོག་པར་

འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་པ་དེ་རྣམས་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་  
ལ་གནས་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་

གནས་པ་དེ་རྣམས་ནི། བཟོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པས་ན། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟོག་པ་སྟེ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ལུང་ལས་ཀྱང་  
གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་འགའ་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་། །ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་

མིན། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་འབྲེན་འཇིག་རྟེན་དུ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྗེས་འཇུག་མིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་སྟོ་བཏགས་ནས་རྗེད་བྱེད་དང་བཟོད་བྱའི་ཐ་  
སྟོད་ལ་གནས་ཏེ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མ་གྱུར་ན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་སྟུབ་པར་མི་རུས་ལ།

ངེ་སྐད་དུ་ལུང་བཞི། བམ་པོ་བྱ་དུག་པ། དེ་ནས་བཙཅ་ལྟན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་ན་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཟབ་མོར་སྒྲུང་བ་མཐོང་དགའ་བ་  
རྟོགས་དགའ་བ་བརྟག་དགའ་བ། བརྟག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་

པ་སྤྱ་བ་མཛངས་པ་མཁས་པ་སྤྱིན་པོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། དེ་བདག་གིས་གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་གྱུར་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། དེའི་ཆོ་བདག་ནི་ཉམས་པར་  
འགྱུར། ལོ་ལྟ་ པར་འགྱུར། སེམས་མི་སྟོ་བར་འགྱུར། །གང་དུ་བདག་

@271A ༄། ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ འདོན་པ་དབེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བས་གནས་པའི་ནྟལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། འདྲེན་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་  
ཆངས་བའི་འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པས་འདི་སྐད་སྒྲུས་སོ། ཀྱེ་མ་འཇིག་རྟེན་འདི་

དག་ནི་བརྒྱག་གོ། འདྲེན་གང་དུ་ན་འགའ་ཞིག་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་དུམ་གྱ་  
རའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ལ། དེ་ནི་དེ་སང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་

ཐུགས་སྒྲོ་བར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་འཆད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་བདག་ནི་གང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་དུ་དོང་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། འདྲེན་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པས་འདི་ལྟ་  
སྟེ། རྒྱེས་བུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལག་པ་བསྐྱུམ་པ་ལས་བརྒྱུང་བའམ། བརྒྱུང་

བ་ལས་བསྐྱུམ་པ་བཞིན་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདུན་དུ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། འདྲེན་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པས་  
དེའི་ཆོན་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲུས་སོ། །མ་ག་རྩ་ར་ནི་སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་

ཆོས་། །བརྗོད་བྲལ་བྱི་མར་བཅས་པ་རྗེས་སྤྲིན་གྱི་ །ཉོན་མོངས་མེད་ཅིང་རྩལ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་། །བདུད་རྩིའི་སྒྲོ་མོ་གསལ་བར་མཇེད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་  
ཆོགས་སྤྲིན་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཆོངས་པ་བདག་གིས་ཆོགས་

ཆེན་པོས། །སྤྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོངས་བསྐབས་ཤིང་། ཐ་བ་བཅོམ་ནས་རྟོགས་པ་ཡི། །ཆོས་འདི་རྟོགས་པར་སྒྲུ་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལས་བརྒྱུག་པ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་  
དགའ། །སྤྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤུན་པ་ཡི། །ཡུང་པོས་བསྐྱེདས་པས་མཐོང་བ་

མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ངས་པར་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ།  
འཇིག་རྟེན་པས་རྟོགས་པའི་ཐབས་སྤྲུལ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཁས་མ་

@271B སྦྱངས་པར་འཇིག་རྟེན་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་ལྟས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་མ་དམིགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་  
གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་རྗེས་སྤྲིན་མཐུན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཉི་བར་སྟོན་པར་མཇེད་ཅིན། འདི་ནི་རབ་ཏུ་བྲགས་

པའི་དཔེ་གཅིག་ཙམ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟོད་པར་འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་  
ངོར་འཇུག་ཏུ་དང་ངའི་ཞེས་པས་སྐད་གཞན་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ངའོ་

ཞེས་པས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ངར་འཛིན་པའོ། །བདག་གི་འོ་ངའི་འོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ང་ཡིར་འཛིན་པའོ། །ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་  
བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ལས་བདག་དང་བདག་གིར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་གྱིས་རབ་ཏུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་  
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ལྟན་

སུམ་ཚོགས་པ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་པར་དགོངས་པའི་དུས་སུ་ཉེ་བར་བཏུད་པ་གང་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་  
ཞིང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་

ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་མཛེས་པས་གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའམ་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡང་དག་པར་  
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མཛེས་པར་གཤེགས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། །ཕྱིར་མི་

ལྷོག་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་པར་གཤེགས་པས་ཏེ་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་བཞིན་ནམ། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་གཅིག་ཏུ་དགོ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཛེས་པར་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་  
བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། །ངེས་པའི་ཆོག་གི་རྩལ་གྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་

@272A ༄། །ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་གནས་ཀྱང་ང་དང་ངའི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་ལུང་ལས། དགོ་སྟོང་དག་ངའི་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་  
ལས་འདས་པས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་

དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོ་སྟོང་དག་ང་ནི་གཅིག་ཏུ་དབེན་པ་ཞིག་ན་གནས་པ་ན་ཞེས་པས་འདིར་ང་ཡི་བ་གསུངས་སོ། །བདག་ཉིད་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ང་དང་ང་ཡི་  
ཞེས་པ་གསུངས་པས་འཇིག་རྟེན་པས་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འཇིག་

ཉིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ང་དང་ང་ཡི་ཤེས་གསུངས་ལ། འདི་ལྟར་གཙུག་ན་ནོར་བུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པར་བྱ་དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུངས་པ་དེ་གང་ཞིག་དེའི་ཆོ་ལོང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་  
པ་དང་གང་དུ་འདི་ལྟར་བྱ་དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་དག་གོ་བར་འདོད་པའི་

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གལ་ཏེ་ང་ཉིད་དེའི་ཆོ་ན་ཞེས་མ་གསུངས་ན་འཇིག་རྟེན་པས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་པ་ལ་ངོ་མཚར་བར་ཡང་  
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ང་ཡིར་འཇིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའི། །གང་ཡང་འདི་ལྟར་

ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་འཇུག་དུ་ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་མཆོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཞན་གསུང་བ་ན་ཡང་དངོས་པོ་དེའི་རང་  
བཞིན་ལྟ་བུར་མཆོན་པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོས་ལྟོས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་གསུངས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པ་བཞིན་བརྗོད་བྱས་སྟོང་  
པའི་ཕྱིར་ན། བརྗོད་བྱ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱེད་པ་རྗོགས་གྱི་བར་གྱིས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རྫོད་བྱེད་ནི་བརྫོད་བྱ་མེད་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྫོད་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་  
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་པ་ཆོག་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། གང་དུ་བཅོམ་ལྡན་

@272B འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། བདག་ཉིད་ལ་ནི་བདག་ཉིད་མགོན། རྗེས་སུ་མགོན་བྱེད་གཞན་སུ་ཞིག་ །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུ་ལ་གྱུར་ན། །མཁས་པས་མཐོ་ངེས་ཐོབ་པར་  
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་མགོན་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་རིགས་

པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྩོད་པའི་སྐབས་ཆོལ་བར་བྱེད་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྲོས་པ། བདག་མིན་བདག་མེད་མིན་བདག་  
དང་། །བདག་མེད་མིན་པས་རྫོད་འགའ་འང་མེད། །བརྫོད་བྱ་སྤངས་འདས་དང་

མཚུངས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་། །དེ་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། །འདིར་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོར་རྩོམ་སེམས་པ་ནི་བདག་ཅས་བྱའོ། །དེ་  
ཉིད་སྟེད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་སྟེད་པའི་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཀོ། །སྟོག་

གི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བས་འཆོ་བས་ན་སྟོག་གོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་སྐྱེ་བ་པོའོ། །ཡིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེས་པས་ཤིང་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཡིད་  
ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཤིང་ཅན་ནོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་

ལས་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིག་པ་པོའོ། །ཡུལ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་པོའོ། །དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་པོའོ། །ཞེས་  
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་མིང་གི་བྱད་པར་རོ། །བདག་དེ་ཡང་རྩ་བའི་རབ་བྱེད་བཅུ་

པར། །རེ་ཞིག་ཤིང་ལ་མེ་མིན་ཞིང་། །ཤིང་ལས་གཞན་དུ་མེ་མ་ཡིན། །མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་མིན་ལ། །མེ་ལ་ཤིང་མེད་དེར་དེ་མེད། །མེ་དང་བྱད་ཤིང་ལཤད་པ་ཡིས། །བདག་དང་ཉི་  
བར་ལེན་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་པ་རྣམ་

པ་ལྔས་དཔྱད་ན་མི་སྟིད་པས་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་འདིར་ཕྱོགས་སྔ་མ་གཞན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ང་དང་  
ང་ཡིར་འཛིན་པའི་གསུང་དངོས་པོ་མེད་ལ། ངར་

@273A ༄། །པ་མ་སྤངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་བཟོད་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་ཆོག་དོན་དང་  
བཅས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་མིན་ཅེས་

བདག་དགག་པ་སྤར་བཞིན་ནོ། །བདག་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ང་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་ཚོད་བྱེད་ཀྱང་བཟོད་བྱས་སྟོང་པའོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་བདག་མིད་ན་ཡང་དེ་ལྟ་ན་  
ཡང་ངར་འཇིན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རང་རིག་པར་ཡོད་པས་དེའི་ཚོད་བྱེད་ཆོག

ཅམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་ཡང་ངར་འཇིན་པ་དེའི་དམིགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བདག་མིད་ན་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ངར་འཇིན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། དམིགས་  
པ་མིད་པར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མིད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིད་པར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། དཔེ་འདི་ནི་གཉི་ག་ལ་མ་གྲུབ་པས་ནམ་པར་རིག་པར་སྤྲུལ་བའི་འདོད་པའི་དོན་  
གྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་ལ་ཡང་དཔེ་མིད་པས་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པོ་

ཞེན། སྐར་ཡང་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་ཅི་ཞེན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །སྐར་ཡང་དེ་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅིན། ཁོ་བོས་སྐྱུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་  
སྒྲོན་བརྗོད་པ་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ་རག་ན་གཉི་ག་ལ་

གྲགས་པའི་དཔེ་བརྗོད་པ་མེད་པས་རྣམས་པ་མེད་དོ། །ཁྱོད་ལ་ཡང་ཁོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྣམས་པ་མེད་པས་འདོད་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་བོ། །སྐར་ཡང་ཅི་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་  
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཁོ་བོ་མི་

འདོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་པེ་ཉིད་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་བོས་ཁས་སྐྱེས་ལ་དེའི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པས་ཤེས་ཀྱི་  
ཁོ་བོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་དང་འབྲེལ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་

@273B དོན་འདི་སེལ་བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཅི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་གྲུབ་པས། དེ་ལས་དམིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་  
སེམས་ལས་བྱུང་བ་དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་མེད་པས་བདག་མེད་ན་ངར་འཇིན་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །ཁོ་བོས་

དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྒྲངས་སོ་ཞེན། སྤར་ཡང་ཅི་དངོས་པོ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མ་གྲུབ་པས་གང་ཞིག་སྟོང་གྲང་ཁས་མི་ལེན་ནམ། འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲུབ་ལ། འོན་གྲང་འཇིག་  
རྟེན་མྱོངས་པས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་འཇུག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཁོ་བོ་སྒྲུའོ། །དེའི་

ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདི་དག་གྲང་ཁོ་བོས་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེན། སྤས་པ། འདིར་དོན་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་འཇིན་པ་ལས་སམ་བསྟན་བཅོས་ལས་འགྱུར་གྲང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་  
འཇིག་རྟེན་པ་སྟོང་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཁས་སྒྲངས་པའི་དོན་

གྲང་གཞན་ལ་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱི་བོའི་སྤྱིའི་རྗེས་སུ་སྟོང་འཇུག་པའི་རིགས་ཀྱི་མཁས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པའི་  
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚད་མ་བརྗོད་པས་སམ། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་སོ། །འཐད་པ་མེད་པ་ཆོག

ཙམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱེད་ན་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །རིགས་  
པས་དབྱེད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མི་སྤྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་

པར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཁས་སྒྲང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་དཔུང་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་དཔུང་ན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་

སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཏང་བར་བྱོས་ཤིག །སྒྲར་ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་སྒྲས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན།

@274A ༄༄༅། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་ཉིད་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཅི་འདིའི་དམིགས་པ་མེད་དོ་

ཞེས་སྒྲ། འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་གལ་ཏེ་འདིའི་མིང་ཉིད་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིའི་མིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་དམིགས་པ་ཅི་ཞིག་ །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་འོ། །མོ་གཤམ་  
གྱི་བྱ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་

དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་བྲོད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། སྒྲུས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པར་གཏོང་པའི་དོན་ནི་དམིགས་པའི་དོན་ཏེ་ཞེ་ན།  
གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ལ་རྣམ་པར་གཏོད་དམ་ཅི་གཤམ་ཏེ་གཏོད་ན་དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་མིང་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པས་དེ་འདི་དག་ནི་འགའ་ལ་  
འགའ་ལ་བའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་དུས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་

པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར། དེ་དག་ཐུན་པ་དང་སྒྲུང་བ་དག་གཅིག་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་  
ཤེས་པའི་དམིགས་པ་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་ལྟར། དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་དག་འགལ་བས་འདི་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་འགལ་བའི་དཀར་པོ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པ་

@274B དང་རྣམ་པས་དབེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ན་གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད། ཅི་ངས་པར་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལམ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དམིགས་པ་

ཁོ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དམིགས་པ་དག་རྣམ་པ་མཚུངས་མེད་ཀྱི། དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་

ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ནི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་  
མེད་པ་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་དག

འགལ་བས་དངོས་པོ་ལས་ལོག་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ན་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་ཇི་སྐད་བརྗོད་དོ།  
གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་སྔོན་རོལ་དུ་ཅིའི་ངོ་བོ་ཡང་མ་ཡིན་

ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བཟུང་བས་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ཅིའི་ངོ་བོ་ཡང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་འཛིན་པས་སྐྱེ་བ་བསྐྱུབ་པར་བྱོས་ཤིག །དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་  
དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་

པར་འགྱུར་ལ། མ་སྐྱེས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ངས་པར་འདིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ན། དེའི་སྐྱེ་བ་  
ལས་སྔ་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཉིད་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ན། མ་སྐྱེས་

@275A ༄། །པའི་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གནས་སྐབས་དེ་ན་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་  
པ་ལ་དམིགས་པ་པོ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ལ། སྒོ་ས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་གནས་སྐབས་གཞན་ཡང་

ཐོབ་པ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དངོས་པོ་མང་པོ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲོན་པོའི་སྒྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པའི་  
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་སྒྲ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་རྟོགས་ལ་རག་ན་

རྟོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲོ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འཇུག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ལས་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་ན། ཡུང་པོ་ལྷག་  
མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་

ལོག་པས་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ལོག་ན་ལས་ལྟོག་པར་འགྱུར་བས་སྒྲིབ་པ་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན།  
གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ཀྱང་།

ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་དམིགས་པ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པས་ནི་གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་མཚན་མ་འགའ་ཡང་མི་  
དམིགས་ལ་མཚན་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་

གྱིས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་མ་མི་དམིགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟོག་གོ་  
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཕགས་པས་བརྟེན་པ་འདི་ལྟ་བུ། །

དངོས་པོས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་ནི། །ནམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་གསུངས་པ། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་པར་ཤེས། །ཡུལ་  
ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ལ། །མཐོང་བའི་ཡུལ་རྣམས་བདག་མེད་ཕྱིར། །སྲིད་པའི་ས་བོན་

@275B འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྟོ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་འབའ་ཞིག་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རིགས་  
སོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དམིགས་ནའོ། །སུ་ཞིག་འདི་སྐད་སྒྲ། དངོས་

པོ་མེད་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དམིགས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་པ་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྟོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མི་དམིགས་སོ་  
ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན།

ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་ཡིན། སྤར་ཡང་འདིའི་གཏན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་སྟོ་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སྟོ་འགའ་ཞིག་ནི་དོན་དང་བཅས་པའོ། །འགའ་ཞིག་  
དོན་མེད་པའོ། །དོན་དང་བཅས་པ་ནི་ལྷ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་འོ། །ལྷ་སྦྱིན་ནི་འཇིག་

ཉིན་ན་ཟ་བའི་བྱ་བ་རྗོགས་པའི་རྒྱར་དམིགས་པས་དོན་ངེས་ན་ལྷ་སྦྱིན་གྱི་སྟོ་དོན་དང་ལྷན་པའོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བསྟན་ཀྱང་འཇིག་ཉིན་པ་ལ་མི་དམིགས་ལ། དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་  
དངོས་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་མི་འཇིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་སྟོ་འདི་ཡང་བསྟན་བྱའི་དོན་

གྱིས་སྟོང་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྟོའི་དོན་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོ་ལ་དམིགས་པའོ། །དོན་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོ་ནས་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་  
ལ། དེ་ལ་འདིའི་སྟོའི་དོན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་མེད་ཅིང་དུས་ནམ་ཞིག་ན་མེད་ལ་རྟོགས་

པ་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པས་གཏན་མེད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །དེ་ཡང་འདིའི་གཏན་མེད་ནི་སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ།  
སྤྱི་དོན་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་

བརྟེན་ནས་སྤྱི་ན་མེད་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་སོ། །དེ་ལ་ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྟོས་ནས་དེའི་སྤྱི་བའི་སྒོ་ན་རོལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱི་  
ན་མེད་པ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ལ། རྣམ་ཡང་དངོས་པོ་མི་སྤྱི་དཔ་དེ་ནི་སྤྱི་ན་མེད་པ་མ་

@276A ༄། །ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་སམ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཞིག་  
ནས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ཡང་།

གསལ་བར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལ་སྟོས་པ་འབའ་ཞིག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འཛིན་པ་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། འཕགས་པ་ལྟས་  
གསུངས་པ། དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་མེད་ནི། །ཤེས་པ་སྤྱི་དཔ་མ་ཡིན་ལ། །

དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་མེད་ནི། བྱུང་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་ཞིག་ ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གང་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འཇམ། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་  
རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པས་མེད་དོ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཀྱན་དུ་འཛིན་པ་ཟད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་འགོག་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་  
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་མེད་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བདག་མ་གྲུབ་པས་ངར་འཛིན་པའི་བརྗོད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་འདིར་གྲུབ་པོ། འོ་ན་ཆོས་འདི་དག་ནི་རང་རིག་བས་སྤྱོད་བ་འདི་ལྟ་སྟེ་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་  
ཡིག་འཛིན་པའོ། གཤམ་ཏེ་དེ་དག་དམིགས་པར་བྱ་བར་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་

ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འདི་དག་ནི་མེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེ་ན། ཅི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བ་ལྟས་སམ། འོ་ན་ཏེ་གཞན་དུ་ཁ་བ་ལྟས་པ་ཡིན། འདི་ནི་  
ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་ནམ། བྱང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་

འདི་རྣམས་ཤར་བྱེགས་སུ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་དང་སྒྲུང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་རང་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་། འདི་དག་སེམས་ཅན་གཞན་ལས་  
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་

@276B དངོས་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རང་ཉིད་གྱིས་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཡང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོད་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་  
འགལ་བས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ང་དང་

ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་དུ་བྱུབ་པོ། །འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་མེད་ཀྱང་། །རི་ཞིག་དེ་དང་འགལ་བའི་བདག་མེད་པ་ཡོད་ལ།  
དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པར་

ཁས་སྒྲངས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་བདག་ནི་མི་རྟག་པ་མ་སྒྲིས་པ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟ་མ་  
ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བདག་མེད་པའི་

རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རམ། བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་བའོ། །དེ་ཡང་ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཆོས་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་  
པ། ཅི་བྱོད་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད། སྤྲུལ་གསུང་གིས་

ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེ་ལྟར་འདིར་  
བདག་མེད་པ་ཡིན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བརྟགས་ནས་སམ། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་

ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ན་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བདག་ཅིས་བརྗོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ངར་འཇིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུ་  
སྤྲུལ་གསུང་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྲུལ་ནག་གི་ནང་དུ་

གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུའི་རྣམ་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་ཉུང་ཟད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་གྱི། འདི་ནི་མ་ལུས་པའི་འགྲོ་བས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་  
ལོ། །གང་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་ཡིན་ལ།

@277A ༄། །དེ་ནི་མངོན་བར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འདིར་བསལ་བར་བྱའོ། །བདག་བརྟགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་བསལ་  
བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན། གཤམ་

ཏི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བདག་འདིར་འགོགས་པར་མི་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་དགག་པའི་དོན་དུ་འདི་སྐད་གསུངས། མིག་ནི་བདག་དང་  
བདག་གི་བརྟག་པ་བརྟེན་པ་ཐེར་བྱག་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་གྱུབ་བོ་ཞེས་སོ།།

མིག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་མངྃད་ཀྱི། རང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མིག་  
ནི་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཞིག་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་

དེ་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་མེད་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་ལ། དེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་  
ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྩད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གདམས་

པ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་གྱིས་མིག་ནི་བདག་གིས་སྟོང་པར་བྱའཕོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་མིག་ལ་དབྱད་པ་ན་བདག་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་མིག་ནི་བདག་གིས་སྟོང་པ་སྟེ། བདག་  
དང་བུལ་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ལུང་སྒྲ་ནི་ག་པ་ལ་སོགས་པར་དབྱད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་ཕྱིར་

བཤད་པ་ཞེས་པས་འདིའི་དོན་ནི་ག་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དང་ཉི་བྱས་པས་ཤུ་ཅུ་སྟེ་སྟོང་པའམ་དབེན་པའོ། །འཕྲོས་པ་ལས་རིང་པོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའམ་ག་བ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་ལས་  
སྟེ་བོ་དང་བུལ་བའི་དབེན་པ་ལ་སྟོང་པའི་སྒྲར་སྒྲ་པ་ནམས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་

གང་དང་བུལ་བ་དེ་དེས་སྟོང་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་བཤད་པའི་དོན་ཏོ། །མོད་པ་ལ་ཡང་སྟོང་པའི་སྒྲ་མཐོང་སྟེ། འདི་སྒྲ་སྟེ་སྒྲ་སྒྱིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ནི་སྒྲ་མ་ཉིད་གཟུང་  
བར་བྱ་སྟེ། མིག་ནི་བདག་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པས་བདག་གི་ཅུང་

@277B ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་གིར་བྱ་བ་དང་བུལ་བས་སྟོང་ལ། བདག་གིར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །མིག་ལ་བརྟེན་ནས་  
བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་བདག་གིས་བདག་ཏུ་བྱས་པས་འདི་ནི་བདག་

གི་བཞེས་བྱ་ལ། བདག་མེད་ན་ཉི་བར་སྒྲངས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་ཉི་བར་ལེན་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་གཞན་པའི་མིག་མེད་ལ། བདག་གི་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་  
བསྐྱབས་པས་མིག་གི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །ཡང་ན་བདག་གི་

སྒྲ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། མིག་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་གི་བས་ཞེས་པ་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པའི་གང་སུ་ཡང་རུང་བས་ཞེས་  
པའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་མིག་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་སྒྲ་

བར་བྱ་སྟེ། མིག་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་སྒྲ་བར་བྱོས་ཤིག །སྒྲས་པ། ཁོ་བོ་ནི་མིག་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྒྲ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་མིག་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་སྒྲ་འཇ། བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད།  
དེ་ལ་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མིག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བ་མེད་དེ།

བདག་ཏུ་བརྟེན་པ་ལ་ཉི་བར་བརྟེན་པ་ཉིད་གྱི་མིག་ཡོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་དང་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སྒྲི་མཆེད་དུག་གོ་ཞེས་པས་མིང་དང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་  
གཞུགས་མཐོང་བ་དང་རིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་འདི་ལྟར་

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མིག་མེད་དོ་ཞེས་མེད་ན་དེའི་ཆོ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་མིག་མེད་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་སྒྲ། དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་མིག་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྒྲུའོ། །དེ་ནི་བསྟན་  
བཅོས་ལས་ཀྱང་མིག་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་དེས་

ཉོན་མོངས་པ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་སོ། །འགོག་པ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་གསོད་པན་ཆད་པ་ཆེན་པོས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལམ་ཡང་ཕྱིན་  
ཅི་ལོག་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་ཉི་བར་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མི་དམིགས་

@278A ༄༄༅། །པའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་པའི་མིག་མེད་དོ་ཞེས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཆོལ་བ་ཉིད་ནི་དེའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་དེ་ཡང་  
རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་

པ་མེད་པ་རྣམས་འབྱོར་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་གོ། །ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མེད་པས་མེད་པ་ཉིད་ཉི་བར་སྟོན་པར་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་མིག་  
མེད་དོ་ཞེས་ཁོ་བོ་མི་སྒྲུའོ། །འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་

གཞག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་དེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྱིམ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་  
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་མི་བཟོད་དོ། །མིག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་

ཉིད་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་དོ། །གང་ཞིག་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་  
མེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་དེ་ཁོང་དུ་རྩད་པ་

ལམ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིག་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རིགས་པ་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བར་རྒྱས་པར་རུང་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་  
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟོང་བ་དག་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ་ཡང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་ནི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རུང་  
བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་

འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱོད་ལ་མ་གྲུབ་ན། ཇི་སྐད་སྟོས་པའི་རིགས་པས་མིག་བདག་དང་  
བདག་གི་བས་སྟོང་པར་བཤད་པས་མིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་

@278B ཅི་ངས་པར་མིག་གི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དང་བུལ་བ་ལས་མིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་དེན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་  
ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་སེལ་བ་མི་རུང་ལ། གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་སེལ་བར་

མི་རུང་ཞིང་གང་ན་མེད་པ་དེར་ནི་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྩའི་བློ་བཟོ། །རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད་ན་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་གྱི། འོན་ཀྱང་མིག་རང་བཞིན་མེད་པར་གནས་པ་  
ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྟོངས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མིག་རང་བཞིན་

མེད་པར་གནས་ཀྱང་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལ་མངོན་བར་ཞེན་པས་འདི་དག་ཁོ་ན་བདེན་པར་ཡོད་གཞན་ནི་སྟོངས་པའོ་ཞེས་འདི་དག་བདེན་པར་  
མངོན་བར་ཞེན་པས་མཆོག་དུ་འཇོན་པ་ལུས་གྱི་མདུད་པ་སྐྱེད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་རོ། །

འདི་དག་བདེན་པར་མངོན་བར་ཞིན་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དེའི་གཉིན་པོར་ཁོ་བོས་མིག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཉིད་མིག་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི། ཁོ་བོས་རང་བཞིན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

ཇི་སྐད་སྟོས་པའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིག་རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྐྱབས་ན། དེ་ལྟ་ན་མིག་དེ་ནི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་གིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་ཡོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁང་པ་ལྷ་སྒྲིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ལྷ་སྒྲིན་མེད་པ་

ཉིད་ལ་བྲིམ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་གང་དུ་གཉི་ག་ཡང་སྟོང་བར་མི་འདོད་ན། དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་དེ་ཞེས་འདིར་རྣམ་པར་རིག་པར་སྒྲ་བས་སྒྲས་པ། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཀྱང་བརྟགས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁོ་ན་ལ་སྟོང་པ་འཐད་ཀྱི་གང་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་

གང་ཞིག་གིས་སྟོང་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེས་སྟོང་པ་དང་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་

@279A ༄། །གཉིས་ཉི་མ་པར་དག་པ་དང་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པ་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་  
དྲི་མས་བསྒོས་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་སྒྲོས་པའི་བག

ཆགས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་ནས། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དག་པའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། དེ་ཡང་གཞན་དབང་གི་རང་  
བཞིན་འདི་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་མི་འབྱུང་བ་དང་རང་བཞིན་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སྐྱེ་བས་ན་

གཞན་དབང་ངོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱུན་ལས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་དུ་བརྗོད་ལ། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དབང་གི་སྒྲ་ནི་  
གཙོ་བོ་ལ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་འདིར་ནི་བདག་རང་དབང་བའོ་ཞེས་

སྒྲ་བ་ན་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་ཤེས་པས་གཞན་དབང་སྟེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའོ། །ཡང་ན་བརྒྱད་ཅིང་སྟེད་པས་དབང་ལ་གཞན་དབང་ནི་གཞན་  
གྱིས་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་དབང་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དངོས་པོ་རང་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་བརྟགས་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁ་ན་མཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་སྟོང་ལ་  
གང་ཡང་འདིར་ལྷག་མ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ལ་འདིར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་དུ་

ཤེས་སོ་ཞེས་འདི་སྐད་སྒྲ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །གང་དུ་དགོ་སྟོང་ངམ་བཅ་ཟེད་ག་དེ་ཡང་གང་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་མི་འདོད་ན་དེ་ནི་སྟོང་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་  
ཞུགས་པའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སུ་ཞིག་འདི་སྐད་སྒྲ། སྐྱེ་བ་ལས་སྤྲོ་རྩལ་དུ་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །སྐྱེས་ནས་འདིའི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་  
དོ། །སྐྱེས་པ། གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་ལས་སྤྲོ་རྩལ་དུ་འདིའི་རང་བཞིན་མེད་ན་ཅིར་

@279B འགྱུར་བའི་འདིའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། སྐྱེས་ནས་ཡོད་པ་ལ་འདི་ནི་ཡོད་པའོ་ཞེས་རུང་གི་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པར་གཟུང་བར་མི་རྣམས་ན་བྱད་པར་  
བརྟག་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །པ་རྩལ་པོས་འདི་ཞེས་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པའོ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་ངེས་

པར་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་སྐྱེ་བ་མེད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཅི་ཡོད་ལ་ཉིད་ནི་ག་ལ་ཞིག་ཅས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་  
པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་འདི་

ཡོད་པར་གྱུར་ན། ལུ་སྟོགས་བྱེད་གྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་བཤོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་བདག་མེད་པར་གྱུར་ན། བཅིང་བ་དང་གོལ་བ་ལ་  
སོགས་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རེ་ཞིག་བདག་ཡོད་པར་ཡང་མི་

འཐད་དེ། འདི་གཉིས་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དབང་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡང་ཡོད་ལ། འདི་ནི་མ་དབྱེད་པའི་ཡོད་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།  
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་རིགས་པ་དང་འགལ་

བ་གཅིག་པོ་ཡོད་ཅིང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་རྟོག་ན་གཉིས་པ་ཡང་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་  
ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གང་ཞིག་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། གང་ཡང་

འདིར་ལྷག་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཐོས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་གསུངས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བྱས་པ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་  
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་མེད་ལ། གང་ཞིག་གྱིས་

པ་རྣམས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེའི་སྟོད་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་བརྟན་པ་སྟེ། བའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཡོད་ལ་དེའི་རང་  
བཞིན་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱའོ། །བརྟན་གྱིས་

@280A ༄། །སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དེ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། །གང་ཡང་འདིར་ལྷག་མ་ཞེས་པ་ནི་བརྟན་པ་སྟེ།  
བའི་ཆོས་ཅན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ། གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེའི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་ཅི་

ལོག་ལས་མ་གྲོལ་བ་ནི་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། སྟེ་མའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །གྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །སྟོངས་པ་ཆགས་པ་དེ་ནི་ཡོད་  
དོ། །དེ་ལྟར་གང་ཅུང་ཟད་ཅུང་དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་དཔྱོད་

པ་པོས་བརྒྱན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མངོན་དུ་ཤེས་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྒྱན་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་  
མཚན་ཅན་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མི་གཞོད་པས་ཆད་པར་སྤྱི་བའམ་མེད་པ་ཉིད་མི་

ལྟར་ལ། རང་བཞིན་ལ་སྒྲོམ་བཏགས་པས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་ངེས་པར་སྒྲོང་ཁིང་རྟག་པར་སྤྱི་བའི་རྒྱུར་ངོ། །འདིར་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་  
འཐད་པ་དང་བཅས་པས་དོན་ཆེན་པོར་ཡང་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་

ཉིད་ནི་འཐད་པ་དང་བམ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །ཅི་སྤྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བར་འགྱུར་རམ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་བདག་ཉིད་ངན་པ་ལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་གོ་འཕང་ལ་  
ཞུགས་པས་དག་དོད་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པ་གསལ་བར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པ་རང་བཞིན་

མེད་པ་སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཐོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་སེམས་ནས་འདྲི་བ་ལ་འཇུག་པ་ཀྱི་མ་ངོ་མཚར་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྒྲོམ་པའི་དབྱུད་པ་རྣམས་སེམས་ལ་གྲིས་ཤིག །ལྷང་འདི་ལས་ཀྱང་འདི་གསལ་  
བར་བྱེད་པས་སེམས་ལ་ཞོག་ཤིག །ཇི་སྐད་དུ། བྲག་ཕུག་རི་དང་རྩོང་དང་

ཅུ་གྲུང་ལ། །གང་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་བྲག་ཅ་བཞིན། །འདུས་བྲས་འདི་ཀུན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྲིག་སྐྱུ་དང་མཚུངས་འགྲོ་ཀུན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་གང་ན་  
མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་ནམས་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡང་དོན་ནམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་

@280B ནམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཁོང་དུ་ཅུད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྐད་དུ། ཀུན་བརྟགས་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡོད་པ་  
ན། །སྟོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་འདེབས་པའི། །མཐར་ཆོགས་པ་ནི་ཕུང་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་སྟོས་པའི་བཤད་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་མེད་ལ། གཞན་དབང་ཡང་བརྟན་པ་སྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་བྲས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་  
ཡོད་པ་ལ། གང་ཞིག་དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་

སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་པ་བྲས་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་དེ་ནི་ངེས་པར་ཕུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའི་ཕྱོགས་ནས་གནས་པས་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་ལུང་བས། །འདི་ལྟར་ནམ་  
རིག་དུ་སྒྲིབ་དེ་ནམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཆོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་

རྣམས་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མར་བཟོད་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་པས་མིག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབས་ནས། སྤར་ཡང་མིག་གི་  
རང་བཞིན་སྟོང་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཏྲག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱག་

པ་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པས་མིག་སྟོང་ངོ་ཞེས་པར་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བདག་གི་སྐྱས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལ་མི་ཏྲག་པ་དང་  
བྲལ་བས་ཏྲག་པའོ། །མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་པའོ། །གནས་སྐབས་ཐམས་

ཅད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐེར་བྱག་པའོ། །གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་གྱི་ནང་གི་བྱེད་པའི་  
སྐྱེས་བུའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་འདི་པ་ཙམ་ལ་རྣམ་པར་

གནས་པས་ན་སྤར་ཉིད་དུ་དེ་དག་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མདོ་ལས། མིག་སྐྱེས་བཞིན་པ་གང་དུ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འགག་བཞིན་པ་ནམ་ཡང་  
དཔྱལ་བར་འགོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཡོད་ཅིང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་

@281A ཨྲ། ཡོད་ལ། བྱད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་སོ། གང་ཕྱང་པོ་འདི་ནི་འཇིག་ལ་ཕྱང་པོ་གཞན་དུ་ཉིད་མཚམས་སྒྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བད་གཞན་ལས་སོ། ཉེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བད་ནི་  
འདིའོ། ཉེ་ལ་ཕྱར་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། མདོ་

འདིར་ནི་ཐོག་མར་བྱད་པ་པོ་བཞག་ལ། སྤྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་མིག་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་ལ། ཐར་  
པ་འདོད་པ་རྣམས་མིག་རྟུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉིན་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་

ཉི་བར་བསྟེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་ལ་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་བཞག་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉི་བར་མཁོ་བོ་མེད་ཅིང་། མིག་ཇི་ལྟ་བར་གནས་པ་ལ་མངོན་  
པར་ཞེན་པ་མ་བཞག་ན་རྟག་པའི་བདག་བཞག་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་

ཞེན་པའི་བ་སྒྱུ་ཡང་འགྲུལ་བར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རི་དགས་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་བདག་རྟག་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་དེར་ཞེན་པས་དེའི་ཕྱིར་འདིར་རྟག་པའི་བདག་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས་མིག་  
བདག་མེད་པར་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། འཇོག་ན་ཡང་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་རྟག་པའི་བདག་

བཀག་པས་སམ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་བཀག་པས་སོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟར་ཅི་སྐད་གསུངས་པའི་རིགས་པས་བདག་མེད་པས་དེའི་ཆོ། གཉིན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་  
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ། བདག་མེད་མི་ན་ཞེས་པ་ལ། བདག་དང་

འགལ་བའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་ལ། ཇི་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་  
ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་ན་བདག་མེད་པ་ཡང་སྲིད་པ་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཡང་

གང་དུ་བདག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཡང་དེ་མེད་དེ། ཉི་བར་ལོན་པ་པོ་མེད་ན་ཉི་བར་སྒྲངས་པ་མེད་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་  
ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ། བདག་མེད་མིན་པ་སྟེ་བདག་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་

@281B པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའོ། །འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་བདག་འབའ་ཞིག་པ་མེད་ན་བདག་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མེ་དང་བྱད་ཤིང་  
དག་བཞིན་དུ་བདག་དང་བདག་མེད་དག་པམ་རྩུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་དེས་

བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེ་ན། གསུངས་པ། དེ་ལྟར་ཡང་བདག་དང་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་པ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་  
དཔྱད་བཞིན་པས་བདག་གམ་བདག་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་སྟོས་པ་

འབྱུང་པར་འབྱུར་ལ། གང་དུ་དེ་གཉིས་མེད་ན་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གལ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བདག་དང་བདག་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་དོན་གཞན་ཏེ། ཁ་  
ཅིག་གིས་སྒྲིས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་བདག་དང་

བདག་མེད་པ་བཀག་པའི་བདག་དང་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་དགག་བྱ་བདག་མེད་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་  
བརྟགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་དང་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་

འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གསུངས་པ། བདག་དང་བདག་མེད་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་བྱའོ། །འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་པའི་འགག་  
པ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱིས་དེ་མ་ཐག་པའི་བརྗོད་པ་འགའ་དང་མདོན་པར་འབྲེལ་ལ། དེ་བཞིན་

དུ་སྒྲར་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་ཡང་འབྲེལ་ཏོ། །དེ་ལ་འདིར་རི་ཞིག་སྒྲར་གྱི་རྟོག་པ་བརྗོད་དེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་  
ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་ན་བདག་དང་བདག་མེད་པ་ག་ལ་འབྱུང་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་

གསུངས་པ། བདག་མིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱི་མའི་རྟོག་པ་ཡང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་ལ། བདག་དང་བདག་མེད་  
པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་

@282A ༄། །པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ། བདག་དང་བདག་མེད་མིན་འགའ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡང་འདིའི་དོན་གཞན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་རྣམ་པར་  
གཞག་པ་ན་སྒྲིགས་པས་སྒྲིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། །

ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲུབ་མཐས་བཤད་པ་བརྟག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། འདིར་སྒྲུས་པ། བདག་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་པ་རོལ་པའི་  
བདག་གི་སྒྲི་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ལས་མ་སྐྱེས་

པའི་ཕྱིར་བོང་བྱའི་རྩ་བཞིན་ལ། བརྟག་པ་མ་བྱས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་མི་མེ་ཏོག་བཞིན་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བདག་མིད་དོ། །འབྱུང་བའི་སེམས་པ་ཅན་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་  
སེམས་ཏེ། བདག་མིད་པ་ནི་བདེན་ལ། འོན་ཀྱང་བདག་མིད་པ་འབྱུང་བ་ཙམ་

ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །རང་གི་སྡེ་པ་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་ཏེ། ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་དང་བྲལ་བའི་བདག་མིད་པ་ཕྱང་པོ་ཙམ་ཡོད་ལ། བདག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མིད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་  
སྟོས་ནས་གསུངས་པ་བདག་མིད་མིན་ནོ།ཁདག་མིད་པ་ནི་མིད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་

མིད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་སྟར་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་སོ། །ཡང་རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐྱད་སྤྲུ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བཏགས་པའི་རྩལ་སྟུ་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཏུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་  
ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མིད་པ་འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དབང་དུ་བྱས་པ་མིད་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་མིད་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །སྤྲུལ་པ། བདག་དང་བདག་མིད་འགའ་ཡང་མིད། །རི་སྐྱད་དུ་སྟོས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་དག་  
བཀག་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་ཡང་འདི་ལྟར་བདག་དང་བདག་མིད་པ་

སྟེ། བདག་དང་བདག་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། དེའི་ཆོ་བམས་ཅད་ཆོག་ཙམ་སྟེ། དོན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་བཟོད་བྱའི་དོན་བཀག་ལ། དེ་ལྟ་ན་  
ཡང་གང་ཞིག་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོག་དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ལ། དེ་

@282B ལས་ཆོག་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་བཟོད་བྱ་ལས་གཞན་དུ་ཟོད་བྱེད་མི་འཐད་ལ། ཆོག་འདི་དག་མ་བཀག་པར་ཡོད་པས་དེའི་  
ཕྱིར་བཟོད་བྱ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཟོད་བྱེད་ཡོད་པ་

ཉིད་ན་བཟོད་བྱ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ། བཟོད་འགའ་མེད་ཅེས་སོ། །བཟོད་བྱ་ལས་གཞན་དུ་ཟོད་བྱེད་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་བཟོད་པ་ཡང་  
མེད་དོ། །འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་བཟོད་པ་བཟོད་པ་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་ཡང་བཟོད་བྱ་

ལས་གཞན་པ་ཡོད་པས་ཟོད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུས་པ། བཟོད་པས་ནི་ཇི་ལྟ་བར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བཟོད་བྱ་ལ་བརྟེན་བྱེད་ལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་མེད་དོ་  
ཞེས་བསྒྲུབས་ལ། དེ་དག་མེད་ན་གཞན་བཟོད་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བཟོད་བྱ་མེད་ན་

རྫོད་བྱེད་མེད་པས་བརྫོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྐྱབས་པས། གནས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་སྐྱ་མི་འབྱུང་པ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་བརྫོད་འགའ་མེད་  
ཅེས་སོ། །ཡང་ན་ཆོག་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབས་ལ། སྐྱ་ཡང་སྐྱ་གཞན་གྱི་

བརྫོད་བྱ་ཡིན་པས་དོན་ཉིད་ལ་དོན་དེ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ཡང་མེད་པར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་བརྫོད་འགའ་མེད་ཅེས་སོ། །བརྫོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་  
ཡང་བརྫོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་གནས་སོ། །འདིར་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་རྫོད་བྱེད་གྱིས་

བརྫོད་པའི་དོན་གྲུང་མེད་ན། དེའི་ཆོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྐྱས་པ། ཁོ་བོས་སྐྱར་མའི་ནོར་གྱིས་ཐུག་པོར་བྱེད་པའམ་སྐྱིག་རྒྱུའི་རྩས་ཁྱོད་ཀྱི་རྩའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པའམ། སྐྱ་མའི་རི་དགས་ཀྱི་  
ཤས་བཀྲས་པ་ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་པར་མི་རྩས་སོ། །འོ་ན་འདིར་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་

དེ་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་བར་འབྱུང་ལ། སྐྱར་ཡང་འདིར་ལྟ་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཅི་ཞེས། སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བ་དང་སྟོང་བ་དག་གིས་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་  
ཅིང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་གྲུས་པ་ཡང་སྐྱེད་ན་དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི། བརྫོད་བྱ་ཐུང་ན་འདས་

@283A ༄། །དང་མཚུངས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་། །རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་རྣམ་གྲངས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་  
བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་རྟག་པ་མ་ལུས་པ་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གང་ངེས་པར་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་མ་ལུས་པ་སྟོངས་པ། བོར་བ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ཟད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་  
འགོག་པ་ཉི་བར་ཞིབ་ཏུ་བ་པར་འགྱུར་བ་སྤྱག་བསྐལ་གཞན་དུ་ཉིད་མཚམས་མི་སྟོར་བ། འདི་ནི་

ཉི་བར་ལེན་པ་མེད་པའོ། །འདི་ནི་ཞི་བ་བྱ་ཞོམ་པའོ། འདི་ལྟར་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྟེད་པ་ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པ་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སོ། །འདི་  
ལྟར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་

བཞིན་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟེན་པ། གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟེན་པར་  
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟེན་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་

དུ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། རེ་ཞིག་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་ཙམ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་རུང་གི། །སྤྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་འདུ་བྱེད་དང་སྤྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་  
རིག་པ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་ཉི་བར་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་

རྣམས་ཇི་ལྟར་བ་རང་དང་སྤྱི་དང་བྱམ་མོང་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་  
བསྐྱེད་པར་རྟུལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ན། སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་མ་རིག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཚད་མར་འབྱུང་ན། དེའི་ཆོ་འཕགས་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་  
དགོས་པར་འབྱུང་། གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཚད་མ་ལ། ཚད་མས་

@283B ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མ་བཙལ་བར་དེ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱུང་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱ་ཡང་མེད་པས་དེ་རྣམས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་  
གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འཕགས་པས་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པར་བྱུང་པ་དེ་ལ་རང་

བཞིན་ནོ་ཞེས་རིགས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ལས་གྱིས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ལ། གང་ཞིག་མཐོང་བ་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདི་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་  
འདས་པ་དང་མཚུངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལོ། །འོ་ན་དེ་ཁོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་

མ་ཡིན་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདི་རྟོགས་པར་རྒྱས་ཤེ་ན། སྤྱི་པ་མེད་པ་དང་དད་པ་མེད་པ་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་ཐོས་པ་རྒྱུ་བ་ལེ་ལོ་ཅན་མྱོངས་པ་ལ་སོགས་  
པ་དང་ལྡན་པས་དེ་རྟོགས་པར་འགལ་བས་དེས་ལ་འདི་མི་མཐོང་སྟེ། ཉོན་མོངས་

པའི་གོ་སྐབས་སྤྱ་འགྱུར་བས། སྤྲིན་པ་དང་སྤྱོ་བ་དང་ཐོས་པ་མང་བ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་བཏིན་པ་དད་པ་དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བཏིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་དང་ལྡན་  
པས་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་དཔེ་ཡང་འདིར་ཁས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

ཐབས་དང་བཅས་གང་རིགས་པས་ངས་པར་ཡོད་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱར་ཡང་ཅི་ཞིག་འདིར་འཕགས་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་ཆོས་  
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་རིགས་པས་མངོན་སུམ་ཏུ་

འགྱུར་ཞིན། འཕགས་པས་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གང་ཞིག་དངོས་ཀྱང་རང་བཞིན་ནི། །རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའམ་སེ་སེའི་དངོས། །ཀྱང་ལ་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་སྟོང་། །ཞེས་པ་ལ་  
དེ་ལ་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་རྩོགས་པར་བྱེད་

པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲ་ལུའི་སྒྲ་གྲས་སྒྲ་ལུའི་ས་བོན་ནོ། །རྒྱུན་ནི་ཐུན་མོང་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྒྲ་ལུའི་སྒྲ་གྲ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲ་ལུའི་སྒྲ་གྲ་  
སྟེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ནས་ཀྱི་སྒྲ་གྲ་ལ་སོགས་

@284A ལྷོ། །པ་ཡང་ངོ། །སྒྲ་གྲ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱིས་པའི་འབྲས་བུ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲ་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཏོ་  
ཞེས་བྱའོ། །རྒྱའི་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཙམ་དུ་ཉི་བར་འགྲོ་བས་འདི་ལ་རྒྱུན་ཉིད་དུ་

རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །རེ་ཞིག་གང་འདིའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ན་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱའི་དངོས་པོར་གནས་ལ། གང་དུ་རྒྱུན་ནི་འདིའི་ངོས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་  
པའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ན་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུན་གཉིས་སོ་ཞེས་

སོ། །ཡུལ་གཅིག་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཇད་དོ། །ཚོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཉི་བར་གནས་པ་ལས་སྒྲིལ་གཞན་དེ་མ་ཐག་པ་ཉི་བར་  
གནས་པ་ལས་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་པར་འདྲིར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སོ་སོའི་དངོས་

པོ་ནི་དེ་རྣམས་ཐ་དད་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སོ་སོའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་སོའི་དངོས་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་  
རང་བཞིན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོང་པས་རང་བཞིན་དང་བུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་འདྲིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ངེས་པར་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་ནི་རྒྱ་མེད་པ་བདག་  
ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་སྒྲིལ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་མི་

རིགས་སོ། །འདུས་བྱས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ལ། འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལས་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིལ་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་  
རག་ལས་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ནས་སྒྲིལ་བ་ནི་བྱས་པ་སྟེ། རང་

བཞིན་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཁོན་རང་བཞིན་ནོལ་ན། དེས་པར་འདི་སྐྱད་བཅོལ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་ལས་རང་  
བཞིན་གང་ཞིག་སྐྱེ་ན་དེ་ཅི་དེ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ལས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གང་ཞིག་གང་

@284B ལ་མེད་པར་དེ་དེ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འཇིམ་པ་ལས་སྒྲུལ་བྱའམ་སྐྱད་པ་ལས་བྱམ་པ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པས་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་དེས་པར་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་  
བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་ན། འདི་ནི་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་རུས་ཏེ། ཡོད་

བཞིན་པ་ན་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་  
ཡོད་ན། དེ་དག་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དམ་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཏུ་རྟོག་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་མང་པོའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དུ་མས་འཇུག་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ལ་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱབ་པ་  
མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་གནས་པ་

དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་གནས་སོ། །དེ་ནི་ཆེ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་གནས་ཏེ། འབྲས་བུ་གཅིག་དུམ་བུར་སྐྱེ་བར་  
ཐལ་བར་འབྱུང་ལ། རྒྱ་ཐ་དད་པ་ན་ཡང་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །གང་

ཡང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་ན། དེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ལ་རྩ་བའི་རབ་བྱེད་དང་པོར་ཡང་ན་དེ་རྒྱེན་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་ན། རྒྱེན་མིན་ལས་ཀྱང་  
འབྲས་བུ་ནི། །ཅི་ཕྱིར་མངོན་པར་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་སོ། །གང་གི་ཆོ་འབྲས་བུ་

རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ་དེ་རྣམས་ལས་མི་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཆོ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རུང་ངོ། །གང་ཡང་དེ་ནི་ད་ལྟར་ན་དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པས་  
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲས་པ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་གངས་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ཁོ་བོ་ལ་མེད་ཅིང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་  
བརྗོད་པར་མི་རུས་ཏེ། །ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དང་ཐགས་

@285A ཨོཾ། །མཁན་ལྷ་བྱ་སྒྲ་ལུ་འི་ས་བོན་དང་སྒྲ་ལུ་འི་སྒྲ་བྱ་ལ་མེད་ལ། དེ་སྐྱིད་པའི་རྩས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷར་དེ་ནི་རྒྱལ་ལོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་  
པ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་འདིས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་བྱུང་པར་རྣམ་པར་འཛོག་གོ། །

སྐྱེ་བ་བྱུང་པར་གནས་པས་འགག་པ་བྱུང་པར་འབྱུང་ཏེ། གནས་པ་ལ་ལོགས་པ་ནི་མིང་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་དང་ལྷན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་  
བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། དེ་ལྷར་

སྤྲས་པ་དེ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བྱུང་པར་འདོད་ན། དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། རྒྱལ་ལོགས་པ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་  
ཞིག །བརྟགས་པ་གསུམ་པ་ནི་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱིད་པའི་རྩས་པ་ཅན་དུ་ཡོད་

ན། དེ་ལྷ་ན་ཡང་རྒྱལ་ལོགས་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་མ་བྱུང་བ་འབྱུང་བར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་  
ནོ། །གཞན་ཡང་། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མིན། །མེད་པ་མེད་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ལ། །ཆོས་

མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་གནས་འགག་མེད། །གང་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་སྒྲ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་སྐྱེ་  
བ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་དངོས་པོ་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡོད་པ་དང་

མེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སུ་སྒྲ་བ་སྤངས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟོང་པར་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་རྒྱལ་ས་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་ན། ཅི་དེ་ཡོད་པ་སྐྱེ་འམ། འོན་ཏེ་མེད་  
པ་སྐྱེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཡོད་ན། དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ཡོད་

བཞིན་པ་ལ་སྟེ། ཡོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མེད་ན་མེད་བཞིན་  
པའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྟག་ཏུ་ཡོད་བཞིན་པ་མིན་ལ།

@285B ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉིས་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ས་པ། ཆོས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མིན། །གང་ཞིག་  
འགལ་བའི་ཆོས་དེ་ནི་མི་མཐུན་པ་སྟེ། འགལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའོ། །ཡོད་

པ་དང་མེད་པ་དག་པན་ཚུན་འགལ་བ་གང་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་  
མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་འགག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་།

དེ་ལས་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་གྱུ་བ་ལ། གནས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ།  
དངོས་པོ་རྣམས་སྤངས་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུ་བ་ལོ། །འདིར་སྒྲས་

པ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བའམ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་སྒྲ་བར་མི་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བོ་བ་ལང་རྗེ་མའི་བར་ལ་གྲགས་པར་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་  
སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའོ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་

ན། སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལ་འོན་ཀྱང་མེད་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདིར་བསྐྱེད་བྱ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན། དེ་  
སྐྱེད་པས་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི། བསྐྱེད་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་

སྐྱེ་བཞིན་པའི་བསྐྱེད་པ་མངོན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་བཞིན་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད་མི་སྲིད་དོན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་བྱ་  
མིན། །མ་སྐྱེས་དེ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མིན། །སྐྱེས་པ་དང་ནི་མ་སྐྱེས་པའི། །སྐྱེ་བཞིན་

པ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མིན། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཡོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ལྟར་བ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བར་མི་རུང་བ་ས་སོ། །ཡང་ན་བསྐྱེད་བྱ་དེ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་  
སྐྱེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྐྱེས་པ་ཡང་བསྐྱེད་བྱར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་

@286A ལྷོ། །བྱུང་པ་ལ་སྐྱུང་པར་འགྱུར་ལ་ནམ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ནོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་དངོས་པོ་མ་ཐོབ་པའི་  
ཕྱིར་ཅིའི་ངོ་བོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གང་ཞིག་ཅིའི་ངོ་བོ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་གཟུང་

བའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སྐྱེ་འོ་ཞེས་པའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་དུ་མེད་པས་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་ཉིན་མེད་པས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་  
འཇུག་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ནོ། །འདིར་སྒྲས་པ། མ་སྐྱེས་པ་

ཉིད་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ལ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གང་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་མཆོག་པ་ཉི་ལ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ། དེ་སྤྱི་ཞིག་གི་ །རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་འོ། །སྐྱར་ཡང་སྤྱི་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ན།

གང་དེའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་པན་ཚུན་བཞེན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན་པན་ཚུན་དག་མ་གྲུབ་པས་གཉི་ག་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་བྱ་མིན། ང་ནི་སྐྱེས་བཞེན་པ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ནི་སྐྱེ་བཞེན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདྲིར་སྐྱེ་བཞེན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་ལ་ཅུང་ཟད་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་དེའི་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་འདྲིའི་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་སྐྱེས་པ་

པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དང་པོའི་མཐར་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དུས་གཅིག་པ་མི་སྤྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མི་སྤྲིད་པས་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་

བྱ་མ་ཡིན་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་བསྐྱེད་བྱ་མེད་པས་འདི་དག་བསྐྱེད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་  
ལྟར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། །

@286B འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རེ་ཞིག་ཡོད་ལ། བསྐྱེད་བྱ་མེད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བསྐྱེད་བྱ་ཡང་འབྱུང་  
བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡོད་ན་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པས། འབྲས་བྱ་ཡོད་ན་འབྲས་ལྡན་ལ། །དེར་མེད་གྱུར་ན་རྒྱ་མེད་མཚུངས། །ཡོད་དང་མེད་པ་ན་ཡང་འགལ། །དུས་གསུམ་དུ་ཡང་  
འཐད་མ་ཡིན། །འདིར་ཡོད་བཞིན་པའི་མཉམ་པའི་ས་བོན་དང་ལྷགས་སྟེག་གི་གོང་བུ་ལ་སོགས་

པ་ལ། ལྷ་གྱུའི་རྒྱར་ནམ་པར་འཛོག་སྟེ། མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལ་ནམ་པར་འཛོག་སྟེ་ལྷ་གྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་  
ཕྱིར་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། ལྡན་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་རྒྱུའི་རྫོད་བྱེད་དུ་འཆད་ན། གྱུར་ན་ཞེས་

ཁ་བསྐང་ངོ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་དུ་གལ་ཏེ་འབྲས་ལྡན་གྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་བྱུང་པར་དུ་  
བྲས་པར་མ་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་འདི་སྤྲིའི་བྱུང་པར་ཡིན་པས་གཟུང་བར་མ་གྱུར་པས་སྤྲི་ཞིག་

འབྲས་བུ་དང་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་དོན་མ་ཆང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་ལ་འབྲས་ལྡན་གྱི་སྐྱུ་འཛིན་དོན་མ་ཆང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་འདི་ནི་རྒྱ་མེད་མཚུངས། །ཞེས་བཞེད་  
པའི་ཤྲགས་ལས་དོན་གྱིས་ཐོབ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགྲོ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་པ་

འདིའི་རྒྱུ་འཛིན་སྐྱུ་བཞེད་པའི་ཤྲགས་གང་ཞིག་ལས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་རིགས་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འཛིན་ལྟ་བུར་སྟེ་བར་ལེན་པར་བཞེད་ཀྱི་ཤྲགས་གྱིས་ཐོབ་པར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་  
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ་བཤད་པ་ལས་བྱེ་བྲག་བསྐྱུ་བ་

པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྔ་པོ་ད་ལྟར་བའི་འབྲས་བུ་འཛིན་ཅིང་། གཉིས་ནི་ད་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་ལ་ནི་གཉིས་གྱིས་སོ། །གཅིག་ནི་འདས་པས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཆོས་  
མངོན་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་སྐྱུ་ལ་བ་མཉམ་པ་དང་

@287A ༄། །མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཞེས་བའི་རྒྱ་ལྷ་ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་འབྲས་བུ་འཛིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མ་བཟུང་ན་མ་འོངས་པའི་  
དངོས་པོ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་སོ། །འབྲས་བུ་ཡང་འགའ་ཞིག་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་

སྐྱེད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱ་དག་གི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་  
རྒྱ་དང་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འོ། །འདས་པའི་དངོས་

པོས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་གསལ་ལོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དག་ཀྱང་འདས་པ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱར་ཡང་འབྲས་  
བུ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱར་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །

རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ནི་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འབྲིན་ཏེ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་རྒྱ་རྣམས་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་དང་སྐྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་བྱས་པས་རྒྱ་ཉིད་ལ་དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་དེ་དང་  
འབྲེལ་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཉིད་དུ་འཐད་ཀྱི་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་རྒྱ་རྣམས་རྒྱ་ཉིད་དུ་

གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་ཡོད་བཞིན་པ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྲ། གང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་རྒྱས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་  
ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྲོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་འདིའི་རྒྱ་འདིའོ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དོན་

དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་བཞིན་པའི་རྒྱ་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདིར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱ་མེད་ན་  
འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་སེལ་བ་དང་ཡན་ཚུན་བརྟེན་པས་བསལ་བར་འགྱུར་བས་རྒྱ་དང་

འབྲས་བུ་འདིའི་རྒྱ་འདིའོ་ཞེས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འདིའི་རྒྱ་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པར་དོན་དུ་འབྲས་བུ་ཡོད་བཞིན་པའི་རྒྱ་འདོད་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དེའི་  
འབྲས་བུ་མ་རྗེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་རྒྱའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་

@287B འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་སུ་ཞིག་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་རྒྱ་ཉི་བར་ལེན་ཅིང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་  
ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། འདི་དག་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྟེ།

དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་གྲང་མེད་དོ། །ཡང་ན་དེའི་རྒྱས་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིས་པ་སྒྲར་ཡང་མི་སྒྲིབས་བྱག་པ་མེད་པའི་  
སྒྲོན་དང་། སྒྲིབ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་

ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཇི་སྐད་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་བསལ་བའི་དོན་དུ་མེད་པ་འབྲས་བུ་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དེར་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་མེད་མཚུངས། །ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུ་  
ཡོད་ན། འོ་མ་ནི་དེའི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གང་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་མེད། དེའི་ཆོ་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ་མའི་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་འོ་མ་རྒྱ་ཡིན་པ་དག་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་  
ལ་ཞོ་མི་སྒྲིབར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མེད་ན་དེ་

ལ་རྒྱ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་ན་འདི་སྒྲིམ་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིས་པ། ཡོད་དང་མེད་པ་ན་ཡང་འགལ་ཏེ། འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཕན་ཚུན་  
འགལ་བའི་ཕྱིར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་ནམ་ཡང་ག་ལ་ཞིག་ཅས་པས་ཇི་སྐད་དུ་སྟོས་པའི་རིགས་པས་དུས་གསུམ་དུ་འབྲས་བུའི་རྒྱ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་  
ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གསུངས་པ། དུས་གསུམ་དུ་ཡང་འབྲུག་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་འདོད་ན་སྤར་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིས་ནི་རྒྱའོ་ཞེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོབ་མ་དང་སྟོབ་དཔོན་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མེད་ན་སྤར་ནི་རྒྱ་ལ་ཕྱིས་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཐོབ་  
པར་འགྱུར་ཏེ་ཁོ་དང་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའོ་ཞེ་ན། ད་ལྟ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་

@288A ལྷོ། །བྱ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་འབྲུག་པར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ། དུས་  
གསུམ་དུ་ཡང་འབྲུག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་འབྲུག་མ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲ་ནི་ཕྱི་བར་བལྟའོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ནི་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དུས་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་དུས་གསུམ་མོ། །འབྲས་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་  
ཡང་རྒྱ་མི་སྟིད་དོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་རིགས་པས་ཞེས་གསུངས་པ། དུས་གསུམ་

ནམས་སུ་འཐད་མ་ཡིན། ཁྱིམ་བུ་ལོ་དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཅུ་བའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པར། འདས་པའི་འབྲས་བུ་འདས་པ་ཡི། རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ། རམ་  
ཡང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་མ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་དང་། མ་སྐྱེས་རྒྱ་དག་ལྷན་ཅིག་

མིན། འདས་པ་དང་ནི་མ་སྐྱེས་པ། རམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་མ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེས་པའི་རྒྱ་དག་ལྷན་ཅིག་མིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། ལྷན་ཅིག་  
ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་གང་གི་ཆོས་འདི་ལྟར་དཔྱད་ན་རྒྱ་མི་སྤྲོད་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱ་མེད་

ན། དེས་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་མེད་ལ། བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བྱུང་བོ་ཁྱིམ་བུ་ལོ། འདིར་སྐྱས་པ། རྒྱའི་གངས་ཉི་བར་བསྐྱན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཡོད་པ་མ་  
ཡིན་པའི་རུས་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲུལ་གངས་ཉི་བར་སྐྱོན་པ་མ་ཡིན་ལ་རྒྱའི་གངས་ཉི་བར་

བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། གྲུ་དུ་འགོ་དང་ནམ་སྤིན་རྒྱ། རྒྱ་ནི་ནམ་པ་དུག་དུ་འདོད། ཅིས་ཆོས་མཛོན་པ་ལས་  
སོ། མཛོད་ལས་གང་གསུངས་པ། ཆོས་གཅིག་ནི་བྱེད་པར་གྱི་སྐྱལ་བ་ཅན་

ཏེ། གང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལས་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་  
སྒྲུལ་། །ཚོས་གསུམ་ནི་མང་པོ་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་བསྟན་

@288B པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡོད་ན། དེའི་གངས་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་  
བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། །གཅིག་མེད་པར་ནི་མང་པོ་དང་། །མང་པོ་མེད་པར་

གཅིག་མི་འཇུག །དེ་ཕྱིར་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་བའི། །དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན། །འདིར་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་བགྲང་བའི་བདེ་ལ་འཇིག་ཉིན་དུ་གངས་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ། ཐ་  
དད་པ་འདི་རྣམས་བགྲང་བར་བྱེད་ཅི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱས་ནས་གངས་དེ་ཡང་གཅིག་

དང་གཉིས་དང་མང་པོ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་ལ་གང་འདིའི་གཅིག་གི་གངས་ལས་བགྲང་བྱ་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ། མང་  
པོའི་གངས་ཀྱིས་མང་པོའི་དངོས་པོ་ལོ། །དེ་ལ་གང་ཞིག་གཅིག་མང་པོའི་དངོས་པོ་

ལ་མི་ལྟོས་པར་འགའ་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་གཅིག་གི་བྱངས་སུ་འགྱུར་ལ། མང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཅིག་གི་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་གང་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་དང་  
བཙེ་བུའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་དེ་རྣམས་ཆོས་བཙེ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་གཅིག་གི་ཆོས་ནི་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདིའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྫས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ངེས་པ་ལས་སྐྱེའི་རྒྱལ་  
ཕྱ་རབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྫས་བརྒྱན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་དོ།

ཡང་ན་གལ་ཏེ་གཞུགས་ཁམས་སུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྡན་ཅིག །ཞེས་པའི་ངེས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ན་རྫས་བརྒྱ་གཅིག་  
གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟོས་སོ། །ཡང་ན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། །དེ་ལ་

ཡང་། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས། །དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག །ཅེས་པའི་ངེས་པ་ལས་དེ་དེ་ལྟར་མང་པོ་ལ་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་ལ། གང་གི་ཆོ་འདི་ལྟར་མང་པོ་ལ་མ་  
ལྟོས་པར་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པ་དེའི་ཆོ། དངོས་པོ་གཅིག་ཕུ་འགྲུབ་པར་

@289A ༄། །མི་འགྱུར་ན། གཅིག་བསགས་པ་ག་ལ་ཞིག །གཅིག་བསགས་པ་མེད་ན་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མང་པོ་ཡང་མེད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལས། དངོས་  
པོ་གང་གང་རྣམ་བཏགས་ན། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་མེད་ལ། །གང་དུ་

གཅིག་གྲང་མེད་པ་ན། །གང་དུ་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པ་དེའི་ཆོ། དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པ་ལ་མང་པོ་  
འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་མེད་པར་གྱུར་ན་མང་པོ་མི་

འཐད་པ་དེའི་ཆོ་མང་པོ་མེད་པས་དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཅིག་གྲང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ། མང་པོ་མེད་པར་གཅིག་མི་འཇུག །ཅིས་བྱ་བ་ལ། མང་པོ་མེད་ན་གཅིག་མི་སྲིད་དོ་  
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་གམ་མང་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ལ་གཅིག་

གི་གངས་སམ་མང་པོ་ཉིད་གྱི་གངས་ག་ལ་འཇུག་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་གངས་མེད་ལ། གངས་མེད་ན་ཡང་གངས་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱབ་པའི་རྒྱ་མི་འབྱབ་པོ། །འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་  
གཅིག་མེད་ན་དེ་ལ་གཅིག་གི་ཐ་སྟངས་མི་འབྱུང་ན། བུམ་པ་གཅིག་ཅིས་པ་དང་།

གལ་ཏེ་མང་པོ་མེད་ན་དེའི་ཆོ་མང་པོའི་ཐ་སྐད་མེད་པར་འགྱུར་ན། ལུས་པ་མང་པོ་ཞེས་སོ། །སྤྲུམ་པ། སུ་ཞིག་དེ་སྐད་སྤྲུ། གཅིག་མེད་ཅིང་མང་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ། ཁོ་བོས་གཅིག་དང་  
མང་པོའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་བཀག་ལ། གང་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་

པ་མེད་པ། དེ་ཕྱིར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི། །དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན། །གང་ཁོ་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་  
འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་

གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉི་བར་ཐོབ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གྲུབ་པའམ།  
རང་བཞིན་མེད་པས་ཕན་ཚུན་དུ་བྱེ་བྲག་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་པས་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ།

@289B དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པས་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མཚན་  
མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འགའ་

ཞིག་གིས་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་བྱང་ན། དེ་ཡང་བྱད་པར་གྱི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་  
ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་

དག་ནི་གཞན་དུ་འང་སྒྲི་སྟེ། འདིར་ངེས་པར་ཐ་སྟད་གྱི་དོན་དུ་དོན་ལ་མིད་མེད་དག་འཇུག་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་དུ་རང་ལས་གཞན་པའི་མིང་རྣམ་པར་གཅད་པའི་སྟོན་ས་རང་གིས་རྟོགས་  
པར་བྱེད་ལ། མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་རྣམ་པར་གཅད་པའི་དོན་དུ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་འཐད་ལ།

དེ་ཡང་གཞན་མེད་ན་འདིས་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོར་བར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །མིང་གི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པའི་གཅིག་གི་བྱངས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།  
དབྱ་དེ་ལས་མ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་ཐ་སྟད་ལས་དེ་

དག་འདི་ལྟར་མང་པོ་དང་འབྲེལ་པ་དང་མང་པོའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མང་པོ་ལས་གཞན་དུ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ལ་རག་ལས་པས་རང་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་  
བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱངས་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཤེས་

པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྲངས་མི་འཐད་ན་གཅིག་དང་གཉིས་དང་མང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་ཇི་ལྟར་འདོགས་ཤེ་ན། དེ་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ །དངོས་པོ་མཚན་མ་མེད་པ་  
ཡིན། །འདི་སྟད་ཅེས་སྒྲིམ་པར་འབྱུང་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་གཅིག་

གམ་མང་པོ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་ལྟ་ །འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཐགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་  
མཚན་ཉིད་པས་ཐགས་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་བུ་ཉིད་དུ་བཏགས་ལ།

@290A ༄། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གཅིག་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོའི་ཐ་སྟད་བྱེད་ལ། མང་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་གི་ཐ་སྟད་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་  
ནི་མཚན་མ་མེད་པས་དངོས་པོའི་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་པས་

མཚན་མ་མེད་ལ། དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཐ་སྟད་པའི་སྟོས་མཚན་མར་བྱས་པས་མཚན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་  
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲངས་བཀག་པས་རྒྱ་མེད་པར་བསྐྱབས་ན། ཁོ་ན་དེ་ལྟར་

གྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདིར་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྤྱི་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་  
མེད་པར་བསྐྱབས་པས་གཞོད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལ་གཞོད་པ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་

མཐོང་བས་ཆོས་མཐོང་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ལ། གང་གིས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་  
ངོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

སྤྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ངོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་བརྟགས་པ་ནི་རུང་གི་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་བརྟགས་པ་མི་འཐད་དེ།  
བདག་གི་ཕྱིར། རྟེན་འབྱུང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གང་། །སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྲས་

ཅན་དེ་མ་སྤྱིས། །སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། །དུ་མ་ལ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདྲ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་  
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྱུང་བ་འདིའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་འདིའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྲས་ཅན་ལ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར།  
ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་ནི་རྟག་པའོ། །མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་

@290B གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ། གཞོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གསུངས་པ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་  
བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་སོ། །གང་ཞིག་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་ལ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་

བའོ། །གང་ཞིག་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ། སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྲས་ཅན་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་  
ཏོ། །སྤྱ་ཞིག་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེན། གསུངས་པ། རྟོན་འབྱུང་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་གང་། །ཞེས་

པ་ལ། རྒྱུའི་ཡན་ལག་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གནས་པར་འཐད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དག་གང་ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྲས་  
ཅན་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེད་ན། སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། འདྲ་མ་ལ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། འདྲ་མ་ལ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་དག འདས་པའི་སྲིད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་  
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་། གཞུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། རེག

པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ད་ལྟར་གྱི་སྲིད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ཤི་ཤིའི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་འོངས་པའི་སྲིད་པས་བསྐྱུས་  
པའི་ཕྱིར་སེམས་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེ་ལ། དུ་མའི་སེམས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉི་བ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་འོ། །སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་དང་ཕྱི་མའི་ཡན་ལག་དག་ས་བོན་དང་སྐྱ་  
གུ་བཞིན་དུ་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་

ལ། དུ་མ་ལ་ཡང་དེ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་སྒོས་གཞུང་ཞིང་། ད་ལྟར་བཞི་ཡོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་དུ་མའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་  
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་འཛོག་གོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ།

@291A ༄། །གལ་ཏེ་ཡང་བྱོད་གྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་སྒོས་སྒོ་བཏགས་པར་བྱས་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་  
རྟེན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །སེམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་

འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་ཉི་བ་མ་ཡིན་པས་དུ་མའི་སེམས་ལ་མི་རུང་ངོ། །གང་ཞིག་འདི་སྟུང་དུ་ཡང་སེམས་ན། སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམ་པར་  
འཇིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་སྟོག་ཆགས་རྣམས་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ན་

གང་སྟོངས་པ་དེ་མ་རིག་པའོ། །གང་སེམས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་དོ། །དངོས་པོ་སོ་སོར་མ་རིག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ན་ཅིག་འབྱུང་བའི་དབང་ལས་ཕྱང་པོ་རྣམས་ནི་མིང་དང་གཟུགས་མིང་  
དང་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྟེ་མཆེད་དུ་ག། །སྟེ་མཆེད་དུ་ག་ལས་

མངོན་བར་བྱུང་པ་ནི་རིག་པ། རིག་པ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་ནི་ཚོར་བ། གང་ཆགས་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཀུན་ནས་བགྱིས་བ་ནི་ལེན་པ། དེས་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་ལུས་  
དང་ངག་གི་ལས་མི་སྲིད་པ། ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བར་སྤང་བ་ནི་སྦྱོ་བ། ཡོངས་

སུ་སྒྲིན་པ་ནི་གས་པ། འཇིག་པ་ནི་འཆི་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་མིང་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གསུངས་པ་ནི་བདེན་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་  
དངོས་པོ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་དོན་ནི་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་གྲུབ་པོ། །མར་མེ་དང་འོད་བ་ཞིན་དུ་གྲུབ་པོ་ཞིན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་  
སེམས་གཅིག་ལ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དུ་མ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །འདིར་སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་སེམས་གཅིག་གམ་དུ་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདི་རྣམས་མི་སྲིད་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བཙམ་ལྟན་  
འདས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བརྒྱད་མ་ཉི་བར་གསུངས་ལ།

@291B ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་རྒྱ་བརྒྱད་མར་ཉི་བར་མ་བསྟན་པས། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གྲགས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱེ་བར་གསུངས་  
ལ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་འོ། །མ་རིག་པ་དེ་ཡང་སྟོ་བྱུར་

བཏིད་དགག་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་གསུངས་པ། དགེ་སློང་དག་མ་རིག་པ་ཡང་རྒྱ་དང་བཅས་རྒྱན་དང་བཅས་འབྱུང་བྱངས་དང་བཅས་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྒྱ་ནི་རྩལ་བཞིན་མ་  
ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མེད་ན་འདྲིའི་

རྒྱ་ནི་བར་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བའི་རྒྱ་ནི་བར་མི་སྟོན་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱ་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་བར་བསྟན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་  
རང་བཞིན་བརྟག་པ་བདག་སྟག་པ་བདེ་བའི་དབྱེ་བས་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ནི་དངོས་པོར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་

པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡོད་ལ། ཇི་ལྟར་མ་རིག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིན་ལས་བྱུང་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་  
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་སྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གྲ་གིའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་

ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོས་པ། གལ་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་ན།  
དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པ་ཡོད་ལ། གང་གི་ཆོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་

མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་རིག་པ་འབྱུང་བར་ག་ལ་འབྱུར། གཞན་ཡང་འདིར་མ་རིག་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་ན།  
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་འབྱུང་བར་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། དེ་ལས་ག་ལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་ཡང་ཡོད་ན། ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མི་རྟག་རྟག་མིན་བདག་མེད་དང་། །བདག་མིན་སྐྱག་དང་མི་སྐྱག་  
མིན། །སྐྱག་བསྐྱལ་བདེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་མེད། །

@292A ༄༄༅། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཇོན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །ཅི་སྒྲུར་ཡང་དེ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རྟག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མེད་ན། ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ལས་  
ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟག་པ་ཡིན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་ལོག་རྟོགས་སོ། །གང་གི་

ཆོ་མི་རྟག་པ་དེ་རྟག་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་  
ཏེ། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གང་གི་ཆོ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ལོགས་

སྤྱ་བཞག་ནས་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅས་བྱའོ། །སྤྱར་ཡང་ཅི་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན། སྤྱས་པ། རྟག་པར་རོ། །སྤྱར་  
ཡང་དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་འདིས་རྟག་པར་འཛིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་

ཏེ་དེ་ལྟ་ན་འདི་ལྟར་དེའི་ཆེ། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་རྣམ་པར་མ་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།  
ཡོད་པ་ལ་རྟག་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་པས། རྟག་པར་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག། སྤྱས་

པ། དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་གནས་པ་ལ་རྟག་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱར་ཡང་དངོས་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་གནས་སོ་ཞེས་དེ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་རྟོགས། གང་ལ་  
གང་ལས་གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེས་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པའི་

རྣམ་པ་དེ་ལས་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཛོག་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ན་དེའི་རྣམ་  
པར་ཤེས་པས་དངོས་པོ་གང་ཞིག་འཛིན་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་ཞིག་ལ་དེའི་མི་རྟག་

པ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དེའི་ཆོ་དེའི་མི་རྟག་པ་འོ། །གཞན་ཞིག་ན་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྤང་བ་ཉིད་ལ། དེ་ནི་དེའི་རྣམ་  
པ་འོ་ཞེས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཇོན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་

@292B རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ནས་ཡང་བདག་མེད་པ་དང་བདག་ལ་མིན་ཞིང་། སྤྱག་པ་དང་མི་  
སྤྱག་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡང་མིན་ལོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ལ་གང་གི་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཆོ། དེ་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས། །སྐྱེས་པའི་མ་རིག་མི་སྲིད་ལ། །དེ་མེད་འདུ་བྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ལྷག་མ་  
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཞིག་སྐྱེས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བརྒྱད་མར་

བསྟན་པ་ཡོད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་རྩུལ་འདིས་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས་བྱུང་བ་མ་རིག་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་  
བསྟན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དགག་པ་གྲུབ་པོ། །གང་

དུ་མ་རིག་པ་མེད་པར་འདུ་བྱེད་ནམས་མི་འབྱུང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པས་མིང་དང་གཟུགས་བཀག་པ་སྟེ། ཇི་སྟིད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྒྱ་ཤི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་  
ལྟར་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་ན། དེ་དག་གིས་རྒྱ་བརྒྱད་མར་བསྟན་པ་ལས།

དེའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་ག་ལ་ཞིག་དེས་ན་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ན་ཡང་སྟིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་སྟིན་ཅི་ལོག་མེད་  
པས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདིར་རེ་ཞིག་ཁོ་ནར་འདི་དག་མེད་དོ་ཞེས་

ནམ་པར་གཞག་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྐྱེད་པས་ན་དེའི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་ནམས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་འབྲས་བུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་བཙམ་  
ལུན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། མ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་འདི་དག་ནི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མངོན་བར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་  
སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་གཞན་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་

@293A ༄། །པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་རྣམས་གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དག་གི་རང་  
བཞིན་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མ་རིག་འདུ་བྱེད་མེད་མི་འབྱུང་། །དེ་མེད་འདུ་བྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་དག་པན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཏེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་  
མ་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདི་ལྟར་

འདུ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་ལ་རྒྱ་གང་ཞིག་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་པ་བྱས་པ་ལས་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་རྒྱ་ཉིད་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་ཉི་བར་མ་  
བཟུང་བར་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་མི་

འབྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འབྲས་བུ་མེད་ན་མ་ཡིན་ལ་རྒྱ་ཡང་མ་རིག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་རིག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་མེད་ན་རྒྱུར་མི་འབྱུར་ལ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་  
དངོས་པོའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཉིད་

གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་འི་སྐྱུ་ས་མ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་འདྲ་བྱེད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ན།  
རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་མེད་འདྲ་བྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་། མ་རིག་

པ་མེད་ན་འདྲ་བྱེད་མི་འཐད་དེ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་དང་། རོ་བོ་  
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་རོལ་དང་རྩ་རོལ་བཞིན་ནམ་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་

བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་མི་ལྟོས་  
པར་རྒྱར་འབྱུར་ན། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་ནི་གང་ལས་

@293B འབྲས་བུ་འི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་པས་རྒྱའོ། །དེ་མེད་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱར་འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས། དེས་ན་ངས་པར་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ལ།  
འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་འབྲས་

བྱེད་པོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་རྒྱལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་མི་ལྟོས་ན། དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ལྟོས། རྒྱལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་  
མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་གནས་སོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཇི་སྟངས་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་

པས། གང་ཞིག་རང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས། །མ་གྲུབ་དེས་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་གྲུབ་པ་ཡི། །རྒྱུན་གཞན་དག་ནི་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །གང་ཡང་དེའི་ཆོ་འབྲས་བྱུ་ལ་མ་  
ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་རང་ཉིད་གྲུབ་པ་མེད་པར་འབྲས་

བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་སྐྱེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མོ་ཡང་བྱ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་གྲུབ་པ་ཡི། །རྒྱུན་གཞན་དག་ནི་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །རང་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་  
ནི་འབྲས་བྱུ་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རང་ལས་

ཐ་དད་པའི་འབྲས་བྱུ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པར་གྲུབ་པར་ཡོད་པར་གྱུར་ན། རྒྱལ་ས་གཞན་པ་འབྲས་བྱུ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུ་འཁེལ་འཐད་པར་འགྱུར་  
ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱུ་དག་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བསྐྱབས་ཟེན་ཏོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་མ་རིག་པ་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་  
སོ། །དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ན།

མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གང་ཞིག་དེ་ལྟར། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་གྲུབ་པ་ཡི། །རྒྱུན་གཞན་དག་ནི་  
སྐྱེད་བྱེད་མིན། །དེས་ན་འདིར་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ལ། འདུ་བྱེད་ལ་

@294A ༄༅། །ལྟོས་ནས་མ་རིག་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པས་རེ་ཞིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྐྱེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་  
བྱས་ནས། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་པར་གྱུར་ལ། ཕན་

ཚུན་ལྟོས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཅིག་པ་དང་གཞན་པ་དག་མེད་པས་རྟག་པ་དང་  
ཆད་པའི་མཐར་སྐྱོ་བ་དང་བུལ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་གྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱེའོ། །

ཇི་སྐད་དུ། བཞིན་ནས་བྱང་བ་གང་དང་གང་། །རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་དེས་མི་བསྐྱེད། །གཞན་ལས་ཀྱང་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྟག་མིན་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་  
བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་

རོ། །ཇི་སྐད་དུ། གཅིག་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་བལ་བ། །འགྲོ་བ་སྐྱ་བཞུན་ལྟ་བུ་སྟེ། །འཕོ་དང་འཇིག་པ་བལ་བ་ཡི། །རྟོགས་ལྡན་བྱོད་ལ་མི་སྒོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེ་  
ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་པན་རྒྱུ་ལྟོས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་ནམ་པར་བཞག

ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་པན་རྒྱུ་ལྟོས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་པས་དེ་དག་ཀྱང་བྱ་དང་པ་བཞིན་དུ་གྱུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། གསུངས་པ། པ་ནི་བྱ་མིན་བྱ་པ་མིན། །དེ་དག་པན་རྒྱུ་མེད་མིན་ཞིང་། །དེ་  
གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡང་མེད་ལྟར། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །པ་ཉིད་བྱ་མ་

ཡིན་ཏེ། པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བྱར་འགྱུར། བྱ་ཡང་པ་མིན་ཏེ། བྱ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་ལ། དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་པ་ཉིད་བྱ་མ་ཡིན་ལ་བྱ་ཉིད་པ་མ་ཡིན་  
ནོ། །ཐ་མི་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་པན་རྒྱུ་མེད་པ་མིན་ཏེ། བྱ་མེད་ན་

ཕ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཕ་ཉིད་དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཕ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཕ་ཡང་བྱ་མེད་ན་མི་འགྲུབ་པས། ཕ་མེད་ན་བྱ་ཡང་མི་  
འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བས། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མེད་མིན་ཞིང་། །དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡང་

@294B མེད་ལྟར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ན་བ་ལང་གི་རྩ་གཡས་པ་དང་གཡོན་པ་བཞིན་པས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཕ་དང་བྱ་དག་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་  
ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་རིག་པ་ཉིད་འདུ་བྱེད་

མ་ཡིན་ལ། འདུ་བྱེད་ཉིད་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མེད་མིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཡང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་བར་བྱའོ་ཞེས་  
གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དག་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ན།

དེ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། མེད་བཞིན་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་བྱ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་  
དག་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་འདི་དག་ད་ལྟ་བ་བཞིན་པས་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བྱེད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་བྱ་ནི་རྟེན་  
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཉི་ག་ཡང་རང་བཞིན་

གྲིས་མ་སྐྱེས་པར་མཉམ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལྟོས་ནས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་མི་  
རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྲིས་

མ་སྐྱེས་པ་ལ་གཅིག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ངི་བར་བྱའི། ཁོ་བོ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྲིས་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་  
འབྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་སོ། །གང་དག་རང་བཞིན་གྲིས་མ་སྐྱེས་པར་

མཉམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་ལ། ཅུང་ཟད་རྟོག་པར་  
བྱེད་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་རབ་

@295A ༄། །རིབ་ཅན་གྱིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མི་འཐད་པས། ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཞེས་བརྗོད་  
དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་རབ་བཞིན་མེད་པ་

སྒྲིབ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཇད་དེ། གང་ཞེས་དེའི་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྒྱུག་པར་མཇད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་  
ཡོངས་སུ་བརྒྱུག་ནས་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལ་གནས་

ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་མི་འདོགས་པས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་  
དག་གི་རང་བཞིན་མེད་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདི་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་ལ་རང་བཞིན་

མེད་པ་དག་ཡོད་ན། ཇི་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་དག་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་དཔེས་གསལ་བར་མཇད་པས་  
གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ལམ་ཡུལ་བརྟེན་པའི། །བདེ་སྤྱད་མེད་བཞིན་དེ་ཡུལ་ཡང་།

བཏིན་ནས་གང་སྐྱེས་མེད་དེ་བཞིན། །བཏིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡོད་མིན། །ཇི་ལྟར་གང་ཁོ་ན་ལས་མི་ལམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་མི་ལམ་དུ་དངོས་པོ་ཉི་བར་  
ཐོབ་པའི་གཟུགས་དང་སྤྲོ་ལ་སོགས་པ་དེ་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་བཏིན་ནས་བྱུང་ངོ་

ཞེས་མི་ལམ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་འཇོག་ལ། དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་ཡང་མེད་ལ་མི་ལམ་ཡང་སད་པ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་དང་  
སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་རྟོན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་ལ། ཡུལ་དེ་ཡང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་དེ་ལ་བཏིན་ནས་གང་ཞིག་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉི་བར་སྐྱེ་བ་  
དེ་དང་དེ་ནི་གཉི་ག་བརྟན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སད་པ་ན་ཡང་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་

@295B གང་ལས་འདྲ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དག་མེད་དེ། མི་ལམ་ཉི་བར་ཐོབ་པའི་ཡུལ་བཞིན་དུ་དེའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་དང་དེ་གཉིས་རྟག་དུ་མཛོན་པར་  
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། གང་གི་སྤྲོ་ཡིན་དེའི་སྤྲོ་ཉི་བར་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་ལམ་དུ་ཉི་

བར་ཐོབ་པའི་དཔེས་རྒྱུ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་དཔེས་གང་དེའི་འབྲས་བུ་འདུ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་རིག་པ་  
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་དང་

འབྲེལ་ཏོ། །དེ་འདི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡུལ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་  
བ་བཞིན་པས་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་གནས་སོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིས་པ། མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་དང་སྤྱེལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཤེས་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོབས་ཅན་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་  
ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་པའི་རང་གི་མཚན་

ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་མེད་པ་མི་འཐད་དོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་  
བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་འཐད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་  
ཡུལ་མེད་ལ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྒྲུས་པ།

གང་འདི་སྐད་དུ་སྒྲུས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོབས་ཅན་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རོ་ཞེ་ག་མི་རིགས་ཏེ། གལ་  
ཏེ་མི་ལམ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། རྟེན་ཅིང་

@296A ༄༄༅། །འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ལ། འདིས་སད་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་  
པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་

པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་སོ་ཞེས་ངས་སོ། །སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པས་དེ་  
ནི་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། དག་སྟོང་དག་གཟུགས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་མཆོད་དེ།  
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རོ། །འཇིག་

ཉིན་པ་ནི་མེད་ས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་པས་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ། ཇི་ལྟར་ན་ཡང་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་  
པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་

དམིགས་བཞིན་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་སོ། །སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དཔྱད་ན། རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྟོན་པོ་ལ་  
སོགས་པའི་རྩལ་ཤ་རབ་བཞིན་ནམ། འདུས་པ་ལ་དམིགས་པ་པོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་

བས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ། གལ་ཏེ་འཇིག་ཉིན་པ་ལ་དམིགས་བཞིན་པ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མེད་དོ་ཞེས་  
བྱས་ནས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ལྟར་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱོས་ཤིག། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡུལ་བཞིན་དུ། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མིན། །མེད་པ་མེད་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་  
ལ། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་གནས་འགག།

@296B མེད་ཤིང་། །ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐྱད་གསུངས་པའི་རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པས་དངོས་མེད་མིན། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །དེ་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་  
དང་། །དངོས་དང་དངོས་མེད་མིན་པས་ཀྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་དཔུང་

པ་ལས་ཀྱང་མ་གྱུབ་པོ། །གང་ཞིག་རིགས་པས་དཔུང་ན་མི་འཐད་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སྐྱེངས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་ཏགས་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་བྱང་  
བའི་དོན་དུ་འོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྱུབ་

པར་ཁས་སྐྱང་བར་བྱོས་ཤིག། །དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་གཏང་བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གྱུབ་པར་གྱུར་པས་རྣམ་པར་  
ཤེས་པ་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་བཞིན་ཡུལ་ཡང་མ་གྱུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་

པར་བྱོས་ཤིག་དང་སྒྲིན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་དག་མཚུངས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་  
མ་གྲུབ་པས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པས་

འདི་སྐད་དུ་སྒྲིབ་ནི་རིགས་པ་སྒྲིབ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཞོག་ཤིག །མཐོང་བ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་  
པར་ཤེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་དམིགས་པ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཞོག་ལ་

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཞོག་ཤིག་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ཐ་དད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་རོལ་ལ་དམིགས་པས་དགག་པའི་དོན་དུ་མི་ལམ་གྱི་  
དཔེ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་

བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་འོ། །ཇི་ལྟར་སད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པར་  
ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཅན་སྒྲིབ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་དང་སྒྲིབ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་ཉམས་

@297A ཨྲ། །སྤྱུ་མྱོང་བ་ལ་འཇུག་པས་གྱིས་པ་རྣམས་འདི་ནི་བདེན་པའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། འཕགས་པས་བརྟུན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་ཆོད་ལ། དེ་བཞིན་  
དུ་མི་ལམ་གཉིད་གྱིས་ཀུན་ནས་དགྲ་གས་པའི་སེམས་སད་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་

དངོས་པོ་རྒྱུན་གྱིས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་དང་། དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཅན་སྤྱི་ཆོགས་པའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉམས་སྤྱུ་མྱོང་བ་ལ་འཇུག་པས། མི་ལམ་གྱི་  
ནང་ན་གནས་པ་རྣམས་འདི་ནི་བདེན་པའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ།

སད་པ་རྣམས་གྱིས་བརྟུན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཆོད་ལ། སད་པའི་སྤྱི་བོ་ཐ་སྟོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྲང་ངོ། །ཇི་སྟིང་འདིར་མི་ལམ་མཐོང་བ་ལས་སད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟིང་དུ་དེའི་  
བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། ཇི་སྟིང་མིག་མ་ཆང་བ་

དང་བསྐྱིབས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་འོ། །དེ་གཞན་དུ་རྣ་བས་སྤྱི་ཐོས་པ་ནས། ཇི་སྟིང་མེད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པ་དང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱང་བྱེད་ལ། གང་དག་མི་ལམ་ཉིད་དུ་  
འབྲས་བུ་ཉི་བར་ལོངས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བར། མ་རིག་པའི་གཉིད་གྱི་ནང་ན་གནས་པས་

བསྐྱུས་པའི་ཉི་ལམ་སྒྲིབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ། མ་རིག་པའི་གཉིད་ལོག་པ་ལས་ལངས་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཉི་ལམ་ལོངས་མི་སྒྲིབ་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེ་

བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སད་པ་ལ་ཡང་སྟེ། གཉིད་ལོག་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ལངས་པ་རྣམས། མི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས། དེས་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དག་སྒྲོང་དག

ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྦྱིས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སད་པས་ལྷུང་བ་རྒྱུད་དུ་ཙམ་དུ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མ་གསུངས་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པར་བཞག་པས། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོས་བྱས་པའི་ལས་གྱིས་འདིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་

@297B ཅད་དུ་མི་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེ་བཞིན་དུ་སད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་ལམ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྒྲིབ་དོ། །གཞན་དུ་ན་དེར་བྱས་པའི་ལས་གྱིས་སད་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་བ་སུས་སྒྲོག་པར་བྱེད། དེ་ནི་འདི་

ལྷར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བླ་གཉིད་དབང་པོ་བླ་ག་དང་ཡུལ་བླ་ག་ལས་ཆེ་ ཉེ། དབང་ཆེ་ པོ་ཡུལ་དག་མེད་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཐད་པ་མ་  
ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོངས་

སྒྲིམ་པ་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རུང་སྟེ། གཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཉིད་དང་བུལ་ནས་སད་པར་བལ་ལོ། །དམ་པའི་ཚོས་  
སྟོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་དོན་ལ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སད་པའི་

བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོས་བསྐྱབ་པར་རྩས་པས་དེ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་ལ། གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་སྟོས་པ་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་  
དངོས་པོ་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་པའི་ལ་གཉིས་པའི་ཞེས་ཡོངས་སྒྲིམ་

བཟླ་པར་རྩས། གལ་ཏེ་སད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དེ་མི་ལྡན་ཉེ། སད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་ན། དེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མི་ལས་ཀྱི་གནས་  
སྐབས་སྒྲིམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་

ཆོ་སྤྱི་ཞིག་དེ་ལ་བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་པ་ཞེས་འཇོག། །འདིར་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་རྒྱས་གྱི། །འདི་ལ་གཉིས་པ་དང་  
གསུམ་པ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷག།

མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ན། རྗེ་ལམ་རྗེ་བ་ལས་སད་པ་ན་བྲན་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྗེ་ལམ་ལས་སད་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་  
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་འགྱུར་གྱི། །འདིར་སད་པ་ན་རྣམ་

@298A ༄༄༅། །པར་ཤེས་པའི་ཀླན་དུ་སྦྱོད་པ་ཡོད་པས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྗེ་ལམ་དུ་ཉམས་སྤྱུ་སྦྱོང་བ་སད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་བྲན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལམ་དུ་ཉམས་སྤྱུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་  
བྲན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྤྱར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སྤྱུ་སྦྱོང་བ་

ཕྱི་མའི་བྲན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སྤྱུ་སྦྱོང་བས་བྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱན་གཅིག་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྲན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། །འདིར་ཡང་སད་  
པ་དང་རྗེ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དག་རྒྱན་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱར་ཡང་བདེན་པ་འབྲུལ་པ་བདེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་ཤེས། ཇི་ལྟར་སྐྱ་ནི་སྐྱ་བརྒྱན་གྱི་ལ་སྐྱ་བརྒྱན་ཡང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲི། ཁྱོད་ལ་འབྲུལ་པ་ལ་འབད་པ་  
འདིས་དོན་ཅི་ཞིག། །གལ་ཏེ་འདི་དག་རིགས་པས་དཔུང་པས་བདག་

ཉིད་ཡོད་པ་མི་སྤོང་ན། ལུ་ཞིག་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར། གང་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ན་དེ་ལ་བརྟུན་པར་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་  
རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་འདི་དག་རྣམ་པར་གཞག་པར་གྱིས་ཤིག། །

འཇིག་རྟེན་པས་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་བྱུང་པར་མི་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཉི་བར་དམིགས་ལ། མི་བདེན་པ་ཉི་བར་དམིགས་པ་དེས་བདེན་པར་འདོད་པའི་སད་པའི་  
བདག་ཉིད་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་འཕགས་པས་སེལ་བར་མཛད་དོ། །ཇི་ལྟར་གང་ཞིག་

བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་སོ་ཞེས་གང་ཞིག་འདིར་དཔུང་པ་ན་དེ་སད་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་དང་མཚུངས་ལ། བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ཡང་སྒྲེས་པའི་བརྟག་པས་མི་འཐད་  
ན། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པས་དམིགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་སོ། །འོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་

སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པས་ཉི་བར་དམིགས། སྤྲུལ་པ། འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཚད་མར་བྱས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དཔུང་  
ན་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་ཚད་མར་བྱེད། སྤྲུལ་པ། ཇི་སྐད་

@298B སྒྲོས་པའི་བརྟག་པ་མ་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཚད་མར་བྱས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྗེས་སུ་གནས་པས་བྱོས་ཤིག །དེས་ན་འཇིག་  
རྟེན་པས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དངོས་པོར་ཡོད་འགའ་ཞིག་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་འདོད་པ།

འབྲུལ་པ་བསལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་རྗེ་ལམ་སད་པའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཉི་བར་དམིགས་ལ། བརྒྱན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་  
གནས་ལ་བྱན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཉི་བར་དམིགས་པའོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་གྲགས་པའི་དཔེས་སད་པའི་དངོས་པོ་ཉི་བར་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་  
དུ་འཕགས་པས་བརྒྱན་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྟོན་

དུ་འགོ་བ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ངེས་པར་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་ཟད་པ་ལས་ཟུངས་ལས་འདའོ་ཞེས་བྱའོ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་མྱིས་པའི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཞིན་དང་རྒྱ་ཡུལ་བཞིན་དུ་མ་  
རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུབ་པོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གཤམ་ཏེ་དངོས་

རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས། །མེད་ན་དམན་མཉམ་བྱུང་འཕགས་དང་། །སྒྲ་ཚོགས་ཉིད་ནི་མི་འབྱུབ་ཅིང་། །རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ནི་དངོས་བྱུབ་མིན། །ཇི་སྐད་དུ་སྒྲོས་པའི་རིགས་པ་དང་། མི་ལམ་  
གྱི་དཔེས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབས་པའོ། །གཤམ་ཏེ་དངོས་

པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ན། དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲ་བ་བྱོད་ལ་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཉིད་མི་འཐོབ་པོ། །ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་  
དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དམིགས་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་

གྱིས་འགོ་བ་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་། རིགས་དང་། སྐྱེ་རྒྱུད་དང་། ཅུས་དང་། ན་ཚོད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་དམིགས་པ་རྣམས་བྱུང་པར་ཅན་དང་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བར་  
མའི་དབྱེ་བས་གནས་པ་རྣམས་སོ་སོར་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ལ།

@299A ༄། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡང་ཁང་བཟངས་དང་རྒྱན་དང་མལ་སྒྲན་དང་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་ལམ་མཁོ་བ་རྣམས་ལ་སྒྲོས་ནས་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བྱུང་པར་  
ཅན་ཉིད་ལ། དེ་ཡང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་དངོས་པོར་དངོས་པོ་རྣམས་གྲུབ་པར་འགྱུར་

འཐད་ལ། མ་སྒྲིས་པ་རོག་ཅིག་པ་ལ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུབ་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་སྒྲོས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡོད་ལ། རང་གི་  
མཚན་ཉིད་མེད་བཞིན་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འཐད་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་

མེད་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་དངོས་པོ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འཐོབ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲ་བས་དངོས་པོ་རི་བོང་གི་རྩ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་  
བཞིན་མེད་པར་གྱུར་ན། རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། འདི་དག་ཀྱང་རྒྱ་

ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་གསུངས་པ། རང་བཞིན་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་མེད་འགྱུར་མ་བཞིན་ན། །གང་ལ་  
རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་ཡོད་དང་དངོས་མེད་ཀྱང་། །

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དམན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་གྱིས་འཇིགས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེ་ན།  
འོ་ན་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་འབའ་ཞིག་ཏུ་

མ་ཟད་གྱི། ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡང་སྟོང་གིས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན། གལ་ཏེ་  
ངོས་པར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་

གྱུར་པས་དེ་དག་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་གཞག་པར་རུང་གི་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་བཞིན་པ་སྒྲུབ་ཡང་  
བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་རིགས་ལ། དེ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་མ་བྱུང་བ་

@299B ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མེད་པར་གྱུར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོར་སྒྲ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་  
ནོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་མི་བསྐྱེད་

དེ། དུས་གསུམ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པས་གནས་སྐབས་ཉིད་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྟོས་  
ནས་སྒྲིམ་པ། མ་བརྟེན་པར་ཡང་གང་ལ་སྟེ་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་གནས་པར་བྱུང་ན་དེ་ནི་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་བ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་མ་  
བརྟེན་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟེན་པར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་དོ། །གཞན་

ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་སྦྱངས་ན་ཇི་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་སོ་སོར་འཇིག་པ་གནས་པ་མེད་པའི་རང་གི་  
མཚན་ཉིད་ལ་དེ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བས་གནས་པ་མེད་པའི་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དེ་དག་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གནས་པ་མེད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་འཇིག་པ་མེད་པ་ཐོབ་  
པར་འགྱུར་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་བཞིན་པའོ། །ཡོད་བཞིན་པ་མ་

ཡིན་པ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །འོ་མའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་གནས་བཞིན་པའི་འོ་མ་གཞན་དུ་གྱུར་པས་ཞིའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་པའམ། གཞོན་ཅུ་ཡང་གཞོན་  
ཅུའི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་གནས་བཞིན་པ་གས་པའི་གནས་སྐབས་

གཞན་ཐོབ་ནས། འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདི་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་འོ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་རུང་སྟེ། འོ་མའི་  
གནས་སྐབས་དང་འགལ་བའི་ཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ཇི་ལྟར་འོ་

@300A ༄༅། །མ་ནི་གནས་སྐབས་ཉིད་དུ་གནས་ལ། དེ་མེད་ན་འོ་མའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་ལས་ཀྱང་འོ་མ་དང་ཞིའི་གནས་སྐབས་དག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་  
པའི་ཕྱིར་འོ་མ་ལ་ཞིའི་དངོས་པོ་མེད་ལ། དངོས་པོ་མེད་ན་འདི་ལ་ཞིའི་དངོས་པོ་

གལ་ཞིག་ཅས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་སྦངས་པར་གྱུར་ན་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལ། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་རང་བཞིན་  
མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དངོས་

པོར་གྱུར་ན། ཇི་སྐད་དུ་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པས་བརྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཙམ་ཁས་སྒངས་པར་གྱུར་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པའི་འཇིག་པ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་  
འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་པ་ལ་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་

པར་གཞག་གི་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་དང་འགལ་བ་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་འཐད་པས་སོ། །དངོས་པོ་ལས་བསྐྱེད་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་པ་  
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་

མ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ་སྒྲོས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པར་མི་རིགས་སོ། །འདིར་སྒྲིས་པ།  
གལ་ཏེ་ཡང་སྟོད་གྱིས་དངོས་པོར་སྒྲིབ་བ་བཞག་གུང་དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་མ་བཞག་གོ་

ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་ཡོད་ལ། གང་དེའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐོབ་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མེད་དངོས་པོ་དེའི་གང་ཞིག་ངོ་བ་  
ལ། དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ལ་

དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་པ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གྲུབ་པས་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཤེར་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཁྱེ་རང་  
བཞིན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཞིག་

@300B པ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལས་རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་དངོས་  
པོ་ཉིད་ཡོད་ན་རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་པར་

འགྱུར་གྱི། རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ལ་དངོས་པོ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེད་ལ་གང་གི་ཆེ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ། མེད་  
ལ་རང་དངོས་གཞན་དངོས་སམ། །དངོས་མེད་འགྱུར་པ་གལ་ཞིག་ །དེས་ན་རང་

དངོས་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་མེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན། །མེད་པ་ནི་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ལ། རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་གཞན་  
འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ལ། རང་གི་དངོས་པོ་

མེད་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་དོ། རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དག་མེད་ན་ཡང་སྤྱིག་དང་བྲལ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར། འོ་ན་རང་གི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་  
མེད་ན། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པའི་ཐ་སྟད་ནམས་ཇི་ལྟར་ཞེན། སྤྲས་པ།

ཅི་མི་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་འགོགས་སམ། ཁོ་བོ་འདི་སྟད་དུ་ཡང་སྤྲས་ཏེ། གང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དབྱེད་ན་མི་སྲིད་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་དེས་ཐ་སྟད་བྱེད་ལ། གཞན་  
གྱི་དངོས་པོ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་ལ་སྟོས་ནས་གང་ཡང་དེ་དག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །འདིར་སྤྲས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་སྟོང་གྱུར་ན། །འགག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་  
སྟོང་པ་སྟེ། །ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། །ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འགག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ལྡན་  
པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་གྲུབ་ན་

@301A ཨྲ། །རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། རང་བཞིན་དེ་ཡང་མེད་པ་ལས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་ན་ཡང་། གང་ལ་འགག་ཅིང་གང་ལ་སྐྱེ། །གང་གི་རོ་བོ་མེད་ན་དེ་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །དངོས་

པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡང་ཡོད་པས་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་གྲུབ་ན་རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་དེ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་

བཞིན་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གྲང་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན། འདིར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་གཉིས་སུ་བརྟག་པ་འདི་ནི། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟག་པར་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དེའི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་དངོས་པོར་འཇུག་པར་གྱུར་ན། ཅིག་ཅར་རམ་

ཐ་དད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ན། གཉི་གར་ཡང་འཇུག་པར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཅིག་ཅར་མེད། །དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་མེད་མིན། །རྟག་པར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གྲང་། །དངོས་མེད་ལས་གཞན་དངོས་མི་སྲིད། །སྲིད་པས་ན་དངོས་

པོ་སྟེ་སྟེའི། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་འཇིག་པའོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མེད་པས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་  
མེད་པའོ། །རེ་ཞིག་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཅིག་ཅར་ཏེ་དུས་གཅིག་ཉིད་

དུ་མེད་དེ། ཡན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་མེད་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་རྟུ་སྟེ་བ་དང་འཆི་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཅིག་ཅར་མེད་  
པའོ། །ད་ནི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མེད་

པས་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་མེད་མིན། །རྟག་རྟུ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་  
འཇུག་ན་དེའི་ཆོ་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྟེ་བ་འཇུག་པར་

@301B འབྱུང་ཏེ། དེ་ནི་མི་འཇུག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལ་དེ་ཡང་ནམ་  
ཡང་དངོས་པོ་ལས་འཕྲུལ་ནས་གང་ལ་འདི་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་

ཉིད་ལས་གོལ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་  
བསྐྱེག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་ན། དེ་ལྟར་རྟག་པར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་འབྲེལ་ཏེ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་  
མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་བཟོད་དོ། །དངོས་

པོ་མེད་པ་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་ན་མེད་ལ། གཤམ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡང་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འགྱུར་ལ། མ་སྐྱེས་པ་ཡང་འཆི་བར་  
འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་ལ། གང་

གི་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་དེ་ལྟར་དཔུང་བཞིན་པས་ཅིག་ཅར་རམ་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེའི་ཆོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་ན་དངོས་པོ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་  
དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རེ་ཞིག་དེའི་རྟེན་དངོས་

པོ་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ། གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ན་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་  
པ་ལས་དངོས་པོ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ། དེ་མེད་པར་དངོས་པོ་སྲིད་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་དེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་བརྟན་པའི་སྐྱེ་བ་  
དང་འཇིག་པ་ག་ལ་འབྱུང་། དེ་དག་མེད་ན་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་

@302A ༄། །དོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་ལ། འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་རེ་ཞིག་  
ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ། གལ་

ཏེ་དེ་དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དངོས་པོ་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་མིན། །རང་ལས་མིན་ཞིང་གཞན་  
ལས་མིན། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་། །དངོས་པོ་མེད་པས་དེ་དག་མེད། །གང་

གི་ཆེ་མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་མེད་ན་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་དངོས་མེད་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་  
ཀྱང་མེད་དེ། །ཇི་སྐད་དུ་སྟོས་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དངོས་མེད་

ཀྱང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་འདིས་དངོས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། རང་ལས་མིན་ཞིང་གཞན་ལས་མིན། །དེ་ཕྱིར་  
དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་

ལས་སྐྱེ་བའམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་ཞིག་སྐྱེས་བཞིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་  
སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་རུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་བརྗོད་

དོ། །སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མཐོང་བའོ། །གང་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་འདི་རང་ངོ་ཞེས་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ཉིད་འདི་ནི་སྐྱེད་པའོ་ཞེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་འགལ་ཏེ།  
འདིའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ་དེ་གལ་ཏེ་རྗོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་ན་འདི་དེ་དང་འགལ་

བའི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཟློག་པར་ཇི་ལྟར་འཐད། ཡང་ན་སྐྱེད་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཟློག་ན་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཟློག་པར་རྟུམ། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཞེས་བཟློག་  
ན་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བཟློག་པར་མི་བྱ་ལ། ཡང་ན་སྐྱེད་པ་ཞེས་བཟློག་ན་དེ་ལ་རང་ཞེས་

@302B རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། །དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཅིག་ནི་རང་ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེས་ན་རང་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་  
རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཉི་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་

པོ་མ་ཇོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འགའ་ཡང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུའི་གཞན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་  
དངོས་པོ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །

གང་གི་ཆོ་རིགས་པ་འདིས་དངོས་པོ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཆོ་དེ་མེད་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ། དངོས་མེད་མེད་པས་དེ་དག་མེད། །ཅེས་  
སོ། །དེ་ལས་གང་ཞིག་སྟོས་པ་ནི་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་ན་ཡང་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་པས་

དངོས་པོ་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་  
སྒྲིབ་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་

ནས། དབུ་མའི་རྟོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པར་འབྱུར་རོ། །གང་ཡང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ལ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཁས་སྤངས་པས་སྒྲོ་འདོགས་ལ།  
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པས་དབུ་མའི་རྟོགས་པར་བརྟེན་ལ། གཞན་

དབང་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་འོ། །ཀྱན་བརྟགས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་པས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་  
ཡིན་པར་འཛིན་པ་འོ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཁས་སྤངས་པ་དེ་དག་གིས་ཡོད་

པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་མི་རྒྱས་པ་འོ། །གཞན་དབང་དངོས་ཙམ་ཁས་སྤངས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་འོ། །ཀྱན་དུ་བརྟགས་པ་གཟུང་བ་  
དང་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཁས་སྤངས་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་གྲང་མེད་པར་ལྟ་བ་

@303A ༄། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གང་ལ་སྤངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་པར་འདི་རྣམས་འཁོར་བ་ཉིད་ལས་མི་ལྡོག་གོ། །དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཁས་སྤངས་ན་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་ལས་མ་འདས་ལ་རྟག་

པ་དང་ཆད་པར་སྟོང་བ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཉིད། །མེད་ན་འང་དེས་པར་ཆད་པ་ལ། །དངོས་པོར་གྱུར་ན་འང་དེ་གཉིས་ཏེ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཁས་མི་སྤང་། །དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་པར་གྱུར་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་བཞིན་པས་སྤྲུང་ཡང་

གཞན་དུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། དངོས་པོ་དེ་རྟག་པར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པར་ཁས་སྤངས་ན་དེའི་ཆོ་ཐེར་བྱག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་འཇིག་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་

དངོས་པོ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པར་གྱུར་པས་འདི་ནི་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲུང་བྱང་ལ་ད་ནི་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཁས་སྤངས་པར་གྱུར་པས་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཐོབ་སྟེ། ཞིག་པ་ནི་སྤྲུང་ཡང་མི་འཇུག་པས་སོ། །རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་འཇིག་པ་ལས་

མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པས་ཐོབ་ལ། རིགས་པའི་སྟོབས་ལས་འོངས་པས་སྤང་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་ཞུགས་  
པའི་ལན་འདི་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆོ་རིགས་པས་

དཔུང་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་ཡུལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཐད་དོ། །གང་ཡང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་  
མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་པར་སྤང་བར་བྱ་ལ། དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཁས་མ་སྦྱངས་པ་

ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་བཀག་པས་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྦྱང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྒྲས་  
པ། བདག་དང་བདག་གི་པའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ལ། གང་གི་ཆོ་

@303B བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ལ་ཆོས་ཙམ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་ལྟ་བར་  
མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་གལ་ཏེ་ཡང་ཕུང་པོ་རྣམས་སྤང་ན་ལས་འདས་ནས་སྤྲར་མི་

འཇུག་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་  
ཡང་སྤྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་གི་རྣམ་པར་དམིགས་བཞིན་པ་ན་དེའི་

དབང་གིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཡང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་པས་འཇུག་གོ། །འོ་ན་འདི་ཡང་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་པར་འགྱུར་གྱི། བྱད་པར་ནི་འདི་དག་སྟེ། གང་  
དུ་དེ་དག་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་དེ་

ལས་ཀྱང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ་བས་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཏྲག་པ་དང་ཆད་པའི་རྣམ་པས་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བུ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་  
པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་དེའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་ལ། འོ་ན་

ཀྱང་དེ་དག་ལས་བདག་དུ་སྟོོ་བཏགས་ནས་དམིགས་ཏེ། འདི་ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སྟོོ་བཏགས་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །དགོ་སྟོོང་རམ་བྲམ་ཟེ་གང་ཅུང་ཟད་བདག་གོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་  
རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ལས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་

ཉིད་མཐོང་ངོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་གསུངས་པ། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱིས་བྱ་ཉིད་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བས་བདག་ཁོ་ན་ལ་  
དམིགས་སོ། །གང་ཡང་བདག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདྲ་བྱེད་རྣམས་

ལ་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་ཡང་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་རྣམ་པས་འརྱུག་བཞིན་པ་ན། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་  
ནོ། །དེ་ཉིད་གྲིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་གསུངས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་

@304A ༄༅། །བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་པ་རོལ་པོའི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། བདག་མེད་དོ་ཞེ་ན་པ་རོལ་པོའི་ཆད་པར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་སྤྱོད་པ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཚེས་ཙམ་ལ་རྟག་པ་ཞེས་  
རྟོགས་ན། ཅི་དེ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། །གལ་

ཏེ་རེ་ཞིག་རྟག་པར་ལྟ་བར་དེ་འདོད་ན། དེ་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ཚེས་ཙམ་ལ་དམིགས་ཤིང་གང་ལ་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་འརྱུག་པ་ནི་མེད་ལ། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་སྤངས་  
ནས་གཞན་རྟག་པའི་རྣམ་པར་འརྱུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ཉིད་

མེད་ན་ཡང་རྟག་པས་ཆོས་ཙམ་མཐོང་བ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིས་བྱ་བའི་ཆོག་ལས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེར་  
འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ན། ཇི་ལྟར་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར། ཇི་

སྲིད་དུ་འདོད་ཆགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྦྱག་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པར་བྱེད། ཞེ་སྤང་མི་སྦྱག་པའི་རྣམ་པར་རོ། །ང་རྒྱལ་ཁིངས་པའི་རྣམ་པར་རོ། །མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་ནི་མ་རིག་པའོ། །ཡིད་  
གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་ནི་ཐེ་ཆོམ་མོ། །འཇིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་ནི་བདག་དང་

བདག་གི་བར་འཇུག་པའོ། །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དམན་པ་ལ་མཆོག་གི་རྣམ་པར་རོ། །རྩལ་བྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་དང་  
ལམ་གྱི་རྣམ་པར་འཇུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །རེ་ཞིག་དེ་དག་རྟག་པའི་རྣམ་

པར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སུ་ཞིག་དེའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ་ཡོད། ཡང་ན་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བའི་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་དེ་ལྟ་ན་འདི་ལྟར་བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཙམ་  
ལ་དམིགས་པ་ཡང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །གལ་ཏེ་

ཡང་དེ་ནི་ད་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཙམ་ཡང་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། ཅི་ལྟར་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བར་མི་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཙམ་  
ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་

@304B པ་རྣམས་འཕྱག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་དུ་གང་ཞིག་ཁོང་  
དུ་རྒྱད་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་པོ་མ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཞན་དུ་ན་

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་བཞིན་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ན། དེ་ངས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་  
ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་སྲིད་ལ། བཙུ་

དུག་ལས་གཞན་ངི་མེད་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་བསྟན་བཅོས་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པས་ཀྱན་དུ་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་  
དངོས་པོའི་རྣམ་པར་འཕྱག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པར་

འཇུག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །མ་རིག་པས་ཀྱན་དུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་མི་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་རོ། །ང་རྒྱལ་  
གྱིས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཡིད་གཉིས་སུ་འོ། །འཇིག་

ཚོགས་གྱིས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་རོ། །མཐར་འཛིན་གྱིས་ཏྱག་པ་དང་ཆད་པའི་རྣམ་པར་རོ། །འཕྲོག་པར་ལྟ་བས་མེད་པའི་རྣམ་པར་རོ། །ལྟ་བ་མཚོག་དུ་འཛིན་པས་དམན་པ་  
ལ་མཚོག་གི་རྣམ་པར་རོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པས་རྩལ་གྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་

མཚོག་དུ་འཛིན་པའི་ཞེས་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་འཕྲོག་གི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་དེ་དག་ཞེན་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཇུག་ལ། དེ་ཉིད་གྱིས་ན།  
མོངས་མེད་ཅིག་ཤོས་སྒྲེ་བ་མེད། །ཅེས་བྱ་བས་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་དུ་ཉོན་མོངས་

པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །མོངས་པ་སྤངས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྤོང་གི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མ་རིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་  
ལྷས། མ་རིག་ཀྱན་དུ་གནས་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་ལས་ལ་ལུས་དབང་གིས། །དེ་ཕྱི་

@305A ཨྲ། །ཀུན་གྲང་མྱོངས་པ་ཡིས། །ཉོན་མོངས་པས་དེ་འདིར་བསྐྱུན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གང་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་འདི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་  
ལྷ་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དེ་ཡང་མཐར་

འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། འཛིག་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གཞི་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་འཐད་དོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལས་གྲང་འདི་ཤིན་ཏུ་འཐད་པས་དངོས་པོར་ཡོད་  
ན་ཡང་དེས་ན་གཉིས་ཀ་ཁས་གླང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་མེད་པས་ཐེར་བྱག་པ་དང་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་ཞན། གསུངས་པ། རྒྱན་གྱི་ཕྱིར་ན་འདི་ཡོད་  
དེ། །རྒྱ་བྱིན་ནས་ནི་དངོས་པོ་འགག། །སྤར་བཞིན་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བར་

འགྱུར། དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་འཇུག་པ་ལས་དུས་གསུམ་དུ་འདུས་བུས་ནམས་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས་རྒྱན་ཞེས་བཞོད་དོ། །འདི་ལྟར་སྤྲ་ལུའི་ས་  
བོན་གྱི་སྤྱུ་གྲ་དང་སྡོང་བུ་དང་ལྷུ་མ་བུ་ནམས་བརྒྱད་མར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ས་བོན་གྱི་རྒྱན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་པར་བྱའོ། །སྟུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དེ་ཡང་ས་བོན་གྱི་རྒྱས་འཇུག་ལ། ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྟུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དེ་ལས་ཀྱང་ས་བོན་དང་འདྲ་བའི་  
འབྲས་བུ་མཐར་འཇུག་གོ། །འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

ཇི་ལྟར་བྲས་ན་འདིར་ས་བོན་འགགས་ལ། འདིའི་བདག་ཉིད་གྱི་རྒྱན་ལས་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་གྱི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་སྟུ་གུ་བྱིན་ནས་འགག་པར་འབྱུང་རོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེད་  
པའི་རྣམ་པས་བྱད་པར་དུ་བྲས་པའི་སྟུ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་

བསྐྱབ་པས། རྒྱ་བྱིན་ནས་འགགས་ཞེས་བཅོམ་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ནས་མི་ཏོག་གི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་ལས་ཐོབ་པའི་རྒྱས་ས་བོན་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་རིམ་  
གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ས་བོན་རྒྱར་བྲས་པ་ཉིད་ལས་ཉི་མར་

@305B སྐྱེའོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་སྟུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པས་མི་འཇུག་ན་མཐར་ཡང་དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་མཐར་ཡང་  
འབྱུང་བཞིན་པའི་འབྲས་བུ་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་ལ། ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཕྱིར་ས་བོན་ལས་རྒྱན་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་སྡོན་འགྲོའི་འབྲས། ཏྲག་མིན་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་ས་བོན་ནི་འབྲས་བུ་  
སྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་སྐུ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྒྱར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འགག།

པར་འབྱུང་གང་ལ། སྐུ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱང་མི་འཇུག་པར་འབྱུང་ན། དེའི་ཆོ་ཆད་པར་ལྟ་བར་འབྱུང་རོ། །ཡང་ན་སྐུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་གྱང་ས་བོན་རང་གི་ངོ་བོས་གནས་ན་དེ་  
ནི་ཏྲག་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་དེས་ན་རྒྱན་ཡོད་ལ་རྒྱན་ཅན་

གྱི་རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཏྲག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཡང་སྟོབ་  
དཔོན་གྱིས་སྟོན་བརྗོད། སྤར་བཞིན་འདི་ཡང་མི་འབྲུབ་ཅིང་། རྒྱན་ཆད་པར་

ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདིར་འདི་སྐད་དུ་ཏྲག་པ་དང་ཆད་པའི་སྟོན་སྤར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྤར་བཞིན་དུ་མ་བྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྲས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འཇུག་པ་  
འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་འདིར་ཏྲོགས་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཇུག་པ་མི་

སྲིད་པ་ཡང་སྤར་བསྟན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འབྲས་ལྗན་ལ། །དེར་མེད་གྱུར་ན་རྒྱ་མེད་མཚུངས། །ཡོད་དང་མེད་པ་ན་ཡང་འགལ། །དུས་གསུམ་དུ་ཡང་འཐད་མ་ཡིན། །མ་རིག་འདྲ་  
བྱེད་མེད་མི་འབྱུང་། །དེ་མེད་འདྲ་བྱེད་མི་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་དག་པན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་དེ། །

རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ། །གང་ཡང་། གང་ཞིག་རང་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས། །མ་གྲུབ་དེས་གཞན་ཇི་ལྟར་སྐྱེད། །དེ་སྤྱིར་གཞན་ལས་གྲུབ་པ་ཡིས། །རྒྱེན་གཞན་དག་ནི་སྐྱེད་བྱེད་  
མིན། །དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་མ་གྲུབ་ན། །རྒྱ་ན་ག་ལ་ཞིག་རྒྱ་

@306A ༄༅། །བྱིན་པ་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་པ་དང་། །རྒྱ་འགགས་ནས་སྤར་མི་སྐྱེ་བས། །རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བར་བརྟག་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་སྦངས་ན་རྟག་  
པ་དང་ཆད་པའི་ལྟ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་གནས་སོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་

རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ཁས་མི་ལེན་ན། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལ། །དེ་མེད་ན་ཡང་དག་འདི་དག་སྐྱེ་བ་དང་  
འཇིག་པར་བསྟན་པས་བཅོམ་ལྗན་འདས་ཀྱིས་སྤྲོ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་

གསུངས་པ། མི་རྟག་དང་ལྷན་འདུས་བྱས་ནམས། རྒྱུ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། རྒྱུ་ཞིང་གང་ལ་འཇིག་འགྱུར་བ། དེ་དག་ཉིད་ཞི་བདེ་བའོ། ཞེས་པས། དེ་འགག་པ་དང་། རྒྱུ་བ་  
དང་། འཇིག་པ་དག་མེད་པའི་སྟོང་པ་དག་ཉི་བར་བསྟན་པ་སྤྱང་ན་ལས་

འདས་པའི་ལམ་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། རྒྱུ་འཇིག་བསྟན་ཕྱིར་སྤྱང་འདས་ཀྱི། །ལམ་བསྟན་མ་ཡིན་སྟོང་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་འདིའི་དོན་ནི་གཞན་ཏེ།  
གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། དངོས་པོ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྒྱུ་འཇིག་མེད་པར་འགྱུར་ན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྟོན་འདི་མེད་དེ། རྒྱུ་བ་དང་འཇིག་པ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བསྟན་པ་འཐད་ཅིང་། གང་  
ལས་རྒྱུ་འཇིག་བསྟན་པ་ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། རྒྱུ་འཇིག་བསྟན་ཕྱིར་སྤྱང་འདས་ཀྱི། །ལམ་བསྟན་མ་  
ཡིན་ཞེས་སོ། །སྤྱིར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་འཇིག་བསྟན་པ་ལས་ཐར་པ་མེ་

ཅེས་ཉི་བར་བསྟན་པར་སྤྲོད་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྟོང་ཉིད་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་སྟོང་ན་ཇི་ལྟར་དག་  
བསྟན་པ་སྤྲོད་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པར་འགྱུར། སྤྲོད་ཡང་ཉི་བར་

@306B དམིགས་བཞིན་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད། ཇི་ལྟར་ཉི་བར་མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་  
གསུངས་པ། འདི་དག་ཕན་ཚུན་བརྒྱུག་པ་རུ། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཡིན།།

བདེན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གང་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་འཇུག་པའོ། །དེ་དག་འདི་ལྟར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེས། ཕན་  
ཚུན་བརྒྱུག་པ་ལས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ན་ཕན་ཚུན་བརྒྱུག་པ་སྟེ།

གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཐོབ་པའོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འདི་དག་ཕན་ཚུན་བྱས་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལས་གཞན་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་  
འཇིག་པ་མེད་ལ། སྐྱེ་བའི་དུས་ན་ཡང་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་འགལ་བའི་འཇིག་པ་མི་རིགས་

པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་པའི་དྲུས་སུ་ཡང་དེ་དང་འགལ་བའི་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་ལས་དྲུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཐོབ་པ་འགལ་  
བ་དང་། ཕན་ཚུན་མེད་པས་འདི་དག་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་བརློག་པར་

འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ། །ཡང་ན་འགག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་མ་  
གྲུབ་པ་དང་འགག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟར་འགག་པ་ཡང་བཟོད་དེ། གང་ཡང་

འདི་དག་ཕན་ཚུན་བརློག་པ་ཕན་ཚུན་བྱས་པས་འགྲུབ་ལ། དེ་འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དག་གང་མཐོང་བ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དེ་དག་དེ་  
ལྟ་བས་ན་དེས་ན་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་སྟོང་པའོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་

ན་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་བསྟན་པ་ལས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྟན་པར་མི་འཐད་དོ། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་རྟོགས་པའི་དོན་  
དུ་དེས་མཐོང་པའི་རྗེས་སུ་འརྱུག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་

@307A ༄། །གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དུ། སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་འཇིག་པ་ཤེས། །འཇིག་པ་ཤེས་པས་མི་རྟག་ཤེས། །མི་རྟག་ཉིད་ལ་འཇུག་ཤེས་པས། །དེས་ནི་ཆོས་ཀྱང་  
རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདིར་སྒྲས་པ། སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་

ཅེན། །ཅི་ཞིག་འགགས་པས་སྤྱང་ན་འདུལ། །གང་ཞིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་ན་དེའི་ཆོ་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་ལ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་སྐྱེས་པ་མི་རྟག་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ། དེ་  
འགགས་པ་ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། །གང་གི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པ་གང་ཡང་

མེད་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ཅི་ཞིག་འགགས་པས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར། །འདི་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་འགག་པ་ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་  
འཇིག་པ་དག་ཡོད་དོ་ཞེན། སྒྲས་པ། །འདི་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འགགས་པ་

ལས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་ནམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་པ་ཉིད་དེ། སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་མེད་པའི། །ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཐར་མེན་ནམ། །ངེས་པར་ཡང་འདི་ལྟར་  
ཁས་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན། གལ་ཏེ་འགགས་ལས་སྤྱང་འདས་ཆད། །

གལ་ཏེ་ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་རྟག་ །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དག །སྤངས་འདས་པར་རུང་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱིས་པ་དང་མ་འགགས་པར་མི་འདོད་  
ལ། །སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ངོ་བོའི་རྒྱན་ལས་ལོག་པ་ལ་སྤངས་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་

ན། དེ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱན་ཆད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤངས་ལས་འདས་པ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བར་  
ཐལ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལས་རྒྱན་ཆད་པའི་སྤངས་ལས་འདས་པ་དེ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སྤངས་ལས་འདས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱན་ཆད་པའི་རང་བཞིན་སྤངས་ལས་འདས་པར་མི་འཐད་དོ། །ཡང་ན་སྦྱོན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་  
སྤང་བར་འདོད་ནས། དེ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆོ་

@307B སྤྱག་བསྐུལ་མ་འགགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ཐེར་བྱག་པས་སྤངས་ལས་འདས་པ་དེ་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྤངས་ལས་འདས་པར་  
འགྱུར་བར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མི་རུང་བས། དེའི་ཕྱིར་སྟག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་གང་མ་སྦྱིས་ཤིང་མ་འགགས་པ་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཞེས་རིགས་  
སོ། །འདིར་སྦྱས་པ། སྟག་བསྐལ་ལས་ལོག་པའི་རང་བཞིན་སྟ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་འགྱུར་ན་དེའི་ཆོ་སྟག་བསྐལ་ལས་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཅི་ཡང་མ་  
ཡིན་པ་སྟ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་གྱི་བདེན་པས་ཐོབ་

བྱ། སྦྱི་བ་འགགས་པར་གྱུར་པའི་ཚུ་སྦྱིགས་པའི་སྦྱིགས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུ་སྟག་བསྐལ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ན།  
བདེན་པ་བཞིན་མ་པར་གཞག་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འགོག་པ་སྟག་བསྐལ་

ཏྲག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལ། སྟག་བསྐལ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟག་བསྐལ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིར་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་  
འགོག་པར་འགའ་གནས་ན། །དངོས་པོ་ལས་གཞན་དེ་ཡོད་འགྱུར།

དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་འདི་མེད་ལ། །དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཡང་མེད། །གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་སྟེ། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་འགོག་པར་གྱུར་ན། ཏྲག་པར་གནས་པར་གྱུར་  
ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ལས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་

གཞན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་ལས་གཞན་དུ་དེ་འགགས་པ་ནམ་པར་གཞག་པར་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྟུག་བསྐལ་ལས་ཐ་དད་ན་འགོག་པ་ཏྲག་པར་འགྱུར་  
ལ། དེར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟུག་བསྐལ་ལོག་པར་འགྱུར་རོ། །

@308A ལྷོ། །སྟུག་བསྐལ་ལས་ལོག་པ་དེས་འཐོབ་པོ་ཞིན། ཐོབ་པར་གྱུར་ན་གང་གིས་སྟུག་བསྐལ་སྦྱིས་པ་འགག་པར་བྱས་ནས་འདིའི་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་སྦྱིད་པར་བྱེད། དེ་ཐོབ་པའི་  
བྱད་ལ་སྦྱོའོ་ཞིན། ཕྱིས་ཅི་ཞིག་འདིའི་བྱད་པར་སྦྱོབ་གང་གིས་དེ་ཐོབ་པའི་

བྱད་ལ་སྦྱིན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཐོབ་པའི་བྱད་ལ་སྦྱོབ་པར་འགྱུར་བའམ། ནམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ལམ་བསྟོམས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བཙལ་བར་ཡང་སྟུ་  
ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་སྟུག་བསྐལ་ལ་སྟོམས་པ་

དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་ནི་སྤྲིད་པའོ། དེས་ན། དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་འདི་མེད་དེ། སྤྱག་བསྐུལ་མེད་པས་དེ་མེད་དོ། ཞེས་པའི་དོན་  
ཏོ། །ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲིས་པ། གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐུལ་འགགས་པ་སྟེ།

སྤྱག་བསྐུལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པར་འབྱུང་ན་སྐྱོན་འདིར་འབྱུང་ན། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་ལོག་པ་ཙམ་མོ་  
ཞེན། སྤྲིས་པ། འདི་ལྟར་བརྟགས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཐོབ་

པར་མི་འབྱུང་ཏེ། སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་སྤྱག་བསྐུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་མི་སྤྲིད་ན་དེ་མེད་པ་གལ་ཞིག་ཅེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་  
སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པའོ་ཞེན། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཡང་མེད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་འདིའི་དོན་གཞན་ཏེ། གལ་ཏེ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་  
པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་གྱུར་ན། དེ་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་མི་སྤྲིས་པས་ཀྱང་

འབྱུང་སྟེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ། འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་འདོད་ན་ཡང་ངེས་པར་དེ་ནི་དངོས་པོའི་  
རང་བཞིན་གྱིས་སམ། དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བར་

@308B འགྱུར་། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད་ན། དེ་ནི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཡང་མེད། །ཡང་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་  
དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགག་པ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་

པས་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ། དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་སོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཆོ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།

བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་གང་བྲལ་བའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལས་སོ། །སྒྲིམ་པ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་  
ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མཚན་གཞི་ལ་

གཞན་མཚན་ཉིད་ལས། །མཚན་གཞི་གྲུབ་པས་རང་མ་གྲུབ། །ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཅིང་། །མ་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །འདིར་གལ་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་  
གྲུབ་པར་གྱུར་ན། དེ་མཚན་གཞི་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། མཚན་གཞི་ལ་མ་

ལྟོས་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱ་མེད་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་ངེས་པར་མཚན་གཞི་ལས་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པས། མཚན་གཞིའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་  
མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། མཚན་

གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲུལ་པ། གལ་ཏེ་མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་ན། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ཡོད་ལ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་མཚན་གཞི་མི་  
སྲིད་ལ། མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་མཚན་གཞི་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བས།

དེས་ན་མཚན་གཞི་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་ལས་གྲུབ་པས། རང་ལས་མ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་  
ཏེ་ཡང་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དག་རང་ལས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་

@309A ཨྲ། །ཕན་ཚུན་ལྟེ་ས་ནས་གྲུབ་པས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྲུམ་པ། ཕན་ཚུན་ལས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཕན་ཚུན་ལྟེ་ས་པས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ལྟེ་ས་  
པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། གསུངས་པ། མ་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་ན། །ཞེས་

པའོ། །འདིར་མཚན་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉིད་མཚན་གཞི་ལ་རྟེན་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་ན། མཚན་གཞི་ལས་གཞན་དུ་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲལ་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པས་  
མཚན་གཞི་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་ལྟེ་ས་པས་མཚན་གཞི་

དང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་གྱུར་པ་འདི་དག་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་མཚན་གཞི་ལ་ལྟེ་ས་ནས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རེ་ཞིག་མཚན་གཞི་མཚན་  
ཉིད་ལ་མ་ལྟེ་ས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ལ། དེ་ནི་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་མེད་པས་ཇི་ལྟར་

གཞན་མཚན་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་གཞི་ལ་ཡང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་མཚན་གཞི་འམ་མཚན་ཉིད་དག་མ་གྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་གཞི་འམ་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པར་  
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དག་མེད་དོ། །

གང་གི་ཆོ་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་དག་མེད་པ་དེའི་ཆོ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ག་ལ་འགྲུབ་ཅིས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་  
པའི་རིམ་པས་ཕན་ཚུན་སྟོས་པས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ལྷན་མ་རྣམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་

པར་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གཟིགས་ནས། དེ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། འདིས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དང་། །ཚོར་དང་ཚོར་བ་པོ་སོགས་དང་། །བཟླ་བྱ་ལྟ་བུ་པོ་ལ་  
སོགས། །དེས་གང་ཅུང་ཟད་མ་ལུས་བཤད། །མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་

དག་མ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་འདིས། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །བྲས་པ་ནི་འབྲས་བྱ། བྱེད་པ་ནི་རྒྱའོ། །སྟོང་བར་གྱུར་པས་ཚོར་བ་སྟེ། ལས་ལ་  
ལུགས་བྲས་མེད་ནས་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བར་གསུངས་སོ།མེད། །ཚོར་བ་པོ་ནི་ཉམས་སུ་མེད་

@309B སྟོང་བ་ཡང་ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྟེ། ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་འོ། །དེ་ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་དག་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པས་ཚོར་བ་དང་ཚོར་བ་པོ་ཞིས་བྱའོ། །སོགས་པའི་སྒྲས་འདུ་ཤེས་  
དང་འདུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ། །བཟླ་བྱ་དང་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་ཐོས་པ་དང་ཐོས་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་གཉིས་པ་གཟུང་ལ། གང་ཅུང་ཟད་ཅིས་པ་འདིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་གཉིས་  
གཉིས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུང་རོ། །དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚན་གཞི་དང་

མཚན་ཉིད་དག་མ་གྲུབ་པའི་རིམ་པས་མ་གྲུབ་པར་སྒྱུར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་ཡང་རེ་རེའི་དངོས་པོའི་གྲངས་འཇུག་པ་ལ་དཔྱད་པའི་རིམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ཐོག་མར་  
དངོས་པོ་གཅིག་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་གཅིག་ཕུ་

ཉིད་དེ། འབྲས་བུ་ཡོད་ན་འབྲས་ལྡན་ལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱད་ལ། དེའི་རྗེས་ལ། མ་རིག་འདུ་བྱེད་མེད་མི་  
འབྱུང་། །ཞེས་པ་དེ་ནས་བརྩམས་ནས་འདིའི་བར་དུ་གཉིས་གཉིས་པའི་དངོས་པོ་

ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་གནས་པ་རྣམས་དཔྱད་ལ། འདི་ལས་གཞན་པས། ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བརྩམ་པར་  
བྱའོ། །གང་འདི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཉིད། །མེད་ན་ངེས་པར་

ཆད་པ་ཉིད། །དངོས་པོར་གྱུར་ན་དེ་གཉིས་ལ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཁས་མི་སྤང་། །ཞེས་པ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་ན་དེའི་ཆོ་དུས་གསུམ་མེད་ལ། དུས་གསུམ་  
ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདིར་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་བཞིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བའི་སྐྱས་བཅོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་  
མ་ཐོབ་པ་ལ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བཅོད་ལ། ད་ལྟར་བའི་གནས་སྐབས་ལས་

@310A ༄། །འདས་པ་ཉིད་ལ་འདས་པ་ཞེས་བཅོད་དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་ན་དེ་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡོད་  
དོ་ཞེ་ན། སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་དུས་གསུམ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གནས་མེད་པ་མཚན་ལས་གྲུབ་པ། །འཆོལ་ཕྱིར་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཡོད་མིན་ཏེ། །དུས་  
གསུམ་པོ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །གལ་ཏེ་དུས་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་འཇིན་ལ་

རག་ན་མི་འཛིན་ལ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་མེད་པས་དུས་མེད་དོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་ཞེ་ན། གནས་མེད་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐར་ཟུག་པའི་དངོས་པོ་  
ཡོད་ན་གང་ཞིག་འཛིན་ལ་རག་ན། དེ་ལས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུས་མེད་དོ། །ཡང་ན་གལ་

ཏེ་ཡང་ཐར་ཟུག་པའི་དུས་གང་ཅུང་ཟད་མི་འཛིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་  
ཅིག་དང་། ཡུད་ཙམ་དང་། རླ་བ་ཕྱེད་དང་། རླ་བ་དང་། ལོ་ཕྱེད་དང་། ལོ་ལ་སོགས་

པའི་དུས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་བྱད་པར་རྣམས་ཏེ། བྱད་པར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། གལ་ཏེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡོད་ན། ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་དང་  
ལྡན་པའི་དུས་འཛིན་ལ་རག་ན། དེ་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་

དད་པའི་ཐར་ཟུག་པའི་ལོ་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ན། རེ་ཞིག་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་ན། དེ་ལ་འཛིན་པས་དེས་ན་དེ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཐང་ཅིག་ལ་སོགས་པ་  
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ། གང་དུ་གནས་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་

ལ་འདུས་པ་ག་ལ་ཞིག་གང་དུ་ཐང་ཅིག་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིང་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་ཡོད་ན་ཐང་ཅིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འཛོག་གང་ན། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཡང་ཐོག་མ་དང་བར་དང་  
ཐ་མ་ཡོད་ལ། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་

@310B ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་པ་མེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་མེད་ན། སྐད་ཅིག་མ་འདུས་པའི་ཐང་ཅིག་ལ་སོགས་པ་ག་ལ་འགྲུབ། ལྷོའི་རང་བཞིན་གྱི་འདུས་པར་བརྟགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་  
གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། ལྷོའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་གནས་

པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུས་མེད་དོ། །དུས་མེད་ན་དུས་གསུམ་ནི་ག་ལ་ཞིག །གནས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་གསུམ་མེད་པར་མ་ཟད་གྱི། སྐར་ཚུན་ལས་གྲུབ་པས་ཀྱང་དུས་གསུམ་མེད་དེ།  
འདི་ལྟར་ད་ལྟར་བ་འདས་པ་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བ་མ་འོངས་པ་ལས་མ་

འོངས་པ་ལ། གནས་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྐར་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་ལ། དུས་གསུམ་སྐར་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པས་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྐྱབས་པས་སོ་ཞེས་  
བྱའོ། །དེས་ན་ཡང་དུས་གསུམ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཡང་དུས་གསུམ་མེད་དེ། འཆོལ་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ད་ལྟར་བར་འོངས་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། ད་ལྟར་བ་ལ་འདས་པར་ཞུགས་པས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཅིག་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་འཆོལ་བའོ། །ཡང་ན་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་དུས་གསུམ་པོ་མེད་དེ། འདས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་འདས་པར་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་སྟོས་པ་འཐད་གྱི། འདས་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་མེད་ལ། ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མོ་གཤམ་གྱི་

བྱ་མི་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་ཡང་འདས་པར་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ། འདས་པར་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདས་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་འདས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དག་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་ཡང་བསམ་པར་

བྱའོ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དུས་གསུམ་དུ་ཐལ་བར་འཆོལ་བས། ཨྵ འཆོལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དུས་གསུམ་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་ཡང་། དུས་གསུམ་མོན་དེ་ཨྵ རང་ཉིད་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །འདིར་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པས་དུས་

@311A ཨྲ། །མདོན་པར་གསལ་བར་པ་རོལ་པོ་འདོད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དུས་གང་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཅིང་། གང་ཞིག་དེས་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་  
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྩ་རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པས་སུས་ཀྱང་མདོན་པར་གསལ་

བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་མ་གྲུབ་པོ། །དུས་ཀྱང་མེད་ན་དེའི་གསུམ་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་ཅས་བྱ་སྟེ། དུས་གསུམ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཀྱིས་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པའི་  
ཕྱིར་དུས་གསུམ་ཉི་བར་གཞག་ལ། དུས་དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མ་

གྲུབ་ལ། དངོས་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དེ་ཡང་སྤར་ཉིད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་བསྐྱབས་ལ། དུས་གསུམ་པོ། དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཡོད་མིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་དེ་  
ལྟར་དུས་གསུམ་པོ་མེད་ན། དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་ཐ་སྦད་བྱེད་

ཅི་ན། སྒྲས་པ། དུས་གསུམ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དུས་གསུམ་མེད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་  
པོ། །འདིར་སྒྲས་པ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་འདུས་

བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་  
དང་འཇིག་པ་དང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་འདུས་

བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་དེའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ།  
འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །གནས་འཇིག་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་

མེད། །གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་མེད་འདི་ལས། །འདུས་མ་བྱས་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །དེ་ལ་འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་དེ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་འདུས་པས་ཤེས་པས། འདུས་པ་ལས་  
འབྱུང་བར་བྱེད་པ་འདུས་བྱས་ལ། འདུས་བྱས་དང་མཚན་ཉིད་པས་འདུས་

@311B བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་གནས་དང་འཇིག་པའོ། །སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེད་ན། གང་གི་ཕྱིར་གསུམ་པོས་འདུས་བྱས་འཇུག་པ་མེད་  
པར་དེ་ནི་སྤར་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མིན། །མེད་པ་མེད་

ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ། །ཞེས་པས་འདིར་གང་གི་ཆོ་གང་ལས་འདུས་བྱས་འཇུག་པ་དེའི་གསུམ་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཆོ་འདུས་བྱས་མ་གྲུབ་པ་དོན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདུས་  
བྱས་མེད་ན་འདི་ལས་འདུས་མ་གྱས་ཡིན་པ་ཡང་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པས་ན་མ་མཁར་ཐ་སྐྱད་བྱས་ལ། འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆང་པས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་  
པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་

ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་འགོག་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །འདུས་བྱས་མེད་ན་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདུས་མ་གྱས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་གྱས་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱས་པ། སྐྱར་ཡང་  
སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཅི་ལྟར་མེད་ཅེས་བརྗོད། །འདི་ནི་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་

བྱ་མིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་བསྐྱབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་རྒྱ་བརྟག་པ་དང་འབྲེལ་པས་འདུས་བྱས་བརྟག་པ་དང་འབྲེལ་པར་བརྗོད་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་སྐྱོས་པས་ཀྱང་  
འདི་དག་གསུངས་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་བྱས་

དང་འདྲུས་མ་བྱས་དག་མེད་པར་བསྟན་ན། སྤྱི་ཡོད་དེ་བསྐྱབ་པ་བཅུ་མ་པའི་ཕྱིར། འདིར་གསུངས་པ། འཇིག་པ་མེད་པ་མི་འཇིག་ཅིང་། །གནས་པ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ལ། །གནས་པ་  
མིན་པའང་མི་གནས་ཏེ། །སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མིན་མ་སྐྱེས་པའང་། །འདིར་

གལ་ཏེ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་འཇིག་པ་མེད་པ་ལ་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ལས་འཇིག་  
པ་མེད་པ་མི་འཇིག་སྟེ། །འཇིག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་པ་དང་

@312A ༄༅། །བྲལ་བ་དེ་འཇིག་པ་མེད་ལ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཟོད་པར་ཇི་ལྟར་རྟུན། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་པ་མེད་པ་མི་འཇིག་ཅིང་། །དེ་ནི་ཞིག་པའང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞིག་  
པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ཅེས་བཟོད་

པར་ཇི་ལྟར་རྩུང་། །ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པ་དག་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །གང་ཞིག་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡང་གང་གི་ཆོ་འཇིག་པ་མེད་པ་མི་འཇིག་ཅིང་ཞིག་པ་ཡང་  
མི་འཇིག་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཡང་མེད་

དོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་འདི་དག་གནས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན། གནས་པའི་དངོས་པོ་འཕ་མི་གནས་པའི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ །གཉི་ག་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་  
གསུངས་པ། གནས་པ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ལ། །གནས་

པ་མེད་པའང་མི་གནས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལ། རེ་ཞིག་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་མེད་དེ། གནས་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་གནས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། གནས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་  
དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས་དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གནས་པ་མེད་པའང་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །གང་ཡང་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཇི་སྟར་གནས་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ད་ནི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་  
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མིན་མ་སྐྱེས་པའང་། །ཞེས་པ་ལ། སྐྱེས་

པ་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་སྟེ། །སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་པའང་མི་སྐྱེ་སྟེ། །སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་མེད་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན། འདུས་མ་བྱས་  
ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་ན་ཡང་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན།

དེ་ངེས་པར་ཐ་དད་པ་འམ་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་གྲང་། གཉི་ག་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་དག །དུ་མ་མ་ཡིན་གཅིག་མ་ཡིན། །མེད་མིན་  
ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །མཚམས་འདིར་སྒྲ་ཚོགས་ཐམས་

@312B ཅད་འདུས། །རེ་ཞིག་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་དེ། བྱམ་པ་ལས་གཞན་པ་སྐྱམ་  
བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པས་བྱམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདུས་བྱས་ལ་

མ་ལྟོས་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ། ཇི་ལྟར་མི་སྲིད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲུབ་སོ། །གཞན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱས། འདུས་བྱས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་རང་གི་  
དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་འདུས་

མ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །གང་གི་ཆོ་ཡང་དེ་དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་གཞག་ལ། དུ་མ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་དོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དག་  
འགལ་བས་ཀྱང་འགལ་སྒྲུབ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་དང་འགལ་བ་མི་

རིགས་སེཞིས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་མ་སྟོས་པར་འདུས་མ་བྱས་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་དུ་མ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་  
མ་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག

མེད་དེ། སྤང་བ་དང་སྟུན་པ་བཞིན་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཉིད་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་  
འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཡོད་ན། དེ་ཡོད་པའམ་མེད་པའམ་ཡོད་

མེད་སྟེ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་མི་སྟོ་སྟེ་ཡོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཡང་མི་སྟོ་སྟེ་མེད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་མེད་ཀྱང་མི་སྟོ་སྟེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་དག་གཅིག་པ་མི་སྲིད་  
དོ། །ཡང་ན་གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཡོད་ན། དེ་ཡོད་པའམ་མེད་པའམ་ཡོད་

མེད་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཡོད་བཞིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྲིད་དུ། འཕགས་པ་ལྷས། མ་བཏིན་  
ཡོད་པ་ནམ་ཡང་ནི། །འགའ་ཞིག་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ནམ་ཡང་

@313A ཨུཊ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡང་། །མེད་པ་དེས་ན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །དངོས་པོ་རབ་རྩ་མ་གྲུབ་ན། །དངོས་མེད་འགྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཆག་པས་ལྟོ།

སོ། །ཡོད་མེད་རྒྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་འགལ་བའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདུས་བྱས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་  
ལ་གཅིག་དང་། གཞན་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉི་ག་ཡང་མི་སྲིད་

པ་འཐད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་ངེས་པར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། གཞུགས་ཅན་དང་གཞུགས་མེད་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་  
བཅས་དང་ཐོགས་མེད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་

ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་དང་། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་བརྟག་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་མི་  
རྟོགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་སྒྲོས་པའི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལས་

བསམས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་པའི་ངག་གི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་བྱས་པས་སོ། །དེར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངེས་པར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལྟར་དེ་དག་དགག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་  
གསུངས་པ། མཚམས་འདིར་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འདུས། ཞེས་པ་ལ། མཚམས་

དང་བྲིམས་དང་དེའི་བར་དུ་ཞེས་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཟད་པར་གྱི་དོན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲས་པ། ཇི་སྐད་དུ་  
སྒྲོས་པའི་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། ལུང་

དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། ལྷ་མ་བཙམ་ལྟན་ལ་གནས་དང་། ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་གསུངས། བཤམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ནི། ལས་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་མེད་  
གསུངས། མདོ་ལས་གསུངས་པ། རྟོག་དང་འབྱུང་དང་ས་ལེ་སྤྲུམ། རྟོག་བྱའི་རྣ་

@313B རྒྱན་བ་ལང་ཏེ། བྲན་དང་ལས་བྱེད་མངག་གཞུག་པ། གང་ཡང་གཞག་པའི་རྟོག་རྣམས་དང་། ལུང་ཟད་བྱིར་ནས་འགྲོ་མིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་བོར་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར། བ་  
མའི་གནས་སྐབས་མངོན་གྱུར་པ། མི་ཡི་སྤྲིད་པ་སྒྲོང་བར་འགྱུར། ཅི་ངེ་རང་

གིས་ཅུང་ཟད་ཅམ། གླངས་ནས་དེ་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར། འདི་ཡིས་ཅི་ཞིག་མི་སྟོང་ན། ཇི་ལྟར་གྲིབ་མ་རྗེས་འགྲོ་བཞིན། གང་ཞིག་སྐྱེས་བུ་འདིར་བྱས་པའི། སྒྲིག་པ་དང་ནི་བསོད་  
ནམས་གཉིས། དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་གིར་འགྱུར། དེ་ཡང་གླངས་ནས་འགྲོ་བས་ན། འདི་

དག་དེ་ཡིས་མི་སྟོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་གྲིབ་མ་རྗེས་འགྲོ་བཞིན། ཇི་ལྟར་ལམ་ངན་ནས་འགྲོ་བ། འགྲོ་བ་པོ་འདིར་སྐྱུག་བསྐྱལ་འགྱུར། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་མ་བྱས་པའི། སེམས་ཅན་  
ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་ལམ་བཟངས་ནས་འགྲོ་བ། འགྲོ་བ་

པོ་འདིར་བདེ་བས་འགྲོ། དེ་བཞིན་འདིར་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། སྐྱེས་བུ་ཡུན་རིང་འཛོན་བྱས་ནས། རིང་ནས་དགོ་བར་འོངས་པ་  
ན། གཉིན་འདུན་སྟིང་དགའ་འགྲོགས་བཤེས་རྣམས། འདིར་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད། །

དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་བྱས་པ་ཡི། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་འགྲོ། བསོད་ནམས་ཁོ་ན་མངོན་བསྟོད་དེ། མཇེའ་སྐྱུག་བཤེས་གཉིན་ལྟ་བུར་འོངས། དེ་སྤྱིར་བསོད་ནམས་མུང་པོ་  
ནི། པ་རོལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱོས། བསོད་ནམས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ། སྟོག་

ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་གནས་བཟོད། །བསོད་ནམས་ལྷ་རྣམས་བསྐྱགས་པར་བྱེད། །ཞི་བའི་སྤྱོད་པའང་གང་སྤྱོད་པ། །འདིར་ཡང་སྤོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མཐོ་རིས་འགོ་ལ་རྒྱས་ཡི་  
རང་། །ཞེས་པ་མདོ་འདིར། རྟོག་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་ཐོས་ཀྱང་ལས་གནས་པར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཡང་གསུངས་པ། བསོད་ནམས་མེ་ཡིས་མི་ཆོག་ཅིང་། །རླུང་གིས་འཇིག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །རྩ་ཡིས་གཤེར་བ་མ་ཡིན་ལ། །ས་ལ་རྩ་བ་པར་  
མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་གནས་པར་གསུངས་ལ། ཡོད་བཞིན་པ་

@314A ༄༅། །མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་ལ་གནས་པ་ཉི་བར་བསྟན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གནས་པར་  
མི་རྩས་སོ། །ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ།

དག་སྟོང་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནག་པའོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་  
དཀར་བའོ། །འདྲེན་མ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་མའོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལས། གང་གི་

ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དེ། ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་མེད་ན་ཡང་དེའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་ངེས་པར་མི་བཟོད་པས། དེས་ན་ལས་ཡོད་པར་རིགས་ལ། དེ་ལས་  
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རང་

གི་ལས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ལ་ལས་ནི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལས་ལྷས་ཞིག་ན་ནོར་དང་འབྲུ་ལ་སོགས་པ་  
འཛོག་པར་བྱེད་ལ། ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ལས་

ཀྱང་གང་གི་རང་གི་བདེ་བ་ནི་རང་གི་ལས་སོ། །དེས་ན་ཡང་དེའི་ལས་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེའང་ཡོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་རྣམ་པར་འཇིག་  
པ་མེད་པར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། ལྷས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་བླ། །ཆོགས་པ་རྟེན་ནས་དུས་སུ་ནི། །འབྲས་བྱ་གདོན་མི་བླ་བར་སྦྱིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལས་མེད་ན་རྒྱད་མི་བླ་བའི་ཆོག་  
རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་ཡོད་ལ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་

ནམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྒྲས་པ། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལུང་འདིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲར་ཉིད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་  
སོགས་པའི་ལུང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་གསུངས་སོ་ཞེས་བསྒྲུབས་

@314B པ་རྗེས་སུ་གནས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ལས་ནམས་རང་བཞིན་མེད་གསུངས་ཏེ། །མ་  
སྒྲེས་གང་དེ་ཆུད་མི་བླ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་བདག་འཛིན་མེད། །དེས་བསྐྱེད་འཛིན་པའང་ནམ་

རྟོག་ལས། །དེ་ལ་མི་རྟག་དང་ལྡན་འདུས་བྱས་ནམས། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། ལས་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའོ་  
ཞེས་གསུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ནི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཡང་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པར་གྱུར་ན། སྒྲར་ཡང་ལས་མི་རྟག་པར་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་  
རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་

འདུ་བྱེད་དུ་གསུངས་ལ། རང་བཞིན་ཡོད་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ནི་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་  
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ལས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་གསུངས་པ། །

ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཁོ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མ་ཟླ་སྐྱེས་ལ། གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ལས་རྣམས་  
རྒྱུ་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་ཡང་འདི་ལྟར་མི་འདོད་ན། དེ་ལས་

འདུས་བྱས་སུ་ཡང་ཁས་སྒྲང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་དག་པན་རྩལ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འདི་ལྟར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ལ་དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞིག་  
ལས་ནི་འདི་དག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་

དུག་དང་རིག་པ་དང་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ལག་ལྔས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་གི་ཞེས་འདིར་འཇིན་པའོ་ཞེས་  
བྱའོ། །བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་མིང་ཅན་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་

@315A ༄། །བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་གསལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་འདི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་རང་བཞིན་  
མེད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཡིན་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་

གང་ཡང་བདག་དུ་འཛིན་པ་ངར་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འདི་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དག་ཀྱང་མེད་དེ། ཅིའི་  
ཕྱིར་ན་གང་གི་ཕྱིར། །དེས་བསྐྱེད་འཛིན་པ་འང་རྣམ་རྟོག་ལས། །གང་ཡང་འདི་བདག་དུ་སྒྲོ་བཏགས་

པས་བསྐྱེད་པའི་ངར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྩ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་  
གྲུབ་པོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ལས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །གཞན་དུ་ན། གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད། །དེ་སྐྱེས་ཐེར་བྱག་བདག་དངོས་འགྱུར། །ལས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམ་སྤྲིན་དུ། །མི་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་བདག་དུ་འགྱུར། །བདག་  
ཅས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་

ལག་ལྷ་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡང་རྒྱ་དང་འདྲ་བར་འབྲས་  
བྱ་འཇུག་པས། རྟག་པའི་བདག་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་

ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ལས་ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལས་ནི་མི་རྟག་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འབྱུང་སྟེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱད་  
བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ལ། རྟག་པར་གྱུར་ན་ལས་ལ་སྤྱད་

བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་བདག་མིད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཡང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་ལས་ཐེར་བྱག་པ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བདག་  
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མིད་པའོ་ཞེས་སྟོན་པར་མི་

@315B རིགས་སོ། །དེས་ན་གདོན་མི་བླ་བར་ལས་རང་བཞིན་མིད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ལས་རང་བཞིན་མིད་པའི་འཐད་པ་ཅི་ཞིག་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞིན། གསུངས་པ། ལས་ནི་རྒྱུན་  
སྒྲིལ་ཡོད་མིན་ཞིང་། རྒྱུན་མིན་ལས་སྒྲིལ་ཅུང་ཟད་མིད། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་དྲི་བ་ཡི། །

གྲོང་ཁྱིམ་སྤྱི་མ་སྤྱི་ག་རྒྱུ་མཚུངས། །གལ་ཏེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན། དེས་པར་དེ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་པ་ཡང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྤྱི་བར་འགྱུར། དེ་ཞིག་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་  
ན། དེས་པར་འབྲས་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མ་སྤྱིས་

པ་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་མ་སྤྱིས་ན་ཡང་སའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་དེའི་འབྲས་བྱ་རྒྱུ་ལ་མེད་པ་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་ན། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་བར་འགྱུར་ལ་དེ་  
དག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་དེས་ན་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་བའི་ལས་ཅུང་ཟད་མེད་དོ། །རྒྱུ་མེད་

པ་ཡང་རྒྱ་མེད་པས་འབྲས་བྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤྱི་དོ་ཞེས་བྱ་འོ། །དེས་ན་ལས་མེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ལས་མེད་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་ཉི་བར་ལེན་པ་  
མེད་པས་ཉི་བར་ལེན་པ་པོ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ངོས་རྒྱུ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་  
འཆད་ན། འོ་ན་དེ་རྟུར་གྱུར་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པར་

འབྱུང་རོ། །སྤྲུལ་པ། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ། བརྩམ་ཞིང་སྤྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། །ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་  
འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་དུ་མར་བསྒྲུབས་པས་མང་པོས་ཅི་

ཞིག་བྱ། དོན་འདི་ཡང་དཔེས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གསུངས་པ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་དྲི་བ་ཡི། །གྲོང་བྱེད་སྤྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱུར་མཚུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་སུ་རྣམ་  
པར་ལྟ་བའི་དབང་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་པ་ཁང་པ་དང་།

@316A ལྷོ། །སྤྱིད་མོས་ཚལ་དང་། །ཤིང་དང་། །རྩམ་ར་དང་། །ཁང་བཟངས་དང་། །བག་མ་དང་། །ཡུགས་རྩམ་ལ་སོགས་པས་ཉི་བར་མངོས་པ་འབྱུང་པས་གྲོང་བྱེད་རང་བཞིན་དུ་  
དམིགས་ལ། །ཡང་དག་པའི་གྲོང་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་བྱིས་པའི་སྤྱོ་བོ་གྲོང་བྱེད་

དུ་མངོན་པར་སྤྲོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་བརྩམ་པ་སྤྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་སྤྱུ་མའི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་རྩས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱུ་མའི་མཁན་པོའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོར་བས། །སྤྱང་པོ་  
དང་། །སྤྲུག་དང་། །མ་ཉི་དང་། །སྤྱིས་པ་དང་། །བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་

དག་པའི་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་གནས་ཀྱང་གིས་པ་རྣམས་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་བརྟན་པ་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་  
མྱོངས་པའི་སྟེ་བོས་ཆགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་དང་གནས་སྐབས་བྱུང་པར་ཅན་

གཞན་ཐོབ་པའི་ཉི་མ་ལ་བརྟན་པའི་ཚ་བས་སྟོགས་སུ་ཤིན་ཏུ་ཤོག་པ་ལས་འབབ་པར་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐོབ་པས་ཡང་དག་པའི་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཅན། རྒྱའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡང་སྟོག་  
རྒྱ་ཉི་བར་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་

པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟན་ནས་ཉི་བར་དམིགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཉི་བར་དམིགས་པ་སྟེ། གི་ཟའི་གྲོང་བྱེར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་ནས་  
འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་བརྟན་བ། གི་ཟའི་གྲོང་བྱེར་ནི་རྩ་དང་

ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཁང་པ་དང་སྐྱེད་མོས་ཆལ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤང་ལ། དེ་ན་ཁང་པ་དང་སྐྱེད་མོས་ཆལ་ལ་སོགས་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་  
བ་ཡང་མེད་དོཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔེ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་རྟུགས་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བུ་འོ། །དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲས་པ། གང་ཉི་བར་དམིགས་པའི་ཁང་པ་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་  
བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁང་པ་དང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་ཤིང་ལ་

@316B སོགས་པ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་། དེའི་ཕྱིར་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉི་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་  
བར་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་གང་གི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་

ཉིད་དུ་སྤྲུལ་པ་སྟོང་སྟོན་པར་མཛད་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གལ་རྟོག་ །དེའི་ཕྱིར་གང་ཉི་བར་དམིགས་པ་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཉི་བར་དམིགས་  
པའོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པས་ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་

པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོག་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འོ། །དེ་ལ་ངི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་དང་སྐྱུ་མ་དང་སྤྲིག་སྐྱུ་དང་སྤྲུལ་པ་དང་ཅུ་རྩེ་དང་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་དང་གཟུགས་བརྟན་  
དང་སྤྲང་བརྟན་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མི་བདེན་པར་མངོན་པར་འདོད་པས། བདེན་པར་

མངོན་པར་འདོད་པའི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞིན་པ་བསྟོག་པའོ་ཞེས་རིགས་སོ། །གང་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་སྟོས་པའི་སྟོན་སེལ་བར་འདོད་པས། ཇི་ལྟར་རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་  
དང་བྲལ་བ་གྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་སྟུ་བ་ནི། གྲུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ། རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་  
བར་ཡོད་པ་ལྟར་གྲུང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་

ལ་ཡང་དེའི་ཆ་ཤས་གང་ཞིག་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བས་དེ་ནི་རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྟོ་  
བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་བསལ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་

བོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རིག་པར་སྟོ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བརྗོད་པར་འདི་འགྱུར་ལ། དབུ་མར་སྟོ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མི་  
ལམ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆོ་

@317A ༄། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་གཏན་ཆོག་ལས་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པར་སྒྲིབ་ལ་སྟོམ་ནས་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་  
རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་སྟོམ་ནས་རྟུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་གཞན་

གྲིས་སྒྲིས་པའི་སྟོན་སྒྲུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོམ་པའི་རིག་པས་དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དངོས་  
པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་གནས་པས་ཡང་གཤོན་མི་ཟ་བར་འདི་དག

ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་དྲི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་དང་མཚུངས་ཞེས་གསུངས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན། འདི་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་མི་  
འགྱུར་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་པས། གང་གི་ཕྱིར། ལས་

ནི་ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚན་ཅན། ཉོན་མོངས་འདུ་བྱེད་ལས་བདག་ལས། །ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན། །གསུམ་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་  
བས་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་རྒྱུར་བྱས་པས།

ཉོན་མོངས་ལས་བདག་ལས་ནི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་འདྲ་  
བྱེད་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་གྱིས་

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་འདྲ་བྱེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་གནས་སྐབས་གྱིས་ལུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཐ་དད་པའི་ལུས་འཛིན་  
པ་འོ། །ལུས་དེ་ཡང་འདྲ་བྱེད་བཞིན་དུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཚན་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱས་ནས། གཅིག

གིས་ཀྱང་ཉི་བར་མཆོན་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ལུས་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལུས་པོ་སྟེ། གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་  
ལ། དེས་ན་དྲི་ཟེའི་གྲོང་བྱུང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གསུམ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་

@317B གྱིས་སྟོང་པ་འོ། །འདིར་སྒྲིམ་པ། ལས་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉི་བར་བསྟན་པ། མ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་  
བསོད་ནམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་ནས་

བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡོད་པ་འབྲས་བུ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་ན་གདོན་མི་བྱ་བར་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་  
དང་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་ལས་ཡོད་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ལ། གང་གི་ཆོ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་སྤྲོས་པའི་རིགས་པས་ལས་མེད་པར་བསྐྱབས་པས་དེའི་  
ཆོ་ན། ལས་མེད་གྱུར་ན་བྱེད་པོ་མེད། །དེ་ཉིད་མེད་པས་འབྲས་བུ་མིན། །

དེ་མེད་ཉི་བར་སྤྱོད་པ་མེད། །དེས་ན་དངོས་པོས་དབེན་པ་ཡིན། །གང་གི་ཆོ་རྒྱུན་ལས་སྤྲུལ་པས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ལས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ལ། དེའི་ཆོ་ལས་  
མེད་པར་གྱུར་ན། སུའི་བྱེད་པ་པོར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་

མེད་ན། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་གལ་ཞིག །འབྲས་བུ་མེད་ན་ཡང་སུའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བས། དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟེ་  
ཐམས་ཅད་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། སྤྲུལ་ཡང་དེ་ལྟར་

འབད་པ་ཆེན་པོ་ས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པས། བྱོད་ལ་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ །ཇི་སྟིད་དུ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ན། ལོག་ལྷའི་གང་ཟག་སྟོད་པ་བཟང་པོ་ཡང་མི་  
འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟར་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་གསུངས་ལ། ཤི་ནས་

གྲང་དམུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་ཤིན་ཏུ་འབད་པ་ཆེན་པོ་ས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་ཞོག་ཤིག་ །སྐྱས་པ། གང་ཞིག་ལས་སྟོང་པའི་དོན་ནི་ལས་མེད་པའི་དེ་ལ་ཇི་  
སྐད་སྟོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཡང་རང་བཞིན་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་

@318A ༄། །ལས་སྟོང་པའོ་ཞེས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་དེ་ནི། ལས་ནི་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར། །ཤེས་ན་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ལས་མི་འབྱུང་སྟེ་དེ་མེད་ན། །ལས་ལས་འབྱུང་གང་མི་  
འབྱུང་ངོ། །གང་ཞིག་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་ཁོང་དུ་རྒྱད་ན།

དེས་ནི་ལས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ། །ལས་དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྲིས་འདི་ནི་བདེན་པའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་  
ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འདོད་དོ། །དེས་ན་དེས་སྐྱར་པ་བཏབ་

ནས་ལོག་ལྷ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོག་པས་འདི་དག་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞིན་པ་སྤོང་ལ། ལས་ལ་མ་ཆགས་པས་སྤྱར་ཡང་ལས་མི་ཚུམ་མོ། །ལས་མ་བརྩམས་  
པར་གྱུར་ན་ལས་ཀྱི་རྩ་ཅན་འབྲས་བྱ་ལོག་གོ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འཁོར་བ་

ལས་ལོག་ན་ངེས་པར་འདི་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་ལས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པར་རྟོག་  
པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་མ་རིག་པ་སྤོང་ལ། མ་རིག་པ་སྤངས་ན་རྩ་ཅན་མེད་པས་

ལས་མི་འབྱུང་ངོ། །དེར་ལས་མེད་ན་གང་ཞིག་ལས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་མྱ་  
ངན་ལས་འདས་པ་གྲུབ་<sub>(pO)</sub>ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དེས་སྐྱེས་བྱ་མངོན་པར་རྩོམ་པས་གནས་

པ་ལ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་མཁས་པས། ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིར་སྦྱས་པ། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པས་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་  
རྣམ་པར་འཇོག་དེ། གང་ཞིག་འདི་དག་ལས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་

ཅན་དང་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གས་དེ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གང་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཉི་བར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱི་ཟའི་གྲོང་བྱེད་ལ་སོགས་  
པས། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པའི་འབྲས་བུ་སྟབ་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་

@318B བཞིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་བྱི་ཟའི་གྲོང་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྒྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དངོས་པོར་བསྟབ་བཞིན་པས་ན། སེམས་  
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྟབ་པར་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་

བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བཞིན་པས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་བཞིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟབས་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབྲུལ་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་  
བསྟབས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་བས་དེའི་ཕྱིར་མི་བདེན་པ་བདེན་

པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ལ། མི་བདེན་པ་ཡང་མི་བདེན་པའི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་བདེན་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་རང་  
བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་

དཔེར་ཉི་ཤེད་བར་བསྟན་པས་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་དེ་བཞིན་གཤེགས། རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ནི་སྤྱལ་པ་སྤྱལ། །སྤྱལ་པ་དེ་ཡིས་སྤྱར་ཡང་ནི། །སྤྱལ་པ་གཞན་ཞིག་སྤྱལ་པར་  
འགྱུར། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་སེམས་ཅན་

གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ནི་ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཇི་ལྟར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པ། དེ་ལྟར་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡེ་པ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལས། འོག་མིན་

ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་སྟོན་  
པར་བྱེད་དོ། །སྤྱལ་པའི་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་དང་མཐུ་མཉམ་པས་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྤྱལ་པ་གཞན་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་གསུངས་པ། མ་སྦྱིས་གནས་པ་མེད་པ་ཡི། །འདི་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་  
མཚུངས། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་སྟོན་པ་ཡང་། །འདི་དག་འཇིག་རྟེན་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །

@319A ༄། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་མཐུ་མངའ་བས། སྤྱལ་པ་སྤྱལ་རྒྱས་པའི་

རྒྱས་པ་ཅན་ཉིད་དེ། བསམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱལ་པ་སྤྱལ་ལ། གང་ཞིག་སྤྱལ་པ་ལས་སྤྱལ་པ་གཞན་ཡང་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྟོང་སྤྱལ། །སྤྱལ་པས་སྤྱལ་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །གཉིས་པོ་མིང་ཙམ་ཡོད་པ་ཡང་། །གང་ཅི་རུང་

སྟོན་པ་ཙམ། །གང་འདིར་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་པ་དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་སྟོང་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཅི་འོན་ཏེ་གང་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གྱི།

སྤྱལ་པ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ཉི་བར་དམིགས་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ། གཉིས་པོའི་མིང་ཙམ་ཡོད་པ་ཡང་། །གང་རུང་ཟད་དེ་རྟོག་པ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟིང་པོ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། །སྒྲུབ་ཡང་ཇི་ལྟར་དེ་ཡོད་ཅིན། གསུངས་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཙམ་བརྟན་པ་སྒྲུབ་འོ་ཚས་ཅན་ཙམ་ཞེས་  
བྱ་བ་འོ་དོན་ཏོ། །རེ་ཞིག་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་འབྲུལ་བ་

ཙམ་དུ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ན་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གཞོད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་གི་ $RVA$ ་བཞིན་ཉི་བར་དམིགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་གཞན་  
སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པས་དེས་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ།

ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་དེ་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ཡང་གང་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་མཐོང་ལ་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་བདེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ།  
སྟེད་པ་ཟད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་བརྟན་པར་མཐོང་བ་

@319B ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ་ཞེས་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲུལ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་གཞན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་པས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་རུང་

བ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས། དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་སྤྲུལ་པར་མཚུངས། །ལས་ནི་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་དང་མཚུངས། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་གང་ཅུང་ཟད། །ཡོད་པ་དེ་དག་ཏྟིག་པ་ཙམ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་  
གཤེགས་པས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་

གང་ཟག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ལ་འདི་ཡང་ཏྟིག་པ་ཙམ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་བརྟན་པ་སྤྲུལ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་སྤྲུལ་པ་ཙམ་སྟོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་  
པ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ལས་དེ་རང་བཞིན་

མེད་པའི་བྱེད་པ་པོས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས། འགྲོ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་བསྐྱེད་པར་རྩས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་སྤྲུལ་པ། འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དཔེ་དང་དོན་དག་  
མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ལས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་དག་པའི་སྤྲུལ་པ་འབྲུང་བར་འབྲུར་རོ་ཞེས་རིགས་སོ། །འདིར་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་གང་ཞིག་སྤྲུལ་རྩས་  
པའི་བྱེད་པ་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དུ་ཏྟིགས་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དཔེ་དང་

མི་འདྲའོ། །སྤྲུལ་པ། གང་འདིར་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་འདོད་ན། དེ་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའམ་ལས་སུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས།  
གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ན། དེ་ཡང་།

ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་བྱེད་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་བཞིན། ཡང་ན་ལས་སུ་གྱུར་པས་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་  
རྟོགས་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྲུལ་པ་ནི་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་བཞིན་འདི་ལ་

@320A ལྷོ། །ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་མེད་དམ་ཅི་ཞེ་ན། སུ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་ཡོད་པའམ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ། གང་ཞིག་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་

མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པ། སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྐྱེས་  
པས་དེ་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་པས་དཔེ་དང་མི་འདྲ་བར་རྟོག་པར་ག་ལ་བྱེད། འདིར་སྒྲིམ་པ། གང་འདི་སྐད་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པས། གང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རྟོག་པ་ཙམ་  
ཞེས་པས། སྒྲུང་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་འདི་དག་གྲུང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་ཙམ་

དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་སྒྲུང་ཡང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་པས། རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོར་ཁས་མི་ལེན་ན། དེའི་ཆོ་སྒྲོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་  
ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ།

ཡོད་བཞིན་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པས་ལོག་ལྟར་འགྱུར་  
ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་ཁས་སྒྲུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། རྟོག་པ་ཁས་མི་སྒྲུང་

བར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུང་འདས་བྱེད་པོ་ལས་གྲུང་མེད། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ལས་བསྐྱེད་པའི། །འབྲས་བུ་སྒྲུག་དང་མི་སྒྲུག་  
མེད། །གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་ན། དེའི་ཆོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་བཞིན་

པའི་ཕྱིར་སྐྱར་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་འདི་ལྟར་སྒྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་ལ། དེ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་།  
ལས་དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་ལ་མི་སྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་

@320B འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གྱུར་ན། སྒྲོན་འདི་དག་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རྟོག་པ་ཙམ་  
དུ་མི་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུག་པའམ་མི་སྒྲུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དག་ག་

དང་མི་དག་ག་དག་གི་ལས་ཀྱིས་སྒྲུག་པ་དང་མི་སྒྲུག་པ་དག་གྲང་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གནས་སོ། །གང་ཡང་འདི་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་  
ནི་མེད་ལ་གང་རུང་ཟད་རྟོག་པ་ཙམ་ཡོད་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་སྟོན་པའི་འདུས་བྱས་སྟེ་བོའི་

རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཉིན་པོའི་དངོས་པོར་འཇུག་པ་པན་ཚུན་དུ་འགལ་བས། བརྗོད་པའི་ཆོག་གྲང་ཆོས་ཉིད་  
དང་མི་འགལ་བར་གནས་སོ། །འདི་ལྟར་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་མེད་དོ་ཞེས་

བྱ་བའི་ཚིག་དང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉི་གར་བརྗོད་པ་ཡང་གཉི་ག་དང་འགལ་ལོ། །ཚིག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་  
ལས་སྟོང་པ་ཉིད་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཕྱིར། ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་

བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཡོད་ཅེས་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་ཡོད། །མེད་དང་ཡོད་ཅེས་དེ་ཡང་ཡོད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིས། །གསུངས་པ་རྟོགས་པར་སྒྲ་མ་ཡིན། །དེ་ལ་  
གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་པས་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིག་རྟེན་པས་ཡང་

དག་པར་མཐོང་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡོད་པ་ཡང་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རྟོག་པ་ཙམ་སྟེ། དྷི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས་ལོག་པར་  
ལྟ་བས། གང་ཞིག་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟར་བ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པས་སྟིག་པ་ཆེན་པོ་

དང་ལྟན་པར་གྱུར་པས། དེ་དག་མེད་པར་ལྟ་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་ལས་ཡོད་དོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། གང་ཞིག་དེ་གང་ཅི་ཡང་  
རུང་བ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་པའི་སྟེ་བོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་དྷི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལ་

@321A ༄། ་མེགས་པར་ཡོད་པ་དེ་ཐུགས་ལ་བཞག་པའོ། ་གང་ཡང་ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་འདི་དག་བདེན་ནོཞེས་མངོན་བར་ཞིན་ལ། མངོན་བར་ཞིན་པ་དེས་དེ་དག་འཁོར་བ་  
ལས་མི་གྲོལ་བས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་

གསུངས་པ། གང་ལ་ལས་མེད་ཅིང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ་གཉི་ག་ཡང་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་  
པ་དང་མེད་པ་གཉི་གའོཞེས་སོ། ་དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་སྟོས་པའི་རིགས་པས་བདེན་

པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིས། ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་སྤྲོ་མ་ཡིན། ་འདིར་ཆོག་ཁ་ཅིག་ནི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་ལ།  
འགའ་ཞིག་དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་གོ། ་རེ་

ཞིག་གང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་དེ་ནི་ངས་པའི་དོན་ཏེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་  
པའོ། ་དེ་ཡང་ཇི་སྐད་ཏུ་སྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་དབྱེད་པ་ན་དེ་

བཞིན་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་དེ་ནི་དྲི་བའི་དོན་ཏེ་དགོངས་པ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཡོད་དོ་ཚོར་བ་ཡོད་  
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་འདི་དག་ཀྱང་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཐུགས་ལ་བཞག

ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་ངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཐོས་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པའམ་སོ་སོ་ཡི། །དངོས་ལ་རྣམས་ཀྱན་ཡོང་མིན་  
པའི། །རང་བཞིན་གང་ཞིག་དེས་ན་སྟོང་། །ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་མི་སྟོ་ལ། །མེད་པ་མེད་

ཕྱིར་མི་སྟོ་ཞིང་། །ཚོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །སྟོ་བ་མེད་པས་གནས་འགག་མེད། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། དག་སྟོང་དག་འདི་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་  
གཅིག་པུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞི་བའི་ཚོས་ཅན་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་

@321B ཅད་ནི་བརྟན་ཞིང་སྟོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏེ། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་ལྟ་བུ། ཚོར་བ་ནི་རྩའི་རྩ་བར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་  
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་མི་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་

བཞིན་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་བཞིན་དུ་འདི་དག་ནི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་  
དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་

གཉིས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་འདི་དག་འདིར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་ཆོག་འདི་དག་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དགོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་ཉིད་  
གྱི་ཆོག་འདི་དག་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་གིན་ཏུ་དོན་མ་ཡིན་པ་སྟེ།

བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། མེད་པས་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ཐེར་བྱག་པ་དང་རྒྱན་ཆད་པའི་མཐའོ། །ཡང་ན་དྲང་དོན་ནི་དེའི་ཆོ་ཇི་སྐྱད་སྟོས་པའི་དོན་དང་མི་ལྡན་པས་འདི་ནི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་  
པའི་ཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཐུགས་ལ་

བཞག་ནས་གསུངས་པས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རེ་ཞིག་འདི་ཙམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའོ། །གང་ཡང་དོན་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདིར་ལེགས་པར་མི་  
ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་སྐྱད་སྟོས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་དང་ལྡན་

པས་མངོན་པར་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པར་རུང་ངོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རེ་ཞིག་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་  
གཟུགས་ལ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲེ་བོ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་རགས་པ་དང་ཉི་བར་དམིགས་བཞིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་སུ་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ། གང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་དག་གཟུགས་  
ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་

@322A ལྟ། །གཟུགས་བསྟན་དུ་ཡོད་ལ། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོང་དག་རིག་བྱ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཅན་  
བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་

བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཅན་དུ་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ཉི་བར་མ་བསྟན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་  
དང་། ལུང་ལས་གྲགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཡོད་དོ་གཟུགས་ཡོད་པར་གྱུར་

ན་དེ་ལ་འཇོན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པོ་ཞིན། སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཉིད་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་  
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།

ཇི་ལྟར་མེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཉིད་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ལ། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་མེད་པས་གཟུགས་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་དང་ཉི་བ་འདི་དག་མངོན་སུམ་དུ་  
དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་

སེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་དགག་པའི་དོན་དུ་སྤྲུལ་ཡང་བརྟག་པ་ཙམ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གཟུགས། །འབྱུང་ལས་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་  
མིན། །རང་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་ལས་ཀྱང་། །འབྱུང་མིན་དེ་ཕྱིར་མེད་

མིན་ནམ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། གང་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཉི་བར་བསྐྱན་པས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཡོད་དོ་ཞིན། སྤྲུལ་པ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཟུགས་  
རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་གསལ་བར་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱན་པ་མ་

ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་གང་ལས་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་འཇུག་བཞིན་པ་ཉི་ལེ་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲ་ལུ་ལས་སྤྲ་ལུ་དང་། གྲོ་ལས་གྲོ་དང་། བ་ལང་ལས་བ་  
ལང་དང་། བ་མེན་ལས་བ་མེན་མོ་ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱང་།

@322B འབྲུང་བ་ལས་ཀྱང་གྲུར་པས་ན་འབྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ་རག་ན། གཟུགས་ཀྱང་འབྲུང་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོའི་  
ཕྱིར་དང་། འབྲུང་བ་རྣམས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ནི་མིག་གི་

དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ནས་གཟུགས་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། གཟུགས་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་  
གསུངས་པའོ་ཞེས་མཚོན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་བདེན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་

པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུང་ནི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་འབྲུང་བའི་རང་  
བཞིན་གཟུགས། །འབྲུང་ལས་གཟུགས་ནི་འབྲུང་བ་མིན། །འབྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་

པ་འདི་ནི་རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་དུ་འོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོག་ལ། ལྷུ་འི་རང་བཞིན་བ་ཡང་ཞེས་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་  
ནི་འབྱུང་བ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་

ལྟར་གྱུར་ན་རྒྱ་དང་མི་འབྲ་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་གོ་སྟོན་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་  
ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་དངོས་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་

ན། སྐྱེས་པ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་རང་དངོས་ལས་འབྱུང་མིན། །ཞེས་གནས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་མེད་པ་སྟེ། རང་གི་དངོས་ལས་གཞན་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་སོ། །རང་བཞིན་ནི་  
རང་བཞིན་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་གཞན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དེ་ཡང་མེད་

པས་རང་བཞིན་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་མེད་དོ། ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་  
གཅིག་ཕུ་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་

@323A ཨྲ། །དང་པའི་བདག་ཉིད་བཞི་བརྟེན་པར་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་བའམ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་གི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོར་རྟོག་ན་ཡང་  
འབྱུང་བ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གྲང་དེ་ལྟར་མེད་དོ་

ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གཅིག་ལ་བཞི་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །བཞི་གང་གཅིག་རུ་མ་ཡིན་པས། །གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི། །རྒྱུ་བྱས་ནས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །གལ་ཏེ་  
འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་བཞིན་པ་ལ་གཟུགས་བརྟེན་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་

གཟུགས་གཅིག་གྲང་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བརྟེན་པ་ནི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུ་བྱས་ནས་གྲུབ་པར་ཅི་  
ལྟར་ཡོད། ཡང་ན་རྟེན་ཐ་དད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་མ་ཡིན་ན། དེ་

ལྟར་ན་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བརྟེན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱོས་ཤིག། །དེ་དག་གྲང་མི་སྲིད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གར་གྱི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་མི་བདེན་པ་རྣམས་ངེས་པར་འདི་དག་གི་  
ཡོད་པ་ཉིད་ཉམས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུ་བྱས་ནས་

གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད། འདིར་སྤྲུལ་པ། གཞུགས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འཛིན་བཞིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་སྡོན་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པས་འཛིན་ལ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྡོན་པོ་  
མེད་ན་དེའི་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་ལ། འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་གཞུགས་

ཡོད་དོ་ཞེས། སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་དེའི་འཛིན་པ་ཡོད་ན་གཞུགས་ཡོད་ལ། འདི་ལ་འཛིན་པ་མི་སྤྲིད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པས། གཞུགས་ནི་ཇི་ལྟར་ཞེས་པ་འདིར་འབྲེལ་  
ཏོ། །འདི་དག་གི་ཤིན་ཏུ་མི་འཛིན་པ་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་

སྤྲུལ་པ། གཞུགས་ལ་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྟགས་ཅི་ལས་ཤེས། གལ་ཏེ་གཞུགས་འཛིན་པར་མི་འབྱུང་ན་འདི་ནི་གཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྒོ་མི་འབྱུང་ལ། འདིའི་སྒོ་ཡང་ཡོད་པས་ཤེས་  
བྱ་སྟེ། རྟགས་དེས་ན་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲུལ་པ།

@323B རྟགས་ལས་ཤེས་དེའི་རྟགས་ཀྱང་མེད་དེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་གཞུགས་ཡོད་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྒོ་འཐད་ཀྱི་མེད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་  
འདི་དག་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོ་ཡོད་པའི་གཞུགས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱིས་སྒོ་སྤྲེད་པར་བྱེད་

ན་གཟུགས་ཡོད་པར་རུང་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ། ཡོད་ན་ཡང་རྟགས་དེ་མེད་ན་མི་འཐད་པས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་མི་  
འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ལས་ཤེ་ན། རྟགས་དེ་ཡང་མེད་དེ། རྟུང་དང་

རྟུན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་འང་རྟགས་དེ་མེད་མི་རིགས། །ཞེས་པ་འདིས། ས་རོལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་མེལ་རྟོ། །འདིར་སྒྲས་པ། གང་འདི་སྐྱད་  
དུ་ཤིན་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གཟུགས་

འཛིན་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་རོ། །འདིར་སྒྲས་པ། སྐྱར་ཡང་ཅིས་གཟུགས་འཛིན་ན་སྒོས་སོ། །སྒྲས་པ། སྒོས་གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བས་སོ། །སྒྲས་པ། འདི་དག་  
མི་འཐད་དེ་རྟུ་མཚན་ཅིས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒོ་དེས་

གཟུགས་འཛིན་ན། །རང་གི་རང་བཞིན་ལ་འཛིན་འགྱུར། །རྟུན་ལས་སྐྱེས་པས་ཡོད་མིན་ལ། །ཡང་དག་གཟུགས་མེད་ཇི་ལྟར་འཛིན། །འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཛིན་ན་སྟེན་  
དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མེའི་བྱོ་བ་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་དང་

ལྷན་པ་ལས་པ་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཉེ་བར་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །ཕུ་ལྷ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་སྒྲོ་ནི་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་འཛིན་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རེ་  
ཞིག་ཉེ་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་

ཉིད་ལ་འཕྱག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དག་གཅིག་ཉིད་དུ་བལ་བ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པར་དམིགས་པ་པོ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་འདི་ལྟར་སྒྲོ་རང་གི་  
བདག་ཉིད་ལ་འཛིན་པར་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཆོ། འདིར་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འཛིན་

@324A ༄༄༅། །པར་བྱེད། རིགས་པས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱང་མི་འཛིན་ཏེ། བོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བུ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་སྒྲོ་ནི་རྟེན་ཅིང་  
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར། དེས་ན་གཟུགས་འཛིན་པ་མེད་དོ། ། །འདི་ལྟར་ཡང་འཛིན་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར། ཇི་  
སྐད་སྒྲོས་པ་གཟུགས་སྒྲེས་སྒྲོས། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འཛིན།

འདས་དང་མ་འོངས་པ་གཟུགས་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཇི་སྐད་སྟོས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ལ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་གཟུགས་ལ་སྟོས་པ་ཞེས་བཅོད། འདིར་མིག་གི་  
ཡུལ་ནི་ཇི་སྐད་སྟོས་པའི་གཟུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྟོ་ཡང་མིག་གི་

སྟོས་འཛིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལོ། །སྟོས་པའི་སྐྱ་ནི་འདིར་ད་ལྟར་བའི་ཚོད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །འདིར་གལ་ཏེ་སྟོ་ཡིས་གཟུགས་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་ན། དེས་ད་ལྟར་བའི་གཟུགས་ལ་འཛིན་ནམ།  
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ལོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཇི་སྐད་སྟོས་པའི་

ནམ་པས་ནི། ད་ལྟར་བའི་གཟུགས་ད་ལྟར་བའི་སྟོས་མི་འཛིན་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྱིར་སྟོས་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་པར་འཇིག་པའི་སྟོ་ནི་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་གནས་པ་མེད་ན། གང་  
ལས་འདིས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་སྲིད་བར་འགྱུར། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་སྟོས་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་འགྱུར། གཟུགས་ཀྱང་སྟོས་མ་ཐག་ཏུ་ནམ་པར་འཇིག་པས་སྐད་  
ཅིག་ཅམ་ཡང་གནས་པ་མེད་ན། གང་ལས་འཛིན་པར་བྱེད། དེ་ནི་འདི་ལྟར་

སྐད་ཅིག་མའི་སྒོ་ལ་ཇི་སྐད་སྒྲོས་པའི་གཟུགས་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་མི་འཛིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། སྐད་ཅིག་མའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བའི་གཟུགས་མི་འཛིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་  
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། གང་

@324B གི་ཆོ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྱིར་འཛིན་པར་མི་རྟུས་ན། དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྒྲོས་འཛིན་པར་རྟུས།  
དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པ་དེས་ན་ཡང་གཟུགས་མེད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་

པ། གང་ཆོ་ནམ་ཡང་ཁ་དོག་དང་། །དབྱིབས་དག་ཐ་དད་ཉིད་མེད་པས། །དེ་དག་ཐ་དད་འཛིན་ཡོད་མིན། །གཅིག་ཏུ་འང་མ་ཡིན་གྲགས་པའི་གཟུགས། །གལ་ཏེ་མིག་གི་ཡུལ་གཟུགས་  
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་པར་འགྱུར་གང་ན། ཡོད་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ལ། དེ་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་མི་འཛིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ། འདིར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་  
སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་འདི་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་

པས་སམ། ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འོ། །རེ་ཞིག་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དག་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ལ། འདི་དག་གྲང་ཁ་དོག་ལས་ཐ་དད་  
པའི་དབྱིབས་འཛིན་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱམ་པ་ལས་སྐྱམ་བྱ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་

དུ་དབྱིབས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁ་དོག་འཛིན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གདོན་མི་བླ་བར་དབྱིབས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དེའི་ཁ་དོག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། གང་ཡང་འདིའི་གནས་ལུགས་ལ་དེའི་  
དབྱིབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབྱིབས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁ་དོག་ལོགས་སུ་གྲུབ་པར་མི་སྲིད་དོ་

ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདི་ལྟར་ཐ་དད་པ་ཉིད་ན། གང་གི་ཆོ་ཁ་དོག་ནམ་ཡང་དབྱིབས་ལ་མི་སྲིད་ལ། དེས་ན་དེ་དག་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་སྟོམ་དུ་སེམས་ན། གལ་  
ཏེ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དག་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་

ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་འབྲེན་མའི་དངོས་པོར་དེ་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱུ་པ། སོ་སོ་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པ་དག་འབྲེན་མའི་དངོས་པོར་མེད་པས་འདི་དག་གཅིག་ཏུ་ག་ལ་  
ཞིག་ །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལས་

@325A ༄། །གཞན་དུ་གཟུགས་མི་དམིགས་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཡང་པ་རོལ་པོས་གཟུགས་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་འཛིན་ནོ་ཞེས་  
བསྐྱབས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་དོ། །ཡང་ན་

གལ་ཏེ་ཡང་འཛིན་པ་མེད་པས་གཟུགས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མིག་གི་སྒོ་རེ་ཞིག་ཡོད་དེ་དེ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ན་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་  
གཟུགས་ཀྱང་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ཡོད་ན་

གཟུགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མིག་སྒོ་མིག་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གཟུགས་ལ་ཡོད་མིན་པར་ན་མེད། །གཟུགས་དང་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་  
སྟེ། །ལེགས་སོ་ལོག་པར་ཡོངས་བརྟགས་པ། །འདིར་མིག་གི་སྒོ་མིག་

དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་མིག་གི་སྒོ་འདི་མིག་ལ་ཡོད་དམ། དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་  
པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་མིག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མིག་ལ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

གཟུགས་ལ་ཡང་མེད་ལ། མིག་དང་གཟུགས་དེ་དག་གི་བར་དུ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཡུལ་ན་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་དེའི་ཆོ་མིག་གི་སྒོ་མིག་ལ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་ཡང་མ་  
ཡིན། བར་ན་ཡང་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པ་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་རུང་སྟེ། འདི་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་མིག་ལ་མེད་ཅིང་གཟུགས་དང་བར་ན་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མིག་དང་  
གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ཡོད་པས། དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་སྒོ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།

སྒྲས་པ། གང་གང་ན་མི་གནས་པ་ཇི་ལྟར་དེ་ལས་སྒྲུབ། ཡང་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི་མེད་ལ། མིང་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་སྒོ་  
སྒྲུབ་ཞེས་སྒྲུབ་ན་ཡང་། དེས་ན་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་མི་སྒྲུབ་ཏེ། སྒྲུབ་རིགས་པ་དང་མི་ལྟན་

@325B པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུ། །ལེགས་སོ་ལོག་པར་ཡོངས་བརྟགས་པ། །ཞེས་པ་ལ། གང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོར་སྒྲུབ་  
བ་དེའི་བདག་ཉིད་ལ་བརྟགས་ན་མི་སྲིད་པས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། རྣམ་ཤེས་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུ་ཡང་། །ཉི་མའི་

གཉིན་གྱིས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་བུའོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིག་གི་སྒོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མི་བཟུང་བས་གཟུགས་མེད་དོ། །འདིར་སྒྲས་པ། གཟུགས་འཛིན་པ་ཉིད་དེ།  
དེ་ལ་འཛིན་པ་པོ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་བཙམ་ལྟན་འདས་

གྱིས་གསུངས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བས་ཡིད་བདེ་བའི་གནས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་མིག་རང་གི་བདག་ཉིད་མཐོང་ན་གཟུགས་འཛིན་  
པར་འགྱུར་ལ། མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མིག་གིས་བདག་

མཐོང་མིན། །དེས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་བདག་མེད། །དེ་བཞིན་སྒྲི་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས། །གལ་ཏེ་མིག་གིས་བདག་ཉིད་མི་མཐོང་ལ། དེའི་ཆོ་  
རང་གི་བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བས་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་

གཟུགས་ཀྱང་མི་མཐོང་ལ། དེ་ནི་བོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་པས་མིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་དེ། །དེ་ཕྱིར་མིག་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་མིག་གིས་གཟུགས་མི་  
མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་དོ། །མིག་མེད་ན་མིག་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་གི་

སྒོ་མེད་པས་གཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལྟར། དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་  
ནམས་ནི། སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མིག་དང་གཟུགས་བཞིན་ཏུ་རང་

བཞིན་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མིག་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། འདིར་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་  
རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཇི་སྟིད་ཡིད་ཀྱི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་

@326A ༄། །བར་དུ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་ནམ་གསུམ་འདུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཚོར་བའི་རྒྱ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ལ། དེ་  
ལ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རེག་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོའི་དངོས་པོར་ནམ་པར་གནས་པས་རེག་

པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ། མིག་གི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཇི་སྟིད་ཡིད་ཀྱི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་རེག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མིག་མེད་ན་དེའི་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉི་བར་མི་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་  
བར་བསྟན་པས་དེའི་ཕྱིར་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཉི་བར་བསྟན་པས་ན་མིག་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་

ན། སྒྲུལ་པ། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་ན་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བར་འབྱུང་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ། གང་ཆོ་གཅིག་དང་  
རེག་ལྡན་གཅིག་ དེ་ཆོ་ཅིག་ཤོས་སྟོང་པ་ཉིད། །སྟོང་པ་འང་མི་

སྟོང་མི་བཏེན་ལ། །མི་སྟོང་པ་ཡང་སྟོང་པ་མིན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱད་གཅིག་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྒྱད་ཉིད་ལ་ཉི་བར་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་  
པར་ཤེས་པ་ལ་ཉི་བ་ན། མིག་གཅིག་ཉིད་རེག་པ་དང་ལྡན་ཅིག་གྱུར་པར་

འབྱུང་བས་རེག་ལྡན་གཅིག་སྟེ། རེག་དང་འབྲེལ་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་གི་ཆོ་གཅིག་རེག་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་པ་ན་དེའི་ཆོ་ཅིག་ཤོས་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་  
སྟོང་པ་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་

འདི་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་གནས་སྐབས་ནས་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་པའི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་  
དག་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་རེག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲུལ་པ། སྟོང་པ་འམ་མི་སྟོང་མི་བརྟེན་ལ། །གང་ལས་གང་གི་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གང་སྒྲ་བའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ནམ་ཡང་སྒྲ་བའི་  
རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ལ་སོགས་པ་

@326B ཡང་ནམ་ཡང་རིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་མི་འབྱུང་ལ། མིག་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཅན་དུ་འབྱུང་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མི་སྟོང་པ་ཡང་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་མི་སྟོང་པའི་རང་  
བཞིན་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མི་བརྟེན་ལ། ད་ལྟར་བ་མེདྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་མི་བརྟེན་

ནོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཡང་མི་སྟོང་པ་མི་བརྟེན་ལ། མི་སྟོང་པ་ཡང་སྟོང་པ་མིན། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་རིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་ནི་རིག་གི་  
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་པའམ། གང་ཞིག་རིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་

བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་དོ། །འདིར་སྒྲུལ་པ། གལ་ཏེ་རིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རི་ཞིག་རིག་པ་ཡོད་དེ།  
གསུམ་འདུས་པའི་མཚན་ཉིད་པས། དེ་ཡོད་ན་རིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེན། སྒྲུལ་པ། གལ་ཏེ་རེག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གསུངས་པ། རོ་བོ་མི་གནས་ཡོད་མིན་  
པས། །གསུམ་འདུས་པ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་རེག་མེད་པས། །དེ་

ཆོ་ཆོར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་ཕན་ཚུན་འདུས་པ་འབྱུང་གིད་ལ། མི་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་  
རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་རོ་བོ་ལ།

མི་གནས་པའི་རོ་བོའི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་འདུ་བའི་དུས་གྱི་བར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཤད་པ་ག་ལ་ཞིག །ཅིས་བསྐྱབས་པས། རོ་བོས་མི་གནས་པའི་རོ་བོ་ལ་  
གསུམ་འདུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་འདུ་བ་མེད་

པས། དེའི་བདག་ཉིད་གྱི་རེག་པ་མེད་དེ། གསུམ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རེག་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །འདིར་སྒྲུལ་པ། རེག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཆོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་  
རོ། །འདིར་རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོར་བ་ཉི་བར་དམིགས་ལ། དེ་ཡོད་པས་དེའི་

@327A ༄། །རྒྱ་རིག་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོལ་ན། སྣམ་པ། གལ་ཏེ་ཚོར་བ་ཉིད་ཡོད་ན་རིག་པ་ཡོད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོལེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དེ་ཚོ་ཚོར་བ་ཡོད་མ་  
ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། གལ་ཏེ་རིག་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཚོར་བ་པའི་རྒྱ་ཅན་ཚོར་བ་ཡོད་

ལ། གང་གི་ཚོར་བ་པ་ཉིད་མེད་ན་དེའི་ཚོར་བ་པའི་ཚོར་བ་གལས་འབྱུང་། ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རིག་པ་མེད་དོལེས་གྲུབ་པོ། །འདིར་སྣམ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་ཁྱོད་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་  
མིག་དང་གཟུགས་བདག་མེད། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས། །ཤེས་པས་སྐྱེ་

མཆེད་དགག་པ་དེ་ལྟར་སྣམ་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲག་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ལ། དེ་ཡོད་པས་དེའི་རྟེན་དང་དམིགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོལ་ན།  
སྣམ་པ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོད་ན་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་

ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོལེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ནང་དང་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད། །སྤྲིག་རྒྱ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་  
སྟོང་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དེ་ནི་ནང་དང་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་

ནས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ངེས་  
པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མེད་དེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ། སྤྲིག་རྒྱ་རྒྱ་མ་ལུ་བྱུང་སྟོང་། །ཞེས་པ་ལ། རྒྱ་མ་དང་  
སྤྲིག་རྒྱ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཇིག

རྟེན་པས་ཉི་བར་དམིགས་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་གྲང་འདིའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འདིར་སྤྲས་པ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་  
ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་

@327B པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། རྣམ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས། །འབྱུང་བ་ཤེས་བྱ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་མེད། །འདིར་འདིའི་རྣམ་པར་  
ཤེས་པ་དམིགས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོས་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་ལ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་གྱུར་ན་དམིགས་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ག་ལ་  
འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པས་རྣམ་ཤེས་ནི། །སྒྲིག་གྱུ་

སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་། །ཞེས་གནས་སོ། །འདིར་སྒྲས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་པས་རྣམ་པར་  
ཤེས་པ་པོ་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་བྱེད་པ་པོར་

གྱུར་པའོ། །དེ་གང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་དེ་ནི་འདིའི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་དེ་ནི་འདིའི་ལས་སོ། །བྱེད་པ་དང་ལས་མེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་རིགས་པ་  
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་

པ་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲས་པ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། གང་ཇི་སྟིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་མེད་པས་ལས་དང་བྱེད་  
པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་འགའ་ཡང་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་བསྒྲུབ་

པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ཤེས་པ་པོ་ཉིད་མེད། །ཅེས་པས། ཤེས་པ་པོ་མེད་པས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །འདིར་སྒྲས་པ། ཕྱི་རོལ་དང་  
ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དག་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་མི་རྟག་པར་ཉི་བར་

བསྟན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ན་ཡང་ནད་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མེད་ན། དེའི་ཆོ་ཅི་གལ་ཏེ་ཐམས་  
ཅད་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ། དེའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་བསྟན་པས་

@328A ༄༄༅། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པོ་ཞི་ན། སྒྲས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །མི་རྟག་མེད་ལ་ཡང་ན་རྟག་ །དངོས་པོ་ཡོད་ན་  
རྟག་པ་དང་། །མི་རྟག་པར་འགྱུར་དེ་གལ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

གང་འདི་སྐད་དུ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་  
གཟིགས་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་པས་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི་རང་བཞིན་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་འོ། །དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་མི་རྟག་པ་ཅུང་ཟད་  
ཀྱང་མེད་དོ། །ཡང་རྟག་པ་འོ། །འདི་དག་གཉི་ག་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པོ་

ཞེས་དགོངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲུང་ཡང་འདི་དག་གཉི་ག་མ་གྲུབ་ཅི་ན། སྤྲུང་པ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོར་ཡོད་ན་རྟག་པ་འམ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་དེ་ག་ལ་ཞིག་གོ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་  
སྟོས་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ག་ལ་

ཞིག་པ་འོ། །དངོས་པོ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དམ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ག་ལ་ཞིག་ །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་སྤིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་  
བྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་འདི་དག་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གསལ་བར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚིག་འདི་དག་གིས་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ལོག་པར་  
རྟོག་པ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་པ་དང་མི་སྤྱག་པ་དག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་

ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པས་འབྱུང་མི་སྲིད་ལ། དེ་མེད་པས་སྐྱུག་པ་དང་མི་སྐྱུག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གྱང་མི་  
རིགས་སོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། སྐྱུག་དང་མི་སྐྱུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །

@328B རྒྱུན་སྐྱེས་ཆགས་སྤང་གཏི་མུག་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ངོ་བོས་འདོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལ་སྐྱུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་མི་  
སྐྱུག་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱང་རྟག་པ་བདག་མེད་པ་གཙང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱུག་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་འབྱུང་། མི་སྐྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་འབྱུང་ངོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པར་  
རམ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པར་འབྱུར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དངོས་  
པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་

པ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་ཡང་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པས་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་ཤིང་། །དེ་ལ་ཞེ་སྤང་དེ་ལ་སྤོངས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་  
པར་རྟོག་པས་བསྐྱེད། །རྣམ་རྟོག་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་མེད། །འདིར་སྤྱག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གང་གི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཁོ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཞོན་ཤ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་འདོད་ཆགས་  
ཅན་འགའ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་བརྗོད་ལ། དེ་

ཉིད་ལ་ཞེ་སྤང་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་མི་སྤྱག་པར་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྒྱུང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ལ། རྒྱུང་མ་དག་ཞེ་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་ཁོ་ན་ལ་ཁྱོ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུང་མ་  
དག་ཞེ་སྤང་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་ལ་

འགའ་ཞིག་སྤོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་དུ་འགལ་བའི་དོན་དེ་དག་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་མི་སྲིད་ལ། རྣམ་པར་  
རྟོག་པས་དེའི་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་རུང་ངོ། །ཡང་ན་འདི་སྤྱུལ་དུ་སེམས་ན། གལ་ཏེ་

@329A ཨྲ། །ཡང་དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རེ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེས་ན་དེ་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་  
སོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རེ་ཞིན། སྐྱེས་པ། རྣམ་རྟོག་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་

པའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མི་སྲིད་པ་དང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་  
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གྲུབ་བོ། །།འདི་ལྟར་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་དུ་མེད་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། རྟོག་བྱ་མེད་ན་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་མེད་རྣམ་རྟོག་ག་ལ་ཞིག་ །དེ་ཕྱིར་རྟོག་བྱ་རྒྱུ་སྐྱེ་ཕྱིར། །སྟོང་ཡིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་  
བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ན་དེ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་ལ། དེ་ཡང་

དངོས་པོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། དེས་ན་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་བྱ་མེད་ན་རྣམ་རྟོག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཡིན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་  
རྟོག་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་སྟོང་པའོ། །དེ་ལས་དངོས་པོ་གང་ཡང་རྩང་བའི་རང་

བཞིན་མི་དམིགས་པས། རྣམ་པར་རྟོག་བྱ་དང་རྟོག་པ་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལས་བྱུང་བའི་མ་  
རིག་མེད། དེ་མེད་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ནི། །སྲིད་མིན་དེ་བཞིན་ལྷག་མ་རྣམས། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཐོང་བ་དེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ངེས་པར་སྟོང་ལ། དེ་སྤངས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་སྟོང་  
རོ། །མ་རིག་པ་སྤངས་པས་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལྡོག་ལ་ད་འགགས་

པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱི་རྣམས་པ་དང་ཤི་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་གོ། །སྤྱར་ཡང་ཇི་ལྟར་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་འགག་ཅིན། བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་  
པ། གང་ལ་གང་རྟོན་སྐྱེ་བའི་དངོས། །དེ་དེ་མེད་པས་དེ་མི་སྐྱེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་

@329B འདུས་མ་བྱས། །འདུས་བྱས་ཞི་བས་ཟུང་ན་འདས། །གང་ཞིག་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཅས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་སྐྱེ། འདུ་བྱེད་ཅས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་  
དེའི་རྒྱ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་

མེད་ན་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤིད་པ་མ་ཡིན་མོ། །གང་གི་ཆོ་འདི་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་མེད་ན་དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་ལ། དངོས་པོ་མེད་ན་དེ་ཡང་ལོག་པའི་རང་བཞིན་  
དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མེད་

ན་ཡང་། དངོས་པོའི་རྩལ་གྱིས་འདུས་བྱས་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་དང་དངོས་མེད་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ཞི་བའོ། །ཞི་  
བ་ནི་མི་འཇུག་པ་ལ། དེ་ཉིད་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། །སྤྱར་ཡང་

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་སྤྱོད་པ་འཇུག་པར་ཐལ་བས་སོ། །འདིར་སྤྱས་པ། གང་སྟོས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་  
ལས་བྱང་བའི་མ་རིག་པ་མི་འབྱུང་དོ་ཞེས་པས། སྤྱར་ཡང་ཅི་མ་རིག་པའི་

མཚན་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་གང་ལས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ན་མི་འབྱུང་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དང་དམིགས་པ་དག་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་གསུངས་པ། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྤྱིས་དངོས་པོ་  
ནམས། །དངོས་པོར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་གང་། །སྟོན་པས་མ་རིག་པར་གསུངས་ལ། །

དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཇུག། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་བ་ལ། དེ་དག་ལ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་མ་རིག་པར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་  
གསུངས་ལ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་གནས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར། མ་རྟོགས་པ་ལས་མ་རིག་པ་ཞེས་བཅོལ་དོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ངོ་  
བོའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལ། མ་རིག་པ་དེ་ལས་འདུ་བྱེད་ལ་

@330A ༄༄༅། །སོགས་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཇུག་གོ། །ཡང་འདིའི་མ་རིག་པ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲོག་པར་བྱ་ཞེས། གསུངས་པ།  
དངོས་པོ་སྒྲོང་པར་ཡང་དག་པར། །ཤེས་ན་སྒྲོངས་པ་མི་

འཇུག་ལ། །མ་རིག་ལེགས་པར་འགགས་པ་ཡིས། །དེ་ནས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག། །གང་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཐོང་བ་  
དེ་ནས་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་མི་འདོགས་ལ། །གང་གི་ཆོ་

རང་བཞིན་དུ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཆོ་འདིའི་མ་རིག་པ་སྟོང་ལ། མ་རིག་པ་སྤངས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་སྦྱིེ་ལ། ཇི་སྟིན་དུ་སྦྱིབ་མེད་པས་གས་པ་དང་འཆི་བ་མི་འབྱུང་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལས་  
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞི་བས་སྤྱང་ན་ལས་

འདས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱར་ཡང་ཐར་པ་འདོད་པས་མ་རིག་པ་སྟོང་བར་འདོད་པ་མ་རིག་པ་སྟོང་བར་འདོད་པས་དངོས་པོ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། སྤྱས་པ། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་  
ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ལ། དེ་ཡང་མ་སྦྱིས་པའོ། །དེས་ན་ཐར་པ་འདོད་པས་འདི་དག་ལ་དངོས་པོར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །འདིར་སྤྱས་པ། འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་མི་རྣམས་ཏེ།  
མིག་མ་ཉམས་ཤིང་མིག་བྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱང་བ་

དང་བཅས་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བར་མི་འཛིན་པར་མི་རྣམས་སོ། །སྤྱས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་  
དབང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་

རིག་པས་ཉི་བར་དབྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་དེ་ཉིད་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་མི་བདེན་པའི་སྐྱ་དང་སྤྱང་  
བྱ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་སྤང་ལ། དེ་དག་ཀྱང་རིགས་པ་དང་

@330B བཅས་པའི་སྒོའི་མངོན་སུམ་དུ་མེད་ལ། དེ་ནི་སྒོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་དེ་དག་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྒོས་ཡང་དག་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་  
མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་དག་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་གི་ལས་ལས་བྱུང་བས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་པར་ཡོད་པས་མངོན་སུམ་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པས་ཉི་བར་  
དཔྱེད་པ་ལ་ཉུགས་པའི་སྒོས་དེ་དག་གི་སྒོས་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྡོག་སྟེ། དེ་ནི་སྟོབས་ཅན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་འཇུག་པའི་སྒོའི་ཕྱིར་དཔའི་ཕྱང་བ་གསུངས་པ། དྲི་ཟའི་གོང་བྱིར་སྐྱ་མ་  
དང་། །སྒྲིག་རྒྱ་དབྱ་བ་རྩ་བར་དང་། །གཟུགས་བརྟན་སྤྱལ་པ་མི་ལམ་དང་། །མགལ་མེ་

དང་མཚུངས་འདུ་བྱེད་ནམས། །ཇི་ལྟར་བྱི་ཟའི་གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏེ། །འདི་དག་ཉིད་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཇི་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་ན་ཡང་། གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་  
སྟོང་པ་གྲོང་བྱིར་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་

ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུང་བ་ལ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་དཔེ་  
གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། དཔེ་མང་པོ་ཉིད་ཉི་

བར་བསྐྱུས་པ་ལ་དོན་མེད་དོ་ཞིན། འདི་དག་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་གོམས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་དག་དཔེ་དུ་མས་འཇིག་རྟེན་པའི་  
སེམས་ལ་ཕེབས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ངས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

རེ་ཞིག་ཕུང་པོ་མི་གཙང་བ། རགས་པ་མངོན་སུམ་སྟོན་ཡུལ་ཏེ། །རྟག་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ཡང་། །གང་ཆོ་སེམས་ནི་མི་གནས་པ། །དེ་ཆོ་ཤིན་དུ་ཕྱ་ཞིང་ཟབ། །དམ་ཆོས་འདི་ནི་གནས་  
མེད་པ། །མངོན་སུམ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་དུ། །སེམས་ལ་བདེ་བླག་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་

@331A ཨོཾ། །སོ། །དེའི་སེམས་ལ་བདེ་གླག་ཏུ་འཕྱག་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མང་པོ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དཔེ་མང་པོ་ཉི་བར་བཀོད་པས་འགའ་ཞིག་འགའ་  
ཞིག་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དཔེ་དེས་དེའི་དོན་བདེ་གླག་ཏུ་

བདག་ཉིད་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས་དེས་ན་དཔེ་མང་པོ་ཉི་བར་བསྟན་བ་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཐ་དད་པས་དཔེ་ཐ་དད་པའོ། །ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པར་འཛིན་པ་ལ། མེད་  
པ་ལ་ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པར་འཛིན་པ་མི་རུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ངི་ཟའི་

གྲོང་བྱིར་དཔེར་བཅོལ་དོ། །གཞན་དབང་དུ་འཛིན་པ་ལ། མེད་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱ་མ་དཔེར་བཅོལ་དོ། །ལྗོག་པར་འཛིན་པ་ལ། མེད་པ་  
ལྗོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲིག་རྒྱ་དཔེར་བཅོལ་དོ། །དེ་ཡང་གྲེ་

བྲག་མེད་པར་ལྗོག་པའོ། །སྤྲིང་པོ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལ། །སྤྲིང་པོ་མེད་པས་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་དབྱ་བ་དཔེར་བཅོལ་དོ། །གཞན་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལ། མེད་པ་ལ་  
གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྩའི་རྩ་བར་

དཔེར་བཅོང་དོ། །ཀུན་ནས་སྤང་བར་འཛིན་པ་ལ། །མིད་པ་ལ་ཀུན་ནས་སྤང་བ་མིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱལ་པ་དཔེར་བཅོང་དོ། །རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པར་འཛིན་པ་ལ། །མིད་པ་ལ་  
རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་མིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲོ་ལམ་དཔེར་

བཅོང་དོ། །འཕྱག་པར་འཛིན་པ་ལ། །མིད་པའི་སྤྱུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཕྱག་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་དཔེར་བཅོང་དོ། དེའི་འཕྱག་པའི་ས་བོན་  
མགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འདས་མ་ཐག

པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བར་གནས་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱབས་ནས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་དེ་  
བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་

@331B ལོག་པར་བཤད་པས། དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ལེགས་པར་ཉན་པ་རྣམས་དོན་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་བསྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། དངོས་ཀྱིན་  
རང་བཞིན་སྟོང་པས་ན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་མཚུངས་མེད་ཀྱིས། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན། །དྲི་ཟེ་གྲོང་བྱེར་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་  
འདི་དག་ནི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། མཚུངས་མེད་

ཀྱིས་ཞེས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་བརྩམས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ཤྲུག་ཐུབ་པ་  
གོ་ཏ་མའོ་ཞེས་སྒྲིན་བརྩད་པ་འདི་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲི་

འདི་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་ལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚུངས་མེད་  
ཅས་བྱའོ། །ལྷག་མ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་དྲི་ཟེ་གྲོང་བྱེར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་

གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་མཚོན་པར་གསུངས་པ། འདི་ཙམ་རེ་ཞིག་དོན་དམ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་དངོས་པོར་རྟོག་པ་ཐམས་  
ཅད་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཅས་པ་ངས་པར་གཟུང་བ་

སྟེ། ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཇི་སྟིད་དུ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་བྱིན་ཅི་ལོག་པས་འབྱུང་པ་སྟེ། འབྱུང་པ་  
ཡང་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་

པས་མ་བསྐྱས་པས་སྟོན་གྱིས་རྣམ་པར་དཔེན་པ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ལས་དབྱུ་མ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ། འདི་ཙམ་རེ་ཞིག་དོན་དམ་  
སྟེ། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས། །སྤྲོ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བཙོམ་ལྡན་འདས།།

@332A ༄༄༅། །སངས་རྒྱས་བདེན་པར་གདགས་པ་མཛད། །ཅེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་ལམ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་གི་རྟོག་ལམ་རྟོགས་པའི་སེམས་འགའ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་ནས་དེ་ནི་བདེན་  
པར་སྒྲུའོ་ཞེས་བརྟེན་ཅིང་། དེ་རིང་རྟོག་ལམ་དུ་མས་མགོ་ལའོ་བྱས་ཤིང་ཕས་སོ་སོར་

བསྐྱབས་པ་བརྟེན། སྟེད་མོས་ཚལ་བཙོངས་ནས་སྟོང་ཕྱག་གཅིག་བྲམ་ཟེལ་བྱིན་པ་དང་། བསྐྱོར་བ་བྱེད་པ་མཐོང་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱིན་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་  
ལྟར་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་དང་དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཐ་སྐད་ཀྱིས་གསུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མི་ལམ་དུ་མཐོང་བའི་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེའི་ངོ་བོ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་  
བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་

མངོན་པར་བརྗོད་ཀྱིས་ངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་  
བཙུང་ལྷན་འདས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོས་པ་ག་ལ་ཞིག་ རི་སྐད་དུ་མདོ་ལས།

ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་རིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ག་པོ་ཟད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། འགགས་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་སྟོས་པས་  
སྟོས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྟོས་པས་སྟོས་པར་

བྱེད་དམ་ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ག་ནི་སྟོས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུ་ག་འགག་པ་ལས་སྟོས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་བཙུང་ལྷན་འདས་  
ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་ན་

དོན་དམ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བོ་ཞེས་གནས་སོ། །དེ་ཉིད་གྲིས་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་བསྟན་མི་ཉམས་ཤིང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་ཆོས་  
བསྟན་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་རིག་པས། །

@332B དེས་ན་ངི་མེད་བརྗོད་པ་འདི་ལ་སྐྱག །དེས་ན་སྐྱག་ཅེས་པ་ལ། དེས་ན་འི་སྐྱ་ནི་ཇི་སྐྱད་དུ་སྒྲོས་པའི་རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་དབྱད་པ་རྣམས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐོག་མར་བལྟ་བར་བྱ་  
སྟེ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེབས་པའི་

ངོར་འཇུག་པས་རིམ་པ་འཆོལ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་འདིའི་དོན་ཀྱང་གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐྱད་དུ་སྒྲོས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བཤད་པར། བརྟན་པ་སྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་གྱིས་  
པའི་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེའི་སྐྱོད་ལུལ། མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་ངི་ཟའི་གྲོང་བྱེར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེའི་

རང་བཞིན་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་འཆིང་བ་དང་གོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེས་ན་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་  
རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་བསྟན་མི་ཉམས་ཤིང་། ཐ་སྐྱད་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཇི་ལྟར་གནས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཟོད་ལ། དེ་ཉིད་བཟོད་བྱ་ལས་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཕྱིར་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་  
ཆོས་བསྟན་མི་ཉམས་ཤིང་ངོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་དངོས་པོ་གང་

ཅུང་ཟད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁས་མ་སྒྲངས་པས། སྟོན་པ་དང་བསྟན་བྱ་དང་སྟོན་པ་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་ཆོས་བསྟན་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་  
པས་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་དམིགས་ནས་ཉེ་བར་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་

ལ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པས་འདི་ནི་བདེན་ཉོ་ཞེས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ངེས་པར་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་  
ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་གྲུབ་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཉམས་ལ། གྲོལ་བ་ཡང་བདེ་སྒྲག་ཁོ་ནར་སྦྱར་དུ་སྦྱིབ་པར་འགྱུར་  
རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་

@333A ༄། །རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཕྱལ་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལོག་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅི་

སྒྲུབ་ཡང་འདིར་བཅོད་པ་ལ་དེ་སྐྱབ་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན། སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་བཅོད་པ་ནི་སྒྲུབ་བར་རིགས་ལ། བཅོད་པ་འདི་ནི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་བཅོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་ན། རང་

བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་སྒྲུབ་སྒྲུངས་ནས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྒྲུབ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་སྒྲས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཇི་སྐྱད་སྒྲོས་པའི་

བཅོད་པ་སྒྲུངས་ནས་གནས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དངོས་པོའི་ལྟ་བུ་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉི་མའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གསལ་བར་སྒྲུང་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་མི་རིགས་སོ། །བདེན་ཏེ་གལ་ཏེ་

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོད་ན་རིགས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ལྟོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པས་ཇི་ལྟ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་མ་རྟོགས་པས་  
གདོན་མི་བཟ་བར་འཇིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལ་སྐྱག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་རིག་པས། །དེས་ན་བྱི་མེད་བཟོད་པ་འདི་ལ་སྐྱག །ཅིས་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བྱུང་ཤིང་ལ་བཞིན་ནས་མི་འབྱུང་ལ། སྤྱིན་ལ་བཞིན་ནས་  
ཆར་པའོ་ཞེས་པ་ནི་འདིར་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་མ་རིག་

པས་ཤེས་པ་འདིར་ཡང་ཏཱ་ལྷི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མི་ཤེས་ལ།  
མི་ཤེས་པས་གདོད་མ་ནས་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་

@333B སྐྱག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་གདོད་མ་ནས་ཞི་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་མཐོང་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་དམིགས་བཞིན་པའི་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ཆོས་ཀྱི་  
དངོས་པོ་སེམས་ལ་བཞག་ནས། བདག་ནི་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་རེ་ཞེས་གྱིས་པ་དག་བྱི་མེད་

ཀྱི་བཟོད་བྱ་ལ་སྐྱག་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་སྟེ་བཤད་པའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བཟོད་དེ། བསྟན་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་དེ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲི་  
མ་མེད་པའོ། །མི་གསལ་བ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དྲི་མེད་བཟོད་བྱ་འདི་ལ་

སྐྱག་ ཁེས་པ་འདིར། འཇིགས་པའི་རྒྱ་ནི་འབྱུང་བྱངས་སོ། །ཞེས་པས་འདིར་འབྱུང་བྱངས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ་ཏཱ་འི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱུ་འདོན་གསུངས་པས་ཤེ་ན། མ་  
ཡིན་ཏེ་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་བཟོད་བྱ་ཉིད་ལ་སྟོག་ཆགས་

ནམས་སྐྱག་པས་སོ། །བཟོད་བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུར་འགྱུར། དེ་ལས་སྐྱག་པས་སོ། །དེ་ལ་འཇིགས་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞེ་ན། མ་རྟོགས་པ་རྒྱུར་ཏཱ་འི་རྒྱུན་གྱིས་བཟོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇིགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་  
མ་རྟོགས་པ་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་བཟོད་བྱ་འཇིགས་པའི་རྒྱ་འོ་ཞེས་

པས་ཡང་། གལ་ཏེ་དྲི་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་འཇིགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན་ལྷ་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ནི་འཇིགས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་སྟོག་པའི་རྒྱུའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་  
ཀྱིས་ན་གསུངས་པ། རིན་པོ་ཆེ་ཕྱེང་བ་ལས། སྐྱག་བསྐྱལ་

ཐམས་ཅད་ཟད་བྱེད་ཆོས། །ཐོས་པས་རྟོགས་པ་མི་ལྡན་པ། །སྒྲག་འགྱུར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། །འཇིགས་མིན་གནས་ལ་འཇིགས་པར་འགྱུར། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་འགྱུར་  
བའི། །སྤངས་འདས་པས་དེ་མི་འཇིགས། །འདིར་སྦྲོས་པ་ཡི་དངོས་མེད་

ལ། །ཅི་ཡིས་དེ་ལ་དེ་འཇིགས་བྱེད། །ཐར་པ་བདག་མེད་ཕུང་པོ་མེད། །འདི་འདྲའི་ཐར་པ་ལ་ཡང་དགའ། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་ནམས། །འདི་ལྟ་བུ་དེས་ཅི་མི་དགའ། །ཞེས་  
སོ། །དེ་ཉིད་གྲིས་ན་འཇིགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

@334A ༄། །དྲི་མ་མེད་པའི་བརྗོད་པ་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། །སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྦྱོབ་  
དཔོན་གྱི་བསམས་བཞིན་དུ་བྱར་ཆག་པའི་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། །

གལ་ཏེ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་བོར་ནས་བརྗོད་པས་དེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ལོགས་སུ་བོར་བའི་བརྗོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ཡང་མ་  
ཡིན་ནོ། །ཡང་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་ན། །དེའི་ཆོ་ཆོག་ལྷུག་པ་ལ་ཡང་མངོན་པར་

ཞེན་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་མཛད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མ་མཛད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་མི་བླན་པ་ཉིད་སྤིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བས་ནི་ཡིན་ནོ། །ཐབས་གཞན་  
གྱིས་དེའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྦྱོབ་དཔོན་

ནི་ནམ་ཡང་བྱར་ཆག་པའི་སྐྱའི་སྦྱོར་བ་མི་མཛད་དོ། །འོན་རེ་ཞིག་འགྲོ་བ་མི་འགྲོ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱར་ཆག་པའི་སྐྱའི་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱར་ཆག་པའི་  
སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བརློག་པ་ནི་མང་པོའོ་ཞེས་པས་འདི་ནི། ས་མཐའི་རི་མཐའ་

ཉི་ཤར་གཟུང་བ་རྟགས་དང་སྐྱེས་བུ་དང་། །ཀ་ལ་ཉ་ལ་ལྟེན་དབྱངས་ཡིག་བྱེད་པོ་ཡང་ཉ། །བསྟན་བཅས་བྱེད་པས་འདི་དག་བརློག་པ་སྟེ། །དེས་ཀྱང་མང་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་  
བྱ། །ཞེས་པ་མ་ངེས་པར་བརྟེན་པ་ལས་ཏེ། བརློག་པར་སྦྱ་བ་ལ། སྦྱ་བས་བདག་གི་ཆོག་

ཏུ་འགྱུར་རོ། །འོན་རིག་བྱེད་ཀྱི་འོ་ཞེས་པའི་གཞི་ལས་འདི་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྟེན་པའོ། །གཞན་ཡང་བརློག་པ་ནི་སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་  
སྤེལ་སྦྱོར་འཇིག་རྟེན་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྦྱས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་

སྒྲགས་དང་བྲམ་ཟེ་རྟོགས་པ་རྣམས་གྱི་འོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་མཚན་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲས་པ། དེ་ལྟར་འགྱུར་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིག་བྱེད་བཞིན་དུ་སྒྲན་  
ངག་མཁན་གྱིས་སྒྲོར་ཏེ། དེ་སྒྲད་དུ་ཡང་། རིག་བྱེད་འཇིག་རྟེན་བར་

@334B མཐོང་ལ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡང་རིག་བྱེད་ལ། །སྒྲ་ནི་བྱད་འཕགས་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར། །ནམ་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་འཕགས་པ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་འདིའོ་ཞེས་བྱ་  
སྟེ། དེས་ན་འདིར་བྱར་ཆག་པའི་སྒྲའི་སྒྲོར་བ་མི་སྲིད་ལ། མཚན་ཉིད་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་

ཡང་སྲིད་དོ། མཚན་ཉིད་ནི་མཚོན་བྱ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །མཚོན་ཆ་ཡང་བྱད་པར་འཕགས་པས་སྒྱར་བ་བྱས་པའི་སྒྲའོ། །དེ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་  
འདི་ནི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ཡིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་དུས་ན་རབ་རྟུ་

གྲགས་པའི་སྒྲ་མང་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། དེང་སང་གི་ཕྱ་ཁྱིའི་ལ་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་དུས་ན་དེས་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་ཡང་མ་ལུས་པའི་སྒྲའི་  
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ན་ཡང་། དེ་བསམས་པ་

དང་བློན་པ་ཉམས་པ་དག་གིས་མཚོན་བྱ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་བཟོད་པར་མ་ལུས་པས་ན། དེའི་ཆོ་དེ་སྤྱི་སྤྱོན་ཡིན། འདི་ལྟར་ཀླུ་ཡ་ནས་འདིར་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེས་མ་ཚང་བའི་  
མཚན་ཉིད་སྒྲོས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཕྱ་ཆིན་ཉིད་པ་དང་བསམས་པ་ཉམས་པས་མཚན་

ཉིད་མ་ཚང་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་དུས་དང་སངས་སྐྱེས་པའི་ཀླུ་ཡ་ན་ལ་སོགས་པའི་ལ་སྤྱིད་ལ། གལ་ཏེ་ན་ཡང་རིག་པའི་སྒྲས་སྒྲགས་དང་བམ་ཟེ་དང་ཉོག་པ་གཟུང་ཡང་རུང་། ཆོགས་སྤྱ་  
བཅད་པའི་སྤྱེབ་སྤྱོར་གྱི་མདོ་རུ་གཟུང་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱ་ཆིན་ཉིད་སྤྱུ་ཡང་

སྤྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། སྤྱེར་སྤྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱོན་པ་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་དག་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མོན་སྒན་གྲུའུར་བྱས་པའི་སྤྱེབ་སྤྱོར་ཉམས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་  
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བྱད་པར་འཕགས་པའི་སྤྱོར་བའི་རྗེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས། ཡངས་

ཤིང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩ་བུ་རོལ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྱོར་བ་རྣམས་པར་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་ཆེན་པོར་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་བྱེད་པས་མ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་  
འཕགས་པས་སྤྱུར་བའི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱང་རྩར་ཆག་པའི་སྤྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

@335A ༄། སྒྲོམ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ། སྐབས་སུ་བབ་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་ནི་ཇི་སྐད་སྒྲོམ་པ་དེ་ལས། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་བསྟན་མི་ཉམས་ཤིང་། །ཡང་དག་ཉིད་  
དུ་ནམ་ཡང་ཆོས་བསྟན་མེད། །ཅིས་པ་ལ། སྤྱར་ཡང་འདིར་ཇི་ལྟར་ན། །འཇིག་

རྟེན་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། །ཇི་ལྟར་ཡང་འདིར་མི་འཇིགས་ལ། །གཞན་ཡང་ནམ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གང་དུ་གང་ཆོས་བསྟན་པ་མེད་ཅིས་པ་དེ་དག་འདིར་སྟོན་པར་འདོད་པས་གསུངས་  
པ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་རྩ་ལ་འདི་མི་འགོག་ཅིང་། །གང་

རྟེན་རང་བཞིན་མེད་པས་དེ། །ཇི་ལྟར་ཡོད་འབྱུང་དེ་ཉིད་དེས། །འདིར་སེམས་ཅན་དང་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་བརྟན་བརྟགས་པ་འདི་དག་མ་རིག་པ་དང་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་  
རིམ་པས་འཇུག་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཕྱི་འདྲེ་བས་ཐ་དད་པ་རྣམས། །རང་དང་

གཞན་དང་གཉི་གའི་རྒྱུ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉི་ག་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བརྟགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་བར་བརྟགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བ་ཉི་བར་བསྟན་  
པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བཅོད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་དུ་

ཁས་སྒྲངས་པར་གྱུར་པས་མི་ཉམས་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་བརྟགས་ནས་ཁས་སྒྲངས་པར་འགྱུར་ན། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དུ་བརྟགས་པ་ཡང་འཇིག་  
རྟོན་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟོན་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐར་པ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འདིར་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིམ་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས། བྱེད་པོ་ལས་ཀྱི་རྟོན་འབྱུང་ནི། །དེ་ལ་བརྟོན་ནས་བྱེད་པོ་  
དང་། །ལས་འཇུག་གཞན་པ་འགྲུབ་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་རོ། །

ཞེས་སོ། །དེ་འདི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟོན་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟོན་པའི་རྩལ་འདི་ནི་མི་འགོག་པས། འཇིག་རྟོན་པའི་ཆོས་བསྟན་མི་ཉམས་སོ་ཞེས་གནས་སོ། །གང་ལ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་  
པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་སྟེ། ཡོད་བཞིན་པ་ལ་བརྟོན་ནས་འབྱུང་

@335B བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཇི་ལྟར་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་བཞིན་པར་འགྱུར། དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་  
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་དགོངས་པ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་དཔུང་ན་ནལ་འབྱོར་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་

པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་གྱུར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར།  
ནམ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་དེ། རང་ཉིད་

གྱིས་མ་དམིགས་པར་གཞན་ལ་བཤད་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་ཆོས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་  
ལུས་པར་བསྟུབ་པའི་དོན་བསྟུས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་ནས།

དེ་ལས་གཞན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ངེས་པར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུའི་དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས། སྒྲ་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་  
བསྟོམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཉུགས་པ་རྣམས་

ཉུགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡང་སྟོབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པ། རྩལ་འདི་ཡང་དག་རྗེས་དཔོག་གང་། །དད་ལྷན་དེ་ཉིད་ཆོལ་ལ་བརྩོན། །ཉིན་མེད་ཆོས་  
འགལ་བརྟེན་པ་ཡིས། །སྲིད་དང་སྲིད་མིན་སྤངས་ནས་ཞི། །རྩལ་འདི་

ནི་དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་དུ་སྒྲོས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་གནས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །ཡང་དག་ཇེས་དཔོག་གང་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །ཁོང་  
དུ་ཆུད་པ་ཡང་གལ་ཏེ་ན་སྒྲོན་ཇེས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་བརྩོན་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ་ཞེ་ན།

གསུངས་པ། དད་པ་དང་ལྡན་ཡང་གལ་ཏེ་ཚོད་པའི་བསམ་པས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ། དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་བརྩོན་ཞེས་པ་ལ། དད་པ་དང་ལྡན་ན་ཡང་དོན་དམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་  
འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ཉིད་ཚོལ་བའོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་

@336A ༄། །དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་བརྟེན་པའོ། །ཚོས་འགའ་བརྟེན་པས་ནི། ཚོས་འགའ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་མིད་ཚོས་འགའ་བརྟེན་པ་དེས་  
ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། གསུངས་པ། སྲིད་དང་སྲིད་མིན་སྤངས་ནས་ཞི། །ཞེས་པ་

ལ། སྲིད་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟའོ། །སྲིད་མིན་ནི་དེ་མེད་པའོ། །དེ་གཉིས་འདིར་སྤངས་ན་ངེས་པར་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་དང་སྲིད་མིན་དག་གི་  
འཇུག་པ་འགག་པས་ཞི་བར་གྱུར་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། ། །སྤྲུལ་ཡང་ཇི་ལྟར།

སྲིད་དང་སྲིད་མིན་ཏྲག་སྟོང་ཞིང་། ཇི་ལྟར་དེ་ཞི་ཞེས་བཅོད་ན། གང་ལས་དེའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། འདི་དག་རྒྱུན་འདི་ལས་རིག་ན། ལྟ་ངན་བྱ་བས་ཟིན་པ་ལྟོག་ དེས་ནི་ཆགས་སྟོངས་  
ཁོ་བ་རྣམས། སྤངས་ཕྱིར་སྤངས་འདས་པ་ཐོབ། འདི་ནི་འདིའི་རྒྱུན་ལའོ་

ཞེས་པས། རྒྱུན་འདི་པ་ལ། དེའི་དངོས་པོ་ནི་རྒྱུན་འདི་པ་འོ། འདིས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུན་འདིས་གསུངས་སོ། རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གིས་ཇི་སྐད་དུ་སྟོས་པའི་རྒྱུན་འདི་པ་ཁོང་དུ་  
རྟུན་པས་ཆོས་གྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་

དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་དུ་ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པར་གྱུར་པས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་བྱ་བའི་ནང་ནས་ལྟོག་ལ། དེ་ལས་ལོག་ནས་ཀྱང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གྱི་ལྟ་བས་བསྐྱང་  
བ་འདིའི་སྲིད་དང་སྲིད་མིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་སྤངས་པས་

སྟོངས་ལ། དེ་སྤངས་ནས་ཀྱང་ལྟ་བའི་རྩ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ལྟོག་གོ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་  
མེད་པའི་ཡུལ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པས་རྟོགས་ལ། དེ་སྤངས་པར་གྱུར་ན་

ཡང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་དེ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་མེད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ལ་མི་ལྡན་ལ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་  
དང་། གཉི་མཉུག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ངེ་མ་མེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་

@336B འགྱུར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་ན་ཡང་། སྤར་འཕངས་པའི་དངོས་པོ་འདི་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། སྟོན་མེད་པའི་དངོས་པོ་འཕེན་པ་སྤངས་པས་ངེས་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་  
འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་འདི་ལྟར་གླུ་ན་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་

གཉིར་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་ཅན་དང་། དད་པ་ཅན་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ་སྟོས་པའི་རྒྱུན་འདི་པའི་མཚན་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་  
པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་དང་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་ཏྲག་དུ་བསྟོམ་པ་ལ་ཤིན་དུ་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །བསིལ་བའི་ངག་གི་འོད་གྱི་ཀླུ་དུ་ཅན་ནི། །བདུན་ཅུ་པ་ནི་ཀླན་ནས་རབ་  
དུ་གསལ་བྱེད་པའི། །རྒྱ་བ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་གསལ་བྱས་ལམ་རིག་པ། །ཅི་

ཡང་མིན་ཞིང་ཅི་ཡང་མིན་མིན་ཆགས་པས་བརྟེན། །གང་ཞིག་དབྱ་མར་འཇུག་པར་མ་སྒྲིམ་པ་དག་དང་། །གང་ཞིག་དབྱ་མའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མི་གསལ་བ། །དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་  
དེ་དག་བདག་གིས་ནི། །བདུན་ཅུ་པ་ཡི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་

འདིར་གསལ་བྱས། །གང་ཞིག་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །ཡུན་རིང་ས་དུས་ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ཡི། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ལམ་  
ཆེན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་སྟེ། །དེ་ལ་འཇུག་ཕྱིར་སྟོང་

ཉིད་བདུན་ཅུ་ཞེས་བྱ་བའི། །བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ་ཅིས་བྱ་བས། །གསུངས་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡི། །དགོ་བ་གང་གིས་སྐྱེ་བོས་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱུར་  
ཅིག །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། ॥

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་འགྲེལ་པ་ནི། །དགོ་སྟོང་རྩམ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར། །གཞུང་གངས་སྟོང་ཕྱག་གཉིས་དང་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་གིས་བླག་པ་ཡིན། །དཔལ་ན་ལེན་དའི་གཙུག་ལག་  
ཁང་དུ་བརྗེ་ཏེ་ཨ་ལྷ་ཡུ་གྲར་དང་། །སྤར་ལོ་ཙྰ་བ་རྩམ་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའོ། ། ॥